

EUROBAROMETER 66

JAVNO MNENJE V EVROPSKI UNIJI

JESEN 2006

NACIONALNA POROČILO

SLOVENIJA

Poročilo je naročil Generalni direktorat za komuniciranje Evropske komisije.

Raziskava je bila narejena za Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji.

Publikacija ne predstavlja uradnih stališč Evropske komisije.

Interpretacije in mnenja izražajo izključno stališča avtorja.

UVOD¹

Drugo polovico leta 2006, ki jo časovno pokriva Eurobarometer 66 (EB66), so zaznamovale odločitve, povezane s prvo širitvijo območja evra in z nadaljevanjem širitve Evropske unije, ter priprave na širitev schengenskega prostora. Na vrhu dnevnega reda obdobja finskega predsedovanja pa sta bili v okviru prizadevanj za večjo konkurenčnost Evrope v ospredju predvsem dve tematiki: energetska politika in politika na področju inovacij.

Ena najpomembnejših odločitev v letu 2006 tako za Slovenijo kot za celotno Evropsko unijo je bila odločitev o prvi razširitvi ekonomsko-monetarne unije. Slovenija bo tako s 1. januarjem 2007 postala 13. in hkrati prva država članica območja evra med novinkami. V omenjenem obdobju so bile sprejete pravne podlage za izvedbo tega koraka tako na ravni EU kot na ravni Slovenije. Ker gre za prvo otipljivo posledico članstva Slovenije v Uniji, ki bo doletela prav vsakega državljana, je vlada v sodelovanju z Evropsko komisijo, Evropsko centralno banko in Banko Slovenije v tem obdobju izvajala obsežno komunikacijsko kampanjo, prilagojeno različnim ciljnim skupinam. Njen namen je bil zagotoviti čim lažji prehod na novo evropsko valuto.

Voditelji držav članic so na podlagi priporočila Evropske komisije (objavljeni 26. septembra 2006) sprejeli odločitev o razširitvi Unije 1. januarja 2007 na dve novi članici - Bolgarijo in Romunijo. Njuna priključitev predstavlja zaokrožitev pete širitve, ki se je začela s priključitvijo deseterice držav 1. maja 2004. Na podlagi ocene Evropske komisije, da je pripravljenost obeh pristopnic na določenih področjih nekoliko pomanjkljiva, je Komisija sočasno predlagala, da pristop obeh držav spremlja paket strogo spremljajočih ukrepov in poostrenega nadzora nad nadaljevanjem izvajanja potrebnih reform.

Kot vsako jesen je Evropska komisija pripravila širitveni paket (november 2006) kot podlago za razpravo na decembrskem zasedanju Evropskega sveta. Paket je poleg poročil o napredku o pripravljenosti držav kandidatk (Hrvaška, Turčija, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija) in potencialnih kandidatk (Srbija, Črna gora, Kosovo, BiH, Albanija) sprožil tudi začetek razprave o integracijski sposobnosti Unije za nadaljevanje širitvenega procesa.

---

¹ Pri grafikonih in številskih podatkih za EU so bile uporabljene različne metode zaokroževanja, zaradi česar lahko navedene številke za eno decimalno odstopajo od vsote posameznih celic.

Na dnevnem redu so bile tudi priprave na širitev schengenskega območja. V letu 2006 (v obdobju avstrijskega in finskega predsedovanja) so potekale evaluacije pripravljenosti 8 novih članic (EU-10 razen Cipra in Malte) glede izvajanja t.i. schengenske zakonodaje. Pozitivna ocena pripravljenosti kandidatke je namreč eden od predpogojev za odpravo notranjih meja med članicami schengenskega območja. Drugi predpogoj je v skladu z odločitvijo voditeljev držav članic iz novembra 2004 nadgradnja obstoječega informacijskega sistema SIS s sistemom druge generacije (SIS II). Pri vzpostavitvi slednjega je jeseni postalo jasno, da so tehnični zapleti pri vzpostavitvi centralnega sistema povzročili časovne zamude, ki bi lahko vzpostavitev SIS II lahko preložili za leto dni. Konec leta je bila na podlagi predloga Portugalske sprejeta kompromisna rešitev, ki novinkam omogoča priključitev na »SIS I sistem za vse« in posledično odpravo notranjih mej konec leta 2007, kot prvotno predvideno. Evropska komisija medtem močno podpira nadaljevanje pospešene in čimprejšnje izgradnje SIS II.

Eden izmed vrhuncev finskega predsedovanja je bil oktobrski neformalen vrh Evropskega sveta v Lahtiju. Kot podlago za razpravo voditeljev je Evropska komisija pred vrhom sprejela dva pomembna dokumenta. Prvi je bil posvečen zunanjim odnosom EU na področju energetske politike z namenom večje diverzifikacije virov preskrbe z energijo. Finska je pri tem kot ključno izpostavila oblikovanje energetskega partnerstva z Rusijo, države pa so podprle tudi krepitev odnosov z ostalimi strateško pomembnimi sosedami Unije. Obenem je Komisija v dokumentu države članice opozorila na nujnost večje notranje pripravljenosti Unije na primere energetskega kriz. Poleg političnega dogovora voditeljev vlad za krepitev energetske politike je v drugi polovici leta 2006 na podlagi marca objavljene zelene knjige potekalo tudi široko javno posvetovanje o razvoju energetske politike Unije. Vse to bo Evropski komisiji služilo kot podlaga za pripravo energetskega paketa oz. pregleda obstoječega energetskega trga, ki ga bo predstavila v času nemškega predsedovanja januarja 2007.

Drugi dokument zasedanja v Lahtiju je bil posvečen politiki inovacij. Ta navaja, da se v EU povečujejo vlaganja zasebnega sektorja v inovacije in raziskave. Kljub temu pa je komisija države članice opozorila na številne pomanjkljivosti, ki preprečujejo večjo konkurenčnost Unije, med njimi na dejstvo, da EU še vedno nima primerne izobraževalnega sistema, ki bi spodbujal inoviranje, in na številne administrativne ovire, ki podjetjem otežujejo večja finančna vlaganja v raziskave. Zaključke neformalnega vrha so voditelji uradno potrdili na decembrskem zasedanju Evropskega sveta.

Decembra je Evropska komisija sprejela ocene programov izvajanja reform za doseganje ciljev partnerstva za rast in delovna mesta (prenovljena Lizbonska strategija). Ocene nacionalnih programov je dopolnila s priporočili za nadaljnje ukrepanje.

Razprave o usodi Pogodbe o ustavi za Evropo v drugi polovici leta 2006 niso zaživele. Kljub temu se je tudi v tem obdobju proces njene ratifikacije nadaljeval, saj je Finska v začetku decembra ratificirala ustavno pogodbo kot 16 država članica in hkrati sedma država po zavrnitvi pogodbe na francoskem in nizozemskem referendumu.

Evropske institucije so zagnale priprave na praznovanje 50- obletnice podpisa ustanovne Rimske pogodbe, ki bo potekalo vse leto 2007. V sklopu priprav so se začela pojavljati vprašanja o institucionalni prenovi Unije in o prihodnosti Evrope, ki naj bi jo začrtala prihodnja Berlinska deklaracija.

Na zunanjepolitičnem področju sta bila poleg krepitve odnosov z Rusijo v ospredju vrh partnerstva z azijskimi državami (ASEM) in vključitev evropskih sil v libanonsko krizo.

V ospredju zanimanja slovenske javnosti so bile tudi priprave na predsedovanje Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008. Slovenija je skupaj z Nemčijo in Portugalsko konec leta 2006 predstavila medsebojno usklajen 18-mesečni program predsedovanja, ki bo usmerjal predsedovanje prve tovrstne trojke predsedujočih držav.

Raziskava evropskega javnega mnenja Eurobarometer, ki zajema prebivalstvo 25 držav članic EU, Romunije, Bolgarije, Hrvaške in Turčije, starejše od 15 let, s stalnim bivališčem v državah članicah EU, se je na terenu izvajala med 6. septembrom in 10. oktobrom 2006. V raziskavo v Sloveniji je bilo vključenih 1031 anketirancev.

EB66 je sestavljen iz štirih sklopov:

1. Življenje v Sloveniji,
2. Slovenija in EU;
3. Evropska unija v očeh slovenskega državljana in poznavanje EU;
4. Razvoj evropske integracije in evropskih politik, kjer so v ospredju širitvena politika Unije in posledice globalizacije na evropsko gospodarstvo ter notranji trg

Pomen kratic, s katerimi se srečujemo v besedilu:

EU	Evropska unija
EU25	25 članic EU
EU10	10 novih članic EU (od 1. maja. 2004)
EU29	25 članic EU, državi pristopnici (Bolgarija in Romunija) in kandidatki (Hrvaška in Turčija)
EU15	15 starih članic EU (do 1. maja 2004)
EB	Eurobarometer
EB66	Standardni Eurobarometer št. 66 (jesen 2006)
EB65	Standardni Eurobarometer št. 65 (pomlad 2006)
EB64	Standardni Eurobarometer št. 64 (jesen 2005)
ECB	Evropska centralna banka
BDP	Bruto domači proizvod (ang. GDP)
BE	Belgija
CZ	Češka
DK	Danska
DE	Nemčija
EE	Estonija
EL	Grčija
ES	Španija
FR	Francija
IE	Irska
IT	Italija
CY	Ciper
CY (tcc)	severni del Cipra pod turško zasedbo
LT	Litva
LV	Latvija (Letonija)
LU	Luksemburg
HU	Madžarska
MT	Malta
NL	Nizozemska
AT	Avstrija
PL	Poljska
PT	Portugalska
SI	Slovenija
SK	Slovaška
FI	Finska
SE	Švedska
UK	Združeno kraljestvo (Velika Britanija)
BG	Bolgarija
RO	Romunija
HR	Hrvaška
TR	Turčija
ZDA	Združene države Amerike

VSEBINA

POVZETEK

I. ŽIVLJENJE V SLOVENIJI

- Slovenci v povprečju zelo zadovoljni s svojim življenjem, najbolj med novinkami (A3)
- Porast optimizma glede stopnje zaposlenosti in gospodarskega položaja, pesimizem glede osebnega finančnega stanja (A4.1, A4.2, A4.3, A4.4)
- Nezaupanje Slovencev v domače politične institucije se zmanjšuje, zaupanje v EU povečuje (A6.4, A6.9, A6.10, A6.11, A6.12, A6.13)
- Slovenija mora več storiti za zmanjšanje brezposelnosti in prijaznejši davčni sistem (A23.1)
- Najpomembnejša vrednota Slovencev je mir (A48b)

II. SLOVENIJA IN EU

- Višanje podpore slovenskemu članstvu v EU (A7a)
- Več kot dve tretjini Slovencev prepričani v koristnost članstva Slovenije v EU (A8a)
- Članstvo Slovenije v EU najbolj koristi varnosti in gospodarstvu, manj pa kmetijstvu in zaposlovanju (A9a.1 - A9a.6)
- Slovenci še ne čutijo koristi od evra in možnosti postopka pred Sodiščem Evropskih skupnosti (A42.1, A42.7)
- O terorizmu naj odloča EU, o pokojninah Slovenija (A24)

III. EVROPSKA UNIJA V OČEH SLOVENSKEGA DRŽAVLJANA IN POZNAVANJE EU

- Zainteresiranost za notranje in evropske zadeve med Slovenci nad evropskim povprečjem (A52.1 in A52.2)
- Polovica Slovencev o sebi ne razmišlja kot o Evropejcih (A30.1, A31.1, A32)
- Vrednota, ki najbolj simbolizira Evropsko unijo, je mir (A48b)
- Prednostna naloga EU je boju proti revščini in socialni izključenosti (A26)
- EU ima pozitiven ugled med Slovenci, le 7% vprašanih jo ocenjuje negativno (A10)
- Slovenci zelo dobro poznajo evropske institucije (A18.1, A18.2, A18.3, A18.4, A18.6) in jim zaupajo (A19.1, A19.2, A19.3, A19.4 in A19.6)
- Glas malo manj kot polovice Slovencev šteje v EU (A12.1)
- Vključenost Slovencev v evropske zadeve le 20-odstotna (A12.3)
- Skoraj dve tretjini Slovencev meni, da dobro poznajo EU (12.2)
- Slovenci ocenjujejo svoje znanje EU kot srednje dobro (A14)

- Preverjanje znanja potrjuje, da so Slovenci med večjimi poznavalci evropskih zadev (A20.1, A20.2, A20.3, A28)
- Slovenci menijo, da je pridobivanje informacij o EU lahko (A16)
- Za dostop do dokumentov ve malo vprašanih (A17)

IV. RAZVOJ EVROPSKE INTEGRACIJE IN EVROPSKIH POLITIK

- Več kot tri četrtine Slovencev za razvoj v smeri evropske politične skupnosti (A11)
- Izgradnja EU bi lahko potekala hitreje (A13a in A13b)
- EU igra najbolj pozitivno vlogo pri svetovnem miru in varovanju okolja, najmanj pa v boju proti svetovni revščini (A29b1-A29b.5)
- Visoka podpora EU projektom (A25)
- Slovenci po podpori evropski monetarni uniji na 4. mestu (A25.1)
- Slovenija in Grčija največji podpornici skupne zunanje politike (A25.2)
- Glede podpore skupne varnostne in obrambne politike na 3. mestu (A25.3)
- Za obrambo naj skrbi EU (A27)
- Poljska prehitela Slovenijo glede podpore nadaljevanja širitve; podpora Slovencev širitvi še vedno zelo visoka (A25.4)
- Več kot polovica Slovencev proti vstopu Turčije; Hrvaška najmanj priljubljena med državami nekdanje Jugoslavije (A33)
- Turčija spada v EU deloma le zaradi geografske lege, po stanju na področju človekovih pravic in gospodarstva pa še ne (A34)
- Štiri petine Slovencev podpira sprejem ustave (A25.5)
- Evropska ustava bi povečala preglednost (A36)
- Slovenci nekoliko bolj zadržani glede Evrope več hitrosti (A25.6)

POSLEDICE GLOBALIZACIJE IN VLOGA EU

- Mnenja o vplivu globalizacije na slovensko gospodarstvo deljena (A43.1 in 43.2)
- Globalizacija vpliva pozitivno na znanost in tehnologijo, negativno pa na zaposlovanje (A44.1-A44.8)
- Skoraj pol Slovencev meni, da nas EU varuje pred negativnimi učinki globalizacije (A45.a in A45.b)
- »Tekma« med EU in ZDA: EU v prednosti na družbeno-socialnih področjih, ZDA pri raziskavah (A39.1-39.10)

EVROPSKO GOSPODARSTVO IN OCENA EVROPSKEGA NOTRANJEGA TRGA

- Stanje evropskega gospodarstva je dokaj dobro (A51.2)
- Delovanje evropskega gospodarstva bi se izboljšalo z boljšim izobraževanjem in strokovnim usposabljanjem ter z vlaganji v inovacije in raziskave (A46)
- Zaščita okolja bolj pomembna od gospodarske rasti (A47.6, A47.7)

- Večjo konkurenčnost, ki jo zagotavlja notranji trg, pozdravlja štiri petine Slovencev (A40)
- Dve tretjini Slovencev prepričani, da je mednarodna konkurenčnost slovenskih podjetij boljša kot pred 10 leti (A41)

EXECUTIVE SUMMARY

PRILOGI

- Tehnične specifikacije (Technical Specifications)
- Vprašalnik

POVZETEK

Uvod

Eurobarometer 66 prikazuje slovensko javno mnenje v času pred prevzemom skupne evropske valute in prihodnjo širitvijo Unije na dve novi članici. Slovenci še vedno izkazujejo velik optimizem glede evropskih zadev in naklonjenost evropskim projektom, s čimer se nadaljuje trend iz EB65.

I. ŽIVLJENJE V SLOVENIJI

Slovenci zadovoljni s svojim življenjem

Slovenci še bolj optimistično ocenjujejo svoj osebni položaj kot v preteklih raziskavah evropskega javnega mnenja. Delež zadovoljnih s svojim življenjem se je v zadnjih šestih mesecih rahlo povečal z 88% na 89%.

Slovenci še vedno precej optimistično gledajo tudi na prihodnost, čeprav večina ne pričakuje večjih sprememb v prihodnjem letu. 27% vprašanih je mnenja, da se jim bo življenje v naslednjih 12 mesecih izboljšalo, 11% jih meni, da se bo življenje poslabšalo, 59% pa ne pričakuje sprememb.

Mnenje Slovencev o oceni gospodarskega stanja v državi se je v zadnje pol leta popravilo za eno odstotno točko in prevesilo preko evropskega povprečja.

II. SLOVENIJA IN EU

Slovensko članstvo v EU dobro in koristno

Vprašanih, ki menijo, da je članstvo v EU nekaj dobrega, je 57% (pred pol leta 54%), neopredeljenih je 36% in samo 6% jih meni, da je članstvo v EU slaba stvar. Več kot dve tretjini (71%) anketiranih meni, da je Slovenija s članstvom v EU pridobila in samo 5% jih meni, da z vstopom v EU Slovenija ni pridobila ničesar. Članstvo Slovenije v EU najbolj pozitivno vpliva na gospodarstvo in na povečevanje varnosti, manj pa na kmetijstvo in zaposlovanje.

Korist evra se še ne čuti

Vprašanju, ali so imeli koristi od evra kot skupne evropske valute, je pritrdilo 31% vprašanih Slovencev, 66% pa ne. Tovrstni rezultati so razumljivi, saj je bilo vprašanje zastavljeno v okviru zadnjega Eurobarometra preden bo Slovenija uvedla evro kot svojo valuto.

O boju proti terorizmu naj odloča EU, o pokojninah Slovenija

Slovenci so med tri najpomembnejša prednostna področja delovanja Unije postavili terorizem (84%), znanstvene in tehnološke raziskave (75%) ter obrambo in zunanje zadeve (68%). Med glavne prednostne naloge slovenske vlade so vprašani uvrstili pokojnine (72%), zdravstveno in socialno varstvo ter davčno politiko (po 69%).

III. EVROPSKA UNIJA V OČEH SLOVENSKEGA DRŽAVLJANA IN POZNAVANJE EU

Pozitivna podoba EU

Unija ima pozitiven ugled za 62% Slovencev in samo 7% vidi EU negativno. Vrednota, ki najbolje simbolizira EU, je mir, prednostna naloga EU pa je boj proti revščini in socialni izključenosti.

Slovenci med evropskimi institucijami še vedno najbolj poznajo Evropski parlament, dobro poznajo tudi Evropsko komisijo in Svet Evropske unije. Vse institucije EU uživajo v Sloveniji visoko stopnjo zaupanja. Slovenci menijo, da sorazmerno dobro poznajo EU in delovanje njenih institucij. 57% vprašanih ocenjuje, da razume delovanje Unije.

Preverjanje konkretnega znanja o EU potrjuje, da so Slovenci med večjimi poznavalci evropskih zadev, menijo pa tudi, da je pridobivanje informacij o EU lahko.

Občutek vključenosti Slovencev v evropske zadeve že vedno sorazmerno nizek, a se povečuje

Polovica vprašanih razmišlja o sebi tudi kot o Evropejcu, malo manj kot polovica (46%) vprašanih Slovencev se strinja, da njihov glas šteje v EU. Delež Slovencev, ki se čutijo vključene v zadeve Evropske unije, se je v letu dni povečal za tri odstotne točke, zmanjšal pa se je tudi delež tistih, ki se ne čutijo vključeni v zadeve EU (s 83% na 78%).

IV. RAZVOJ EVROPSKE INTEGRACIJE IN EVROPSKIH POLITIK

Visoka podpora EU projektom

Slovenci še vedno močno podpirajo projekte, povezane z izgradnjo politične integracije - skupno evropsko varnostno politiko (86%), monetarno unijo (83%), skupno evropsko zunanjo politiko (80%), evropsko ustavo (79%) in nadaljnjo širitev EU (74%).

IV.1 Širitev

Nadaljevanje širitvenega procesa ima v EU25 le 46-odstotno podporo, kar pa je za eno odstotno točko več kot v prejšnjem EB (45%). Trend podpore

nadaljnji širitvi se je povečal pri večini držav petindvajseterice, tudi v Sloveniji (s 73% na 74%). Kljub temu Slovenija ni več največja podpornica širitve, saj jo je prehitela Poljska. Prav tako Slovenci niso več na prvem mestu glede podpiranja vstopa Turčije. Podpora bodočima državama članicama je občutno višja kot le-ta znaša na evropskem povprečju.

IV.2. Posledice globalizacije

Pri vprašanju o tem, ali je globalizacija v gospodarskem smislu pozitivna ali negativna, so Slovenci povsem razdeljeni. Globalizacija naj bi po mnenju Slovencev najbolj pozitivno vplivala na znanstveni in tehnološki napredek (69%) in na povečevanje kakovosti javnih storitev (61%). Najbolj negativno pa naj bi vplivala na zaposlovanje.

V tekmi med EU in ZDA je Unija po mnenju Slovencev v prednosti pri varovanju okolja (68%), zaostaja pa predvsem na področju zdravstvenih (49%) in medicinskih raziskav (43%).

IV.3. Stanje evropskega gospodarstva je dobro

Evropsko gospodarstvo je v dobri kondiciji, je prepričanih 84% Slovencev. Delovanje evropskega gospodarstva bi se lahko še izboljšalo z boljšim izobraževanjem in strokovnim usposabljanjem ter s povečanjem vlaganj v inovacije in raziskave.

Večjo konkurenčnost, ki jo zagotavlja notranji trg, pozdravlja štiri petine Slovencev. Večina Slovencev meni, da je mednarodna konkurenčnost slovenskih podjetij zaradi enotnega trga v primerjavi s stanjem pred 10 leti boljša (63%).

I. ŽIVLJENJE V SLOVENIJI

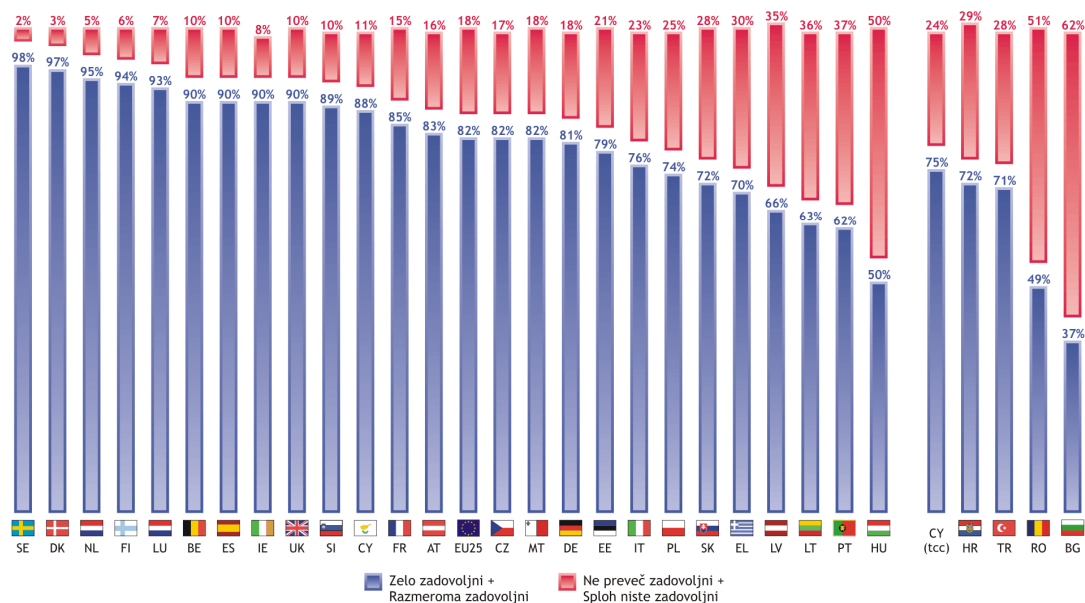
Slovenci v povprečju zelo zadovoljni s svojim življenjem, najbolj med novinkami (A3)

Slovenci so s svojim življenjem zelo zadovoljni. Odstotek zadovoljnih se je v primerjavi s predhodno meritvijo Eurobarometra spomladi 2006 povečal z 88% na 89%. Odstotek povsem nezadovoljnih ostaja 1%, kar je enako kot na Danskem, Finskem in Nizozemskem, ki so poleg Švedske, države z najbolj zadovoljnim prebivalstvom.

Slovenci se glede zadovoljstva s svojim življenjem uvrščajo na 10. mesto v Evropi, vendar so hkrati najbolj zadovoljni med novinkami. V skupini EU10 sta se glede na delež prebivalcev, zadovoljnih z življenjem, Sloveniji in Cipru približala tudi Češka in Malta, ki dosegata evropsko povprečje zadovoljstva.

V državah petindvajseterice je delež zadovoljnih 82%, kar je 7 odstotnih točk manj kot v Sloveniji. Tudi tukaj se je delež zadovoljnih prebivalcev povečal, a le za odstotno točko.

Vprašanje: QA3. Gledano v celoti, ali ste zelo zadovoljni, razmeroma zadovoljni, ne preveč zadovoljni ali sploh niste zadovoljni s svojim življenjem?

Na lestvici izrazito še vedno izstopa Madžarska, in sicer z visokim deležem prebivalstva, ki je nezadovoljen s svojim življenjem, saj je nezadovoljnih kar polovica vprašanih Madžarov. Sledita ji Litva, kjer je delež nezadovoljnih padel s 40% na 36%, in Latvija z zmanjšanjem števila nezadovoljnih s 40% na 35%. Od starih članic ostaja prepričljivo na dnu lestvice Portugalska, vendar je tudi tukaj delež nezadovoljnih prebivalcev padel s 44% na 37%, delež zadovoljnih pa se je povečal s 56% na 62%. Daleč najmanjši delež zadovoljnih s svojim življenjem je tudi med Romuni in Bolgari, prebivalci dveh (prihodnjih) novih članic Unije, čeprav je tudi za njih značilno, da se je delež nezadovoljnih prebivalcev zmanjšal.

Sicer se je delež nezadovoljnih prebivalcev povečal na Madžarskem (za 4 odstotne točke), v Avstriji (za 2 odstotni točki) in Franciji (za 1 odstotno točko).

Tako v Evropi kot tudi v Sloveniji se povečuje delež zadovoljnih prebivalcev z višjo stopnjo izobrazbe. V Sloveniji je največje zadovoljstvo med direktorji in študenti, sledijo jim fizični delavci in uradniki.

Porast optimizma glede stopnje zaposlenosti in gospodarskega položaja, pesimizem glede osebnega finančnega stanja (A4.1, A4.2, A4.3, A4.4)

Slovenci še vedno precej optimistično gledajo na prihodnost. 27% vprašanih je mnenja, da se jim bo življenje v naslednjih 12 mesecih izboljšalo, 11% jih meni, da se bo življenje poslabšalo, 59% pa ne pričakuje sprememb. V primerjavi s prejšnjim EB se je delež optimistov zmanjšal za eno odstotno točko, prav tako je za eno odstotno točko padel delež pesimistov. Za dve odstotni točki se je povečal delež tistih, ki sprememb ne pričakujejo.

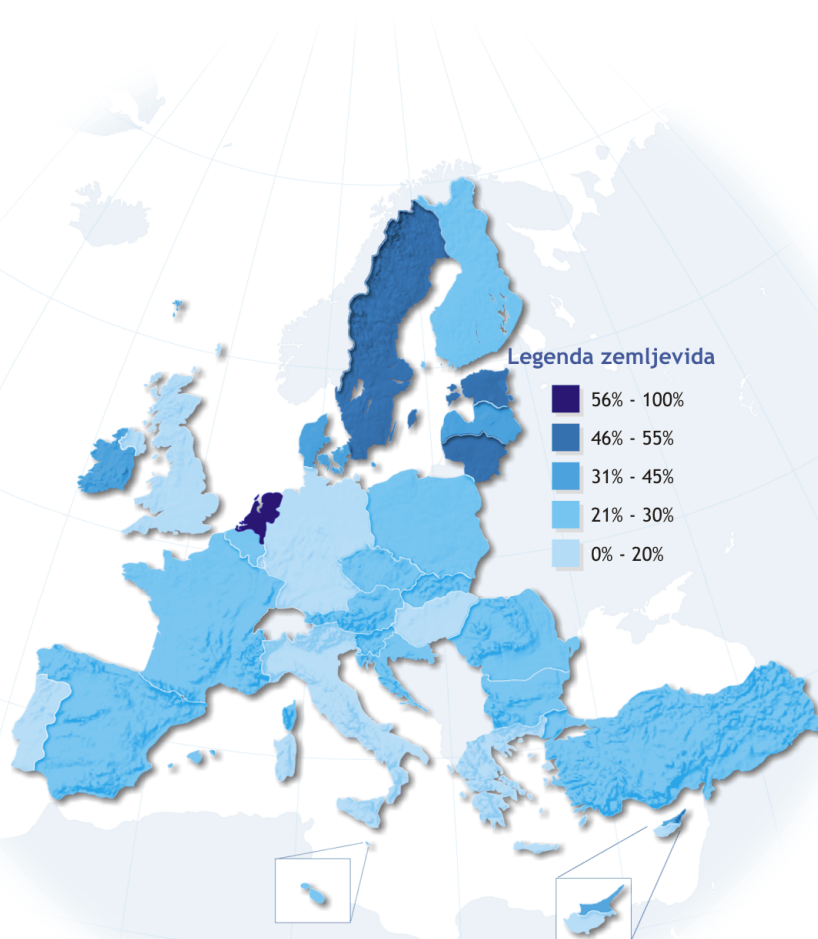
Pri Slovencih se je povečal optimizem glede stopnje zaposlenosti v Sloveniji v prihodnjem letu. 21% vprašanih pričakuje, da se bo stopnja zaposlenosti povečevala. V prejšnjem EB jih je tako menilo 5 odstotnih točk manj. Delež ljudi, ki pričakujejo poslabšanje na tem področju, je 41-odstoten, 35% pa jih meni, da bo položaj ostal nespremenjen. Največ optimistov je v Notranjsko-kraški regiji in na Goriškem ter še vedno med gospodinjami (31%) in direktorji (25%). Daleč najmanj optimistov je v Zasavski regiji, kjer jih samo 4% verjame, da se bo splošna zaposlenost povečala. Največ pesimistov je po novem na Gorenjskem (63%), med nezaposlenimi (55%) in med uradniki (49%).

Vprašanje: QA4.4. Kakšna so vaša pričakovanja za naslednjih dvanajst mesecev: ali bo naslednjih dvanajst mesecev boljše, slabše, ali enako, ko gre za...?

Možnost: Situacija na področju zaposlovanja v (NAŠA DRŽAVA)

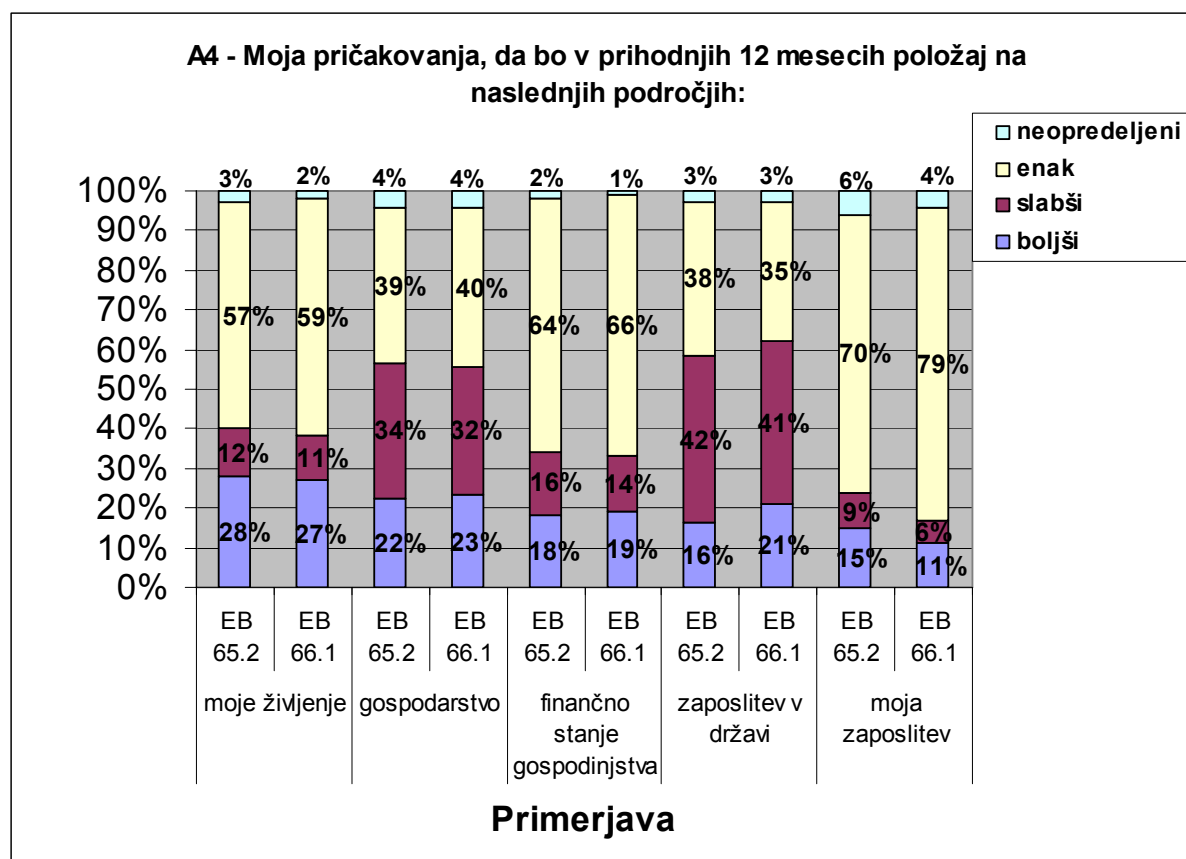
Odgovori (singular: odgovor): Boljše

Rezultati države	
 Nizozemska	68%
 Litva	53%
 Švedska	46%
 Estonija	46%
 Danska	36%
 Latvija	36%
 Irska	33%
 Finska	29%
 Slovaška	26%
 Avstrija	25%
 Poljska	25%
 Belgija	24%
 Evropska unija (25)	23%
 Španija	23%
 Francija	23%
 Češka republika	22%
 Malta	22%
 Slovenija	21%
 Italija	20%
 Nemčija	18%
 Luksemburg	18%
 Velika Britanija	16%
 Grčija	13%
 Portugalska	13%
 Ciper*	11%
 Madžarska	5%
* CY(tcc) = 35%	
Druge države	
 Romunija	27%
 Turčija	24%
 Bolgarija	22%
 Hrvaška	21%

Nasploh je v Evropi moč zaznati porast optimizma glede zaposlovanja. Izrazito so poskočila pričakovanja glede stopnje zaposlenosti na Nizozemskem (23 odstotnih točk več) in na Švedskem (14 odstotnih točk več). Največji pesimisti pa so na Madžarskem, kjer zaznamo tudi največji padec od prejšnjega EB - z 20% na 5%.

Glede položaja v zvezi z lastno zaposlitvijo kar 79% Slovencev meni, da se njihov položaj v naslednjem letu ne bo spremenil. Le 6% jih pričakuje poslabšanje, kar je za 3 odstotne točke manj kot pred pol leta, vendar pa tudi izboljšanje pričakuje 4 odstotne točke manj vprašanih.

Glede gospodarskega stanja v državi pričakuje poslabšanje 32% vprašanih, kar je 2 odstotni točki manj kot pred pol leta, pri tem da ostaja stanje v petindvajseterici nespremenjeno - 35%. Izboljšanje pričakuje 23% (v EU25 20%), 40% Slovencev pa ne pričakuje sprememb. Mnenje Slovencev o gospodarskem stanju v državi se je v zadnje pol leta še malo popravilo in prevesilo preko evropskega povprečja.

V primerjavi s povprečjem v EU25 gledajo Slovenci na finančni položaj v lastnem gospodinjstvu manj optimistično, čeprav se je delež tistih, ki pričakujejo izboljšanje, povečal, delež tistih, ki pričakujejo poslabšanje, pa znižal. 19% jih pričakuje izboljšanje lastnega finančnega položaja (za primerjavo le 11% anketiranih Slovencev pričakuje pozitivne spremembe na osebem poklicnem področju), 14% poslabšanje (samo 6% jih pričakuje negativne spremembe na osebem poklicnem področju), 66% pa ne pričakuje nikakršnih sprememb.

V tokratnem Eurobarometru smo priča majhnemu preobratu, saj so Slovenci bolj optimistični glede stopnje zaposlenosti in stanja gospodarstva v Sloveniji. Prejšnji Eurobarometri so namreč zaznavali, da Slovenci na svojo prihodnost in lasten ekonomski položaj gledajo z več optimizma kot na splošni položaj v državi. Na ravni EU25 je zaznati le porast optimizma pri zaposlitvi, pri ostalih treh vprašanjih pa je v primerjavi z EB65 zaznati upad optimizma za eno odstotno točko.

Nezaupanje Slovencev v domače politične institucije se zmanjšuje, zaupanje v EU povečuje (A6.4, A6.9, A6.10, A6.11, A6.12, A6.13)

Slovenci (75%) še vedno v večini ne zaupajo političnim strankam. Nekoliko se je zmanjšalo nezaupanje do vlade in državnega zbora. V delo vlade ne zaupa 53% vprašanih (EB65 59%), v delo državnega zbora pa 55% (EB65 60%) Slovencev.

Zelo veliko pa je zaupanje Slovencev v Evropsko unijo (70%). S tolikšnim deležem zaupanja je Slovenija vodilna v petindvajseterici. Sledijo ji Grčija (65%), Češka (62%), Slovaška (62%), Belgija, Estonija in Madžarska (61%). Slovenci zaupajo Evropski uniji skoraj trikrat bolj kot Britanci, ki so zadnji na tej lestvici.

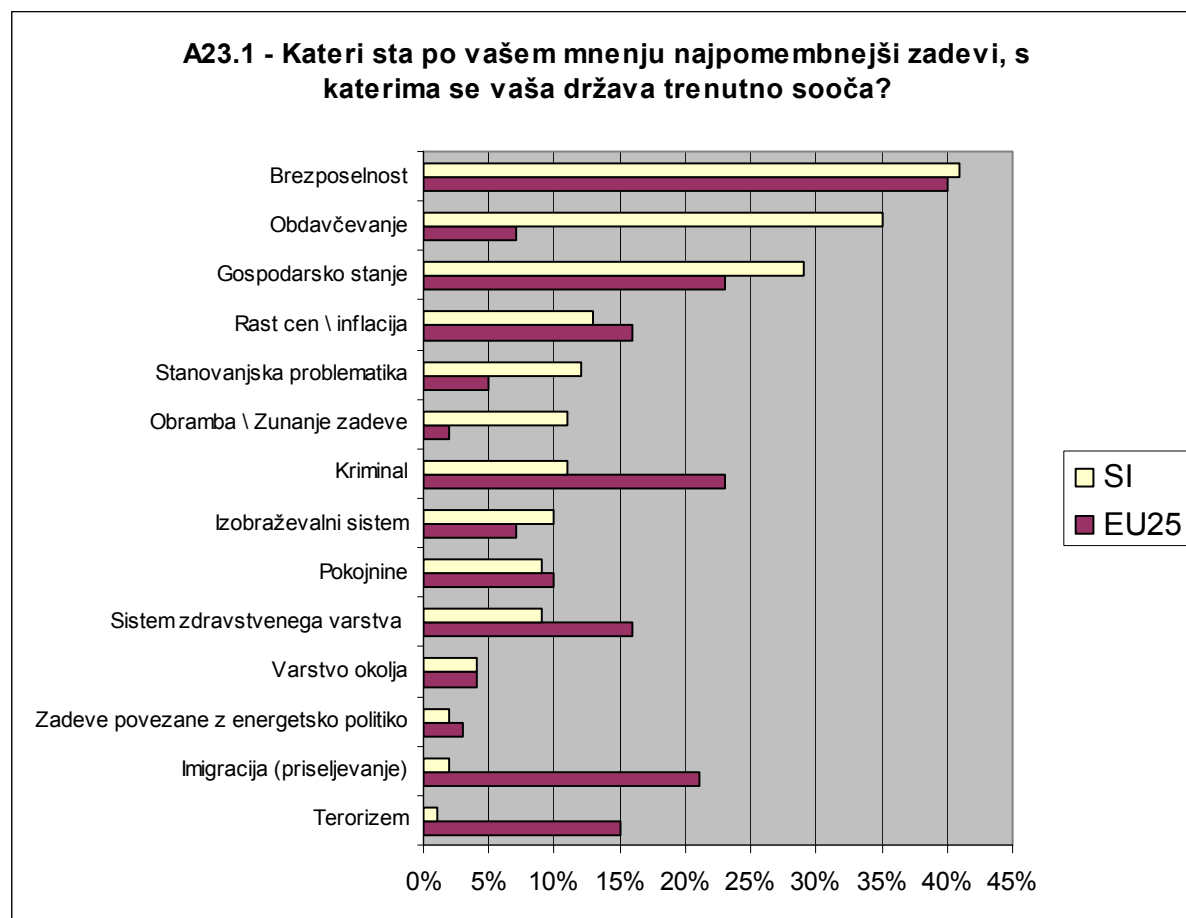
Razmeroma visoko je tudi zaupanje v internetni medij. Internetu bolj zaupa 46% Slovencev, 29% pa manj. V tej kategoriji zaseda Slovenija četrto mesto za Češko, Slovaško in Nizozemsko. Zanimivost pri tem odgovoru je tudi razmeroma visok delež neopredeljenih, tako v Sloveniji kot v večini držav EU25. Na Poljskem in Madžarskem se jih skoraj polovica ni opredelila ali zaupajo internetu ali ne.

Slovenija mora več storiti za zmanjšanje brezposelnosti in prijaznejši davčni sistem (A23.1)

Najpomembnejša naloga, s katero se sooča Slovenija, ostaja po mnenju anketirancev še vedno brezposelnost (41%). Na drugem mestu je po novem prijaznejša davčna politika (35%), ki je izpodrinila v prejšnjem EB drugo uvrščeno nalogo - izboljšanje gospodarskega stanja - na tretje mesto (29%). Precej podoben delež pomembnosti namenjajo vprašani ustavitvi rasti cen, stanovanjski problematiki, kriminalu, obrambi in zunanjim zadevam, izobraževalnemu sistemu, sistemu zdravstvenega varstva in pokojninam. Slovincem se zdijo manj pomembne zadeve okolje, energija, priseljevanje in terorizem.

Slovenija najbolj odstopa od povprečja v petindvajseterici v segmentu davčne politike, kjer sicer na EU ravni samo 7% vprašanih meni, da je to ena pomembnejših zadev v državi. Prav tako manjšega pomena so za Evropejce obramba in z njo povezane zunanje zadeve. Samo 2% jih namreč temu pripisuje pomembnost, v Sloveniji pa kar 11%. Bistveno pomembnejše pa so za Evropejce priseljevanje, terorizem in kriminal.

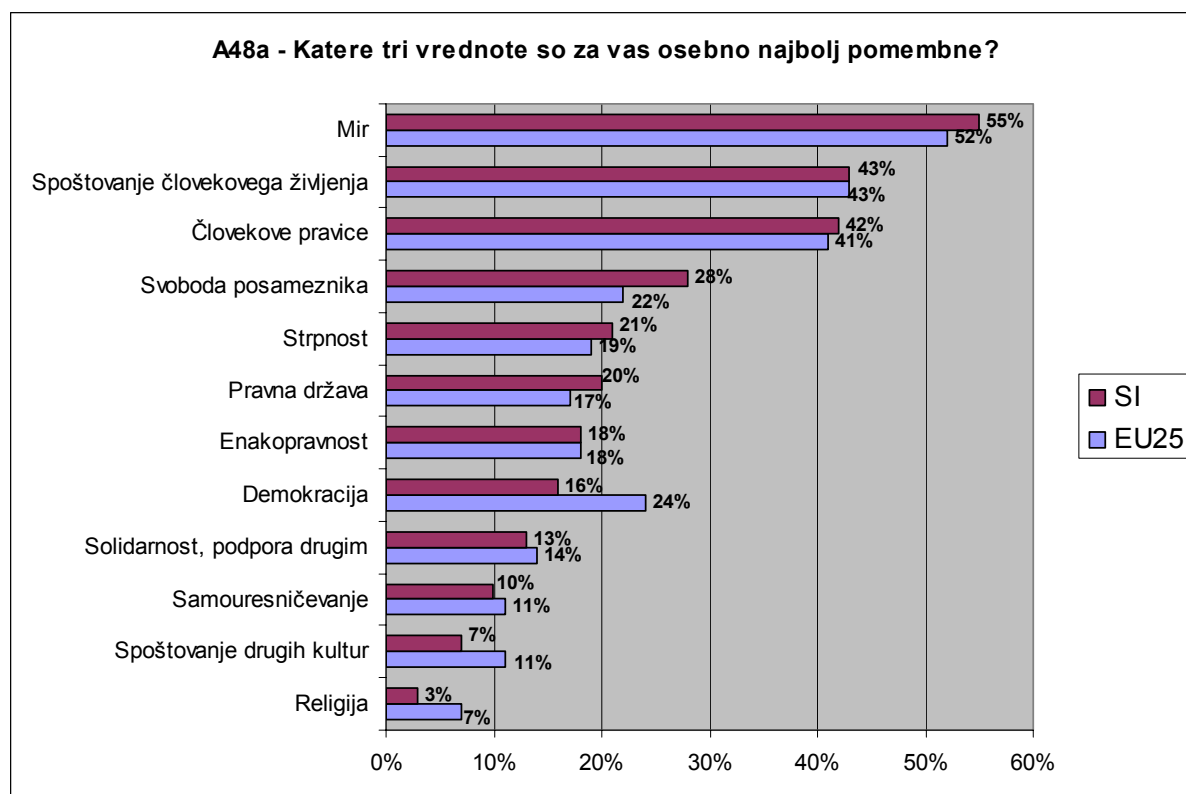

Najpomembnejša vrednota Slovencev je mir (A48a)

Vrednote Slovencev so podobne vrednotam Evropejcev. Najpomembnejša vrednota je mir, za katero se je odločilo 55% Slovencev (povprečje v EU25 je 52%). Sledijo spoštovanje človekovega življenja (43%), človekove pravice (42%), svoboda posameznika (28%), strpnost (21%), pravna država (20%), enakopravnost (18%), demokracija (16%), solidarnost in podpora drugim (13%), samouresničevanje (10%), spoštovanje drugih kultur (7%) in religija (3%).

Slovenci po rezultatih bistveno ne odstopajo od povprečja EU25, je pa opazno, da bolj kot Evropejci cenijo mir, človekove pravice, svobodo posameznika, pravno državo in strpnost, manj demokracijo, spoštovanje drugih kultur, religijo in samouresničevanje; enako pa cenijo spoštovanje človekovega življenja, solidarnost in enakopravnost.

Večje so razlike med posameznimi državami znotraj EU. Medtem ko 60% Švedov meni, da je spoštovanje človekovih pravic največja vrednota, tako meni samo 31% prebivalcev severnega dela Cipra. 37% prebivalcev severnega dela Cipra meni, da je zanje najpomembnejši mir, v vzhodnem delu Nemčije pa se je za mir opredelilo 71% vprašanih.

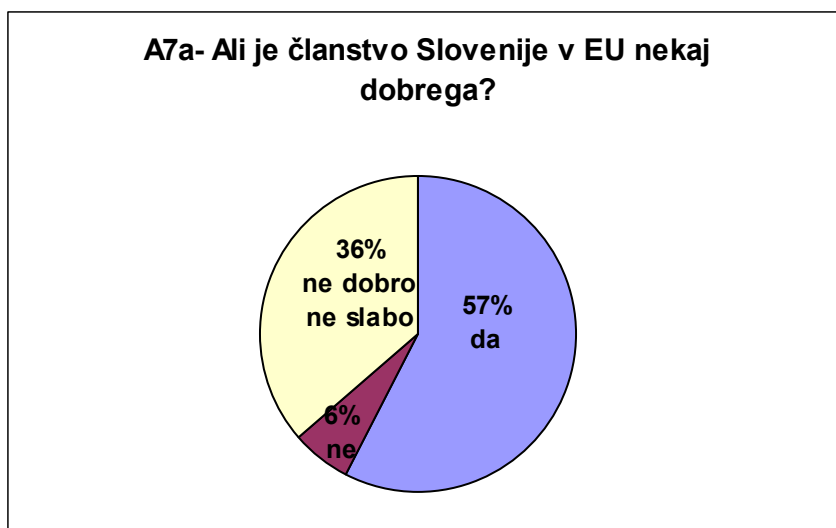
Kot v Evropi tudi v Sloveniji mir in spoštovanje človekovega življenja več pomenita ženskam kot moškim, medtem ko moški bolj cenijo svobodo posameznika in pravno državo.

II. SLOVENIJA IN EU

Višanje podpore slovenskemu članstvu v EU (A7a)

Pri vprašanju o tem, ali je članstvo Slovenije v EU nekaj dobrega, je bil v tokratni raziskavi odstotek pozitivnih odgovorov ponovno večji od odstotka nevtralnih odgovorov. Vprašanih, ki menijo, da je članstvo v EU nekaj dobrega, je 57% (pred pol leta 54%), neopredeljenih pa 36%, (pred pol leta 38%). Anketiranih, ki pravijo, da je članstvo Slovenije v EU slaba stvar, je 6%, kar je enak delež kot pri prejšnji raziskavi evropskega javnega mnenja.

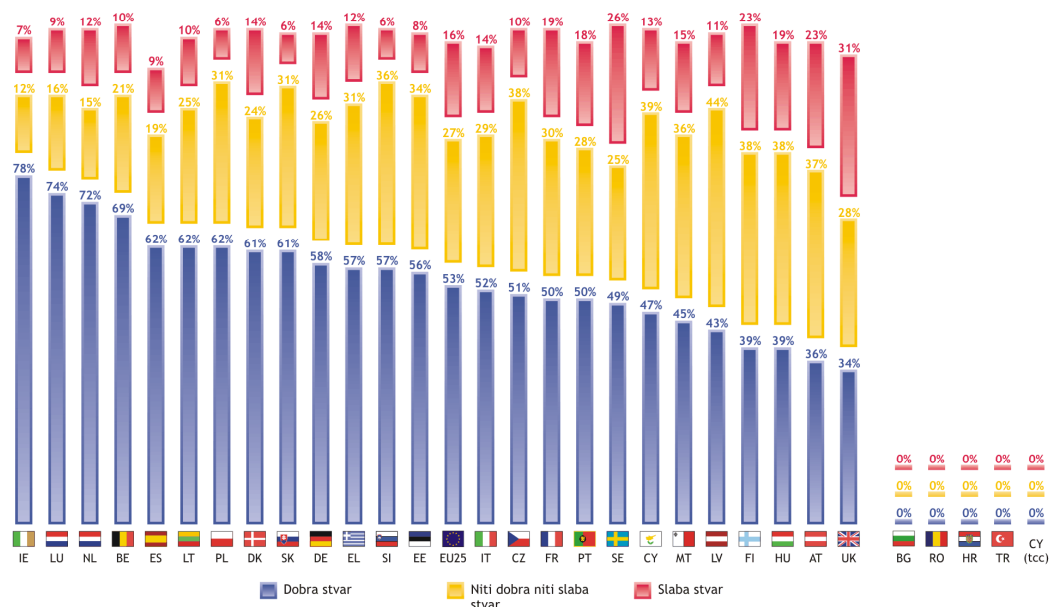
Moški so podporni članstvu bolj naklonjeni kot ženske. Članstvo bolj podpirajo tudi visokošolsko izobraženi, študentje, politično opredeljeni tako za levico kot za desnico, direktorji in uradniki. Največ nenaklonjenih članstvu je med osnovnošolsko izobraženimi, nezaposlenimi in evroskeptiki (tistimi, ki niso naklonjeni EU in posameznim projektom evropske integracije).

Slovenija je po prepričanju, da je članstvo v EU pozitivna stvar, za štiri odstotne točke nad evropskim povprečjem. Slovenija in Poljska imata med vsemi državami najmanjši, 6-odstoten delež tistih, ki so članstvo opredelili kot slabo stvar. S članstvom v EU so najbolj zadovoljni na Irskem, Nizozemskem, v Luksemburgu in Belgiji.

Med tistimi, ki so s članstvom v Uniji najmanj zadovoljni, so Velika Britanija, Švedska ter Finska in Avstrija. Polovica novink je glede tega vprašanja nad, polovica pa pod evropskim povprečjem. Najmanj zadovoljna med novinkami je Madžarska (39%), najbolj pa Litva (62%).

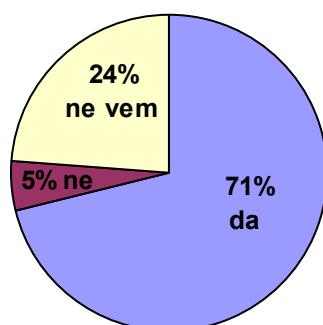
Vprašanje: QA7a(29). Splošno gledano, ali mislite, da je članstvo (NAŠA DRŽAVA) v Evropski uniji ...?

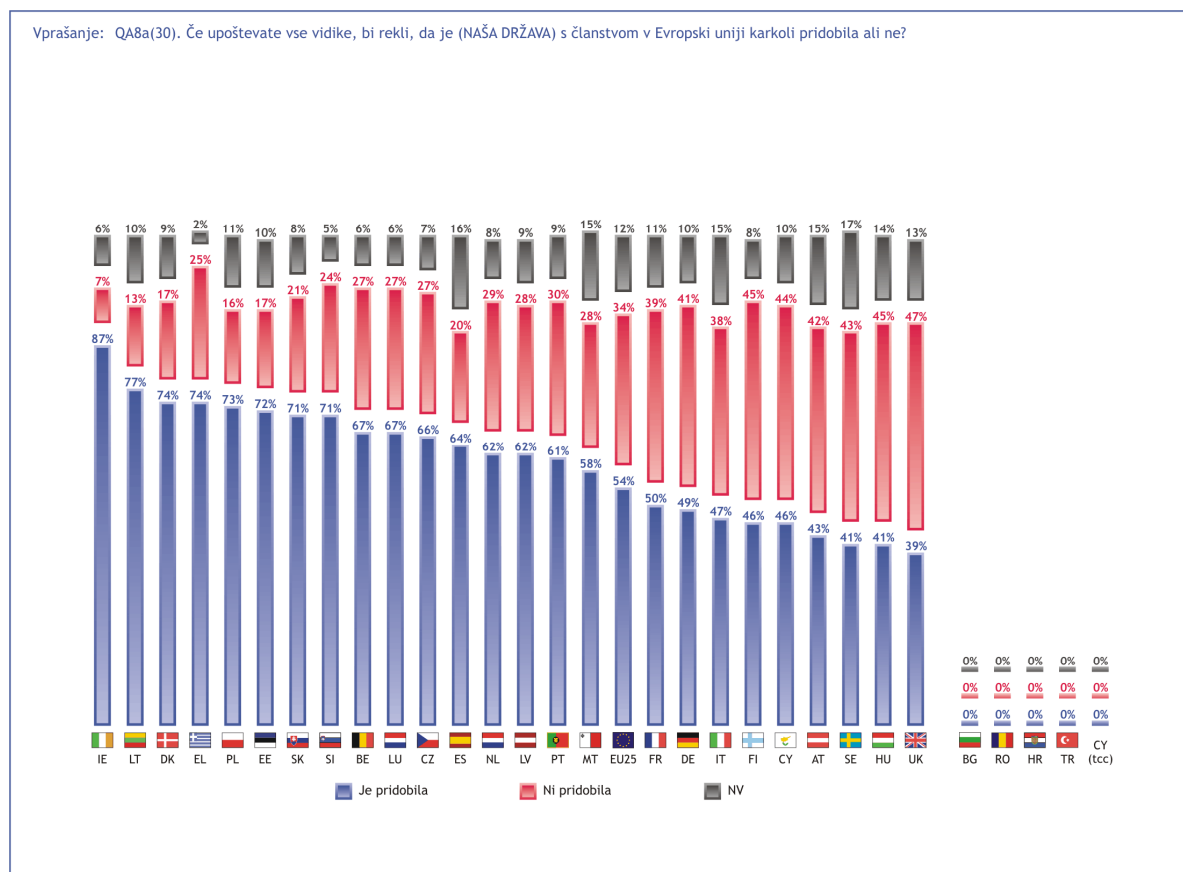
Več kot dve tretjini Slovencev prepričani v koristnost članstva Slovenije v EU (A8a)

Več kot dve tretjini (71%) anketiranih na vprašanje, ali je Slovenija, upoštevajoč vse vidike s članstvom kaj pridobila, odgovarja pritrdilno. 24% jih to zanika. Delež odgovorov »ne vem« je z 8% padel na 5%. V primerjavi s prejšnjo raziskavo se je naklonjenost Slovencev do EU povečala za 3 odstotne točke.

A8a- Ali je Slovenija s članstvom v EU kaj pridobila?

V primerjavi z EU25 je Slovenija pri pozitivnem ocenjevanju koristnosti članstva nad evropskim povprečjem. Najvišje na lestvici je Irska, ki izrazito vodi s 87% pritrdilnih odgovorov, sledijo ji Litva s 77%, Danska in Grčija s 74%, Poljska s 73% in Estonija z 72%, Slovaška pa je z 71% izenačena s Slovenijo. Najbolj skeptični o koristnosti članstva v Uniji so v Veliki Britaniji, na Finskem, na Madžarskem in na Cipru, kjer jih skoraj polovica meni, da s članstvom v Uniji njihove države na splošno niso pridobile.

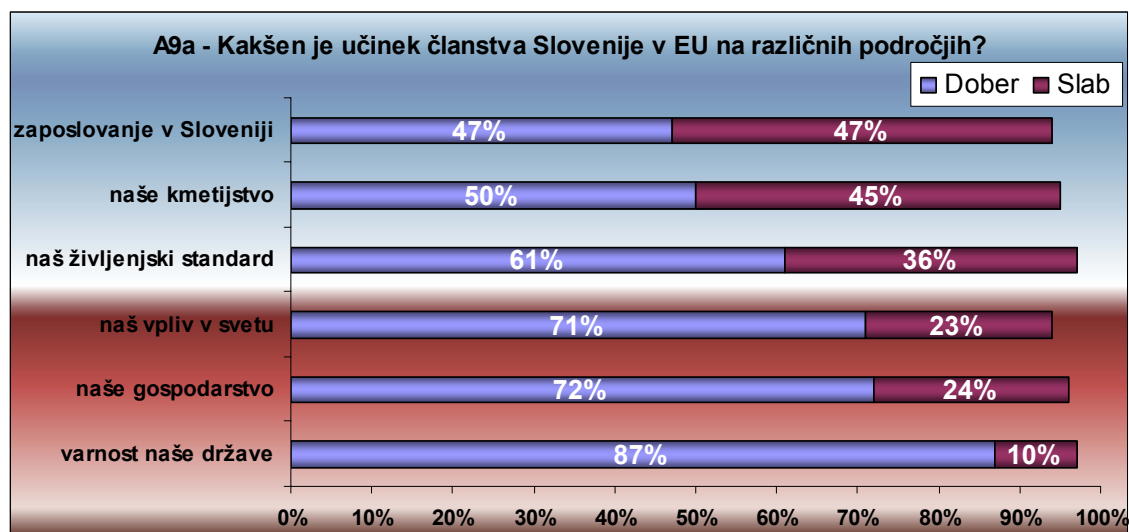

Članstvo Slovenije v EU najbolj koristi varnosti in gospodarstvu, manj pa kmetijstvu in zaposlovanju (A9a.1 - A9a.6)

EB je spraševal, kako članstvo Slovenije v EU vpliva na varnost naše države, na slovensko gospodarstvo, stopnjo zaposlenosti, življenjski standard, kmetijstvo in na vpliv Slovenije v svetu.

Na vseh področjih (razen pri zaposlovanju, kjer so mnenja vprašanih o dobrem in slabem vplivu povsem razdeljena) prevladuje mnenje, da ima članstvo Slovenije v EU dober vpliv. Daleč na prvem mestu je varnost (87%), podoben delež vprašanih se je odločil za gospodarstvo in vpliv Slovenije v svetu, skoraj dve tretjini vprašanih pozitivno ocenjuje tudi vpliv na življenjski standard, polovica oziroma manj vprašanih pa pozitivno ocenjuje vpliv na kmetijstvo in zaposlovanje. Pri vseh vprašanjih

je Slovenija nad povprečjem EU25 po deležu odgovorov, ki vpliv članstva države v EU ocenjujejo pozitivno.

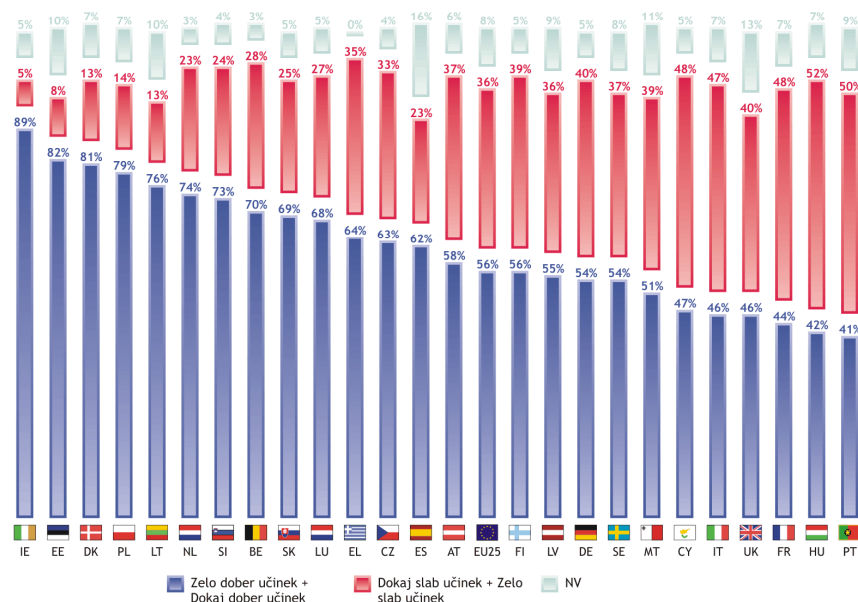
Slovenci so pri vprašanju o varnosti s 87% na prvem mestu po ocenjevanju pozitivnega vpliva članstva države v EU. Nekaj odstotnih točk manj kot Slovenija imajo Estonija, Grčija, Poljska in Ciper. Na drugem koncu je Velika Britanija, ki je edina država v petindvajseterici, kjer so pri varnosti prevladovali negativni odgovori. 41% vprašanih Britancev meni, da ima članstvo v EU dober učinek na varnost, 44% vprašanih pa je prepričanih ravno nasprotno. Povprečje v EU25 je 66%, pod tem povprečjem pa so poleg Velike Britanije še Španija, Francija, Avstrija, Portugalska in Švedska.

Skoraj tri četrtine vprašanih Slovencev meni, da ima članstvo v Uniji dober učinek na naše gospodarstvo (73%). V primerjavi s slovenskim povprečjem imajo še boljše mnenje o tem moški (77%), mlajši (79%) in visoko izobraženi (83%), gospodinje (90%), uradniki (82%), študenti (80%), direktorji (79%) in samozaposleni (78%), pa tudi prebivalci Obale (87%), Gorenjske (84%), spodnje posavske (83%) in koroške regije (82%).

Tudi v večini ostalih držav je več kot polovica anketiranih prepričana, da članstvo njihove države v Uniji dobro vpliva na gospodarstvo, z izjemo Portugalcev, Madžarov, Francozov, Britancev in Ciprčanov, pri katerih prevladujejo odgovori o slabih učinkih članstva v Uniji na njihovo gospodarstvo.

Vprašanje: QA9a_2. Ljudje imajo različna mnenja o prednostih in slabostih članstva (NAŠA DRŽAVA) v Evropski uniji. Naštel(a) vam bom nekaj področij, vi pa mi za vsako povejte, če ima članstvo (NAŠA DRŽAVA) v Evropski uniji nanj zelo dober, dokaj dober, dokaj slab ali zelo slab vpliv?

Možnost: Naše gospodarstvo

Skoraj dve tretjini Slovencev (61%) sta prepričani, da članstvo v Uniji pozitivno vpliva na naš življenjski standard. To je za devet odstotnih točk bolje od povprečja EU25. V raziskavi pred letom dni je bila le dobra polovica Slovencev (52%) prepričana v pozitiven vpliv članstva na življenjski standard. Podobno kot Slovenci so odgovarjali tudi Švedi, Finci, Španci, Belgijci in Poljaki. Daleč spredaj so Irci (88%), sledijo Danci (77%) in Estonci (74%), v ozadju pa so Madžari (35%) in Francozi (37%).

Edino področje, kjer je več državljanov petindvajseterice ocenilo, da članstvo v EU vpliva bolj negativno (44%) kot pozitivno (43%), je kmetijstvo. Slovenija je sicer nad evropskim povprečjem, saj se je za pozitiven vpliv odločilo 50% vprašanih, za negativnega pa 45%. Na ravni petindvajseterice izrazito prevladujejo ocene o negativnem vplivu članstva v EU na kmetijstvo na Finskem in Madžarskem, ocene o pozitivnem vplivu pa na Poljskem, v Litvi, na Danskem in Irskem.

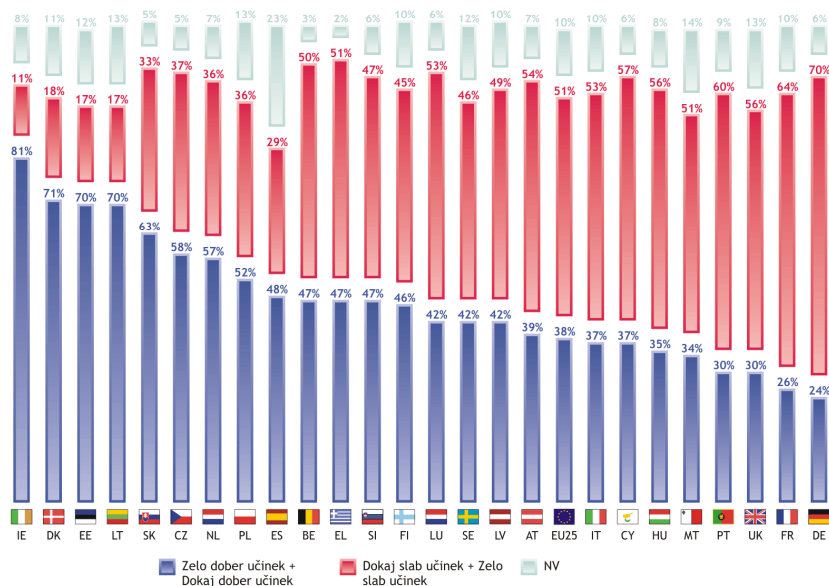
Skoraj tri četrte vprašanih Slovencev (71%) meni, da članstvo Slovenije v EU dobro vpliva na naš vpliv v svetu. Nasprotno je prepričana slaba četrtnina vprašanih (23%), kar je enako kot pri povprečju EU25 (pozitivnih ocen je 65%). Slovenci so v zvezi z vplivom v svetu odgovarjali podobno kot Slovaška, Estonija, Luksemburg, Poljska in Češka. Najbolj pozitivno ocenjujejo vpliv v Grčiji (81%), Belgiji in na Danskem (po 77%), najmanj pa v Veliki Britaniji (46%) in na Malti (56%).

Odgovori Slovencev o učinkih članstva na zaposlovanje so povsem razdeljeni, saj enak delež vprašanih (47%) meni, da članstvo v EU dobro oziroma slabo vpliva na zaposlenost v državi. Med državami, ki ocenjujejo vpliv na zaposlenost kot zelo pozitivnega, so skoraj enake tistim, ki so kot pozitivnega opredelile tudi vpliv na gospodarstvo (Irska, Danska, Estonija, Litva).

V povprečju je evropski delež zadovoljnih z vplivom članstva na zaposlenost (38%) nižji kot z vplivom članstva na gospodarstvo (56%). Med petindvajseterico le v desetih državah prevladujejo pozitivni odgovori nad negativnimi (od novink so višje od Slovenije Estonija, Litva, Slovaška, Češka in Poljska). Najbolj pozitivno so naravnani Irci (81% dober in 11% slab učinek), najbolj negativno pa Nemci (20% dober in 70% slab učinek na zaposlovanje). Nemci so bili v raziskavi pred letom dni še bolj prepričani v slab učinek Unije na zaposlovanje (75%), prav tako Slovenci (lani 58%, letos 47%). Sicer pa se je razporeditev glede učinka na zaposlovanje popravilo v večini držav v primerjavi s podatki izpred leta dni razen v Španiji, Italiji, Veliki Britaniji in na Madžarskem.

Vprašanje: QA9a_6. Ljudje imajo različna mnenja o prednostih in slabostih članstva (NAŠA DRŽAVA) v Evropski uniji. Naštel(a) vam bom nekaj področij, vi pa mi za vsako povejte, če ima članstvo (NAŠA DRŽAVA) v Evropski uniji nanj zelo dober, dokaj dober, dokaj slab ali zelo slab vpliv?

Možnost: Zaposlovanje v Sloveniji

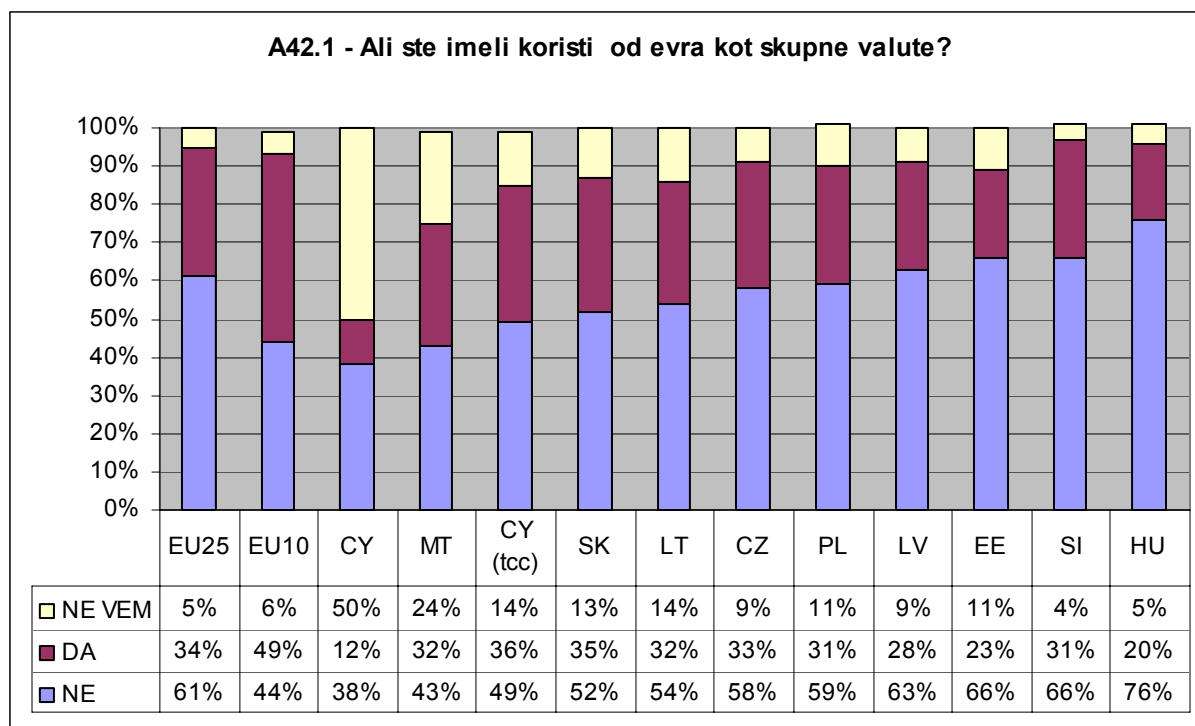

Slovenci še ne čutijo koristi od evra in možnosti postopka pred Sodiščem Evropskih skupnosti (A42.1, A42.7)

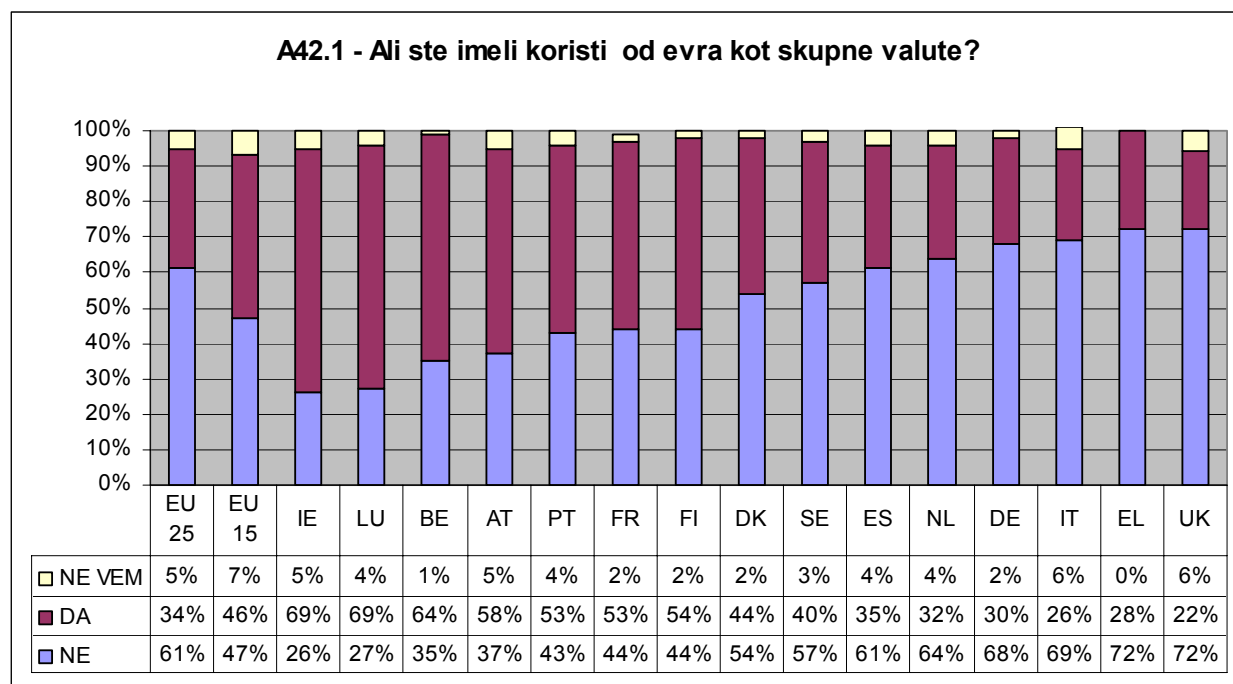
Eurobarometer sprašuje, kakšno korist čutijo državljani od evra in Sodišča Evropskih skupnosti.

Vprašanju, ali so imeli koristi od evra kot skupne evropske valute, je pritrdilo 31% vprašanih Slovencev, 66% pa ne. Na ravni Unije je 34% vprašanih imelo korist od evra, 61% pa ne. Na Slovaškem so za 4 odstotne točke bolj prepričani v koristnost evra kot v Sloveniji, ostale novinke pa zaostajajo. Najmanj so v koristnost evra prepričani na Cipru (12%), res pa je, da je na otoku kar polovica vprašanih neopredeljenih. Sledijo Madžarska (20%), Velika Britanija (22%), Estonija (23%) in Italija (26%). Z izjemo Cipra, Madžarske, Litve in Estonije je imelo med 31% do 35% prebivalcev ostalih novink že koristi od skupne evropske valute. Zanimivo je, da Slovenija ni med tistimi članicami EU-10, ki bi najbolj občutila koristnost, čeprav bo evro uvedla kot prva novinka.

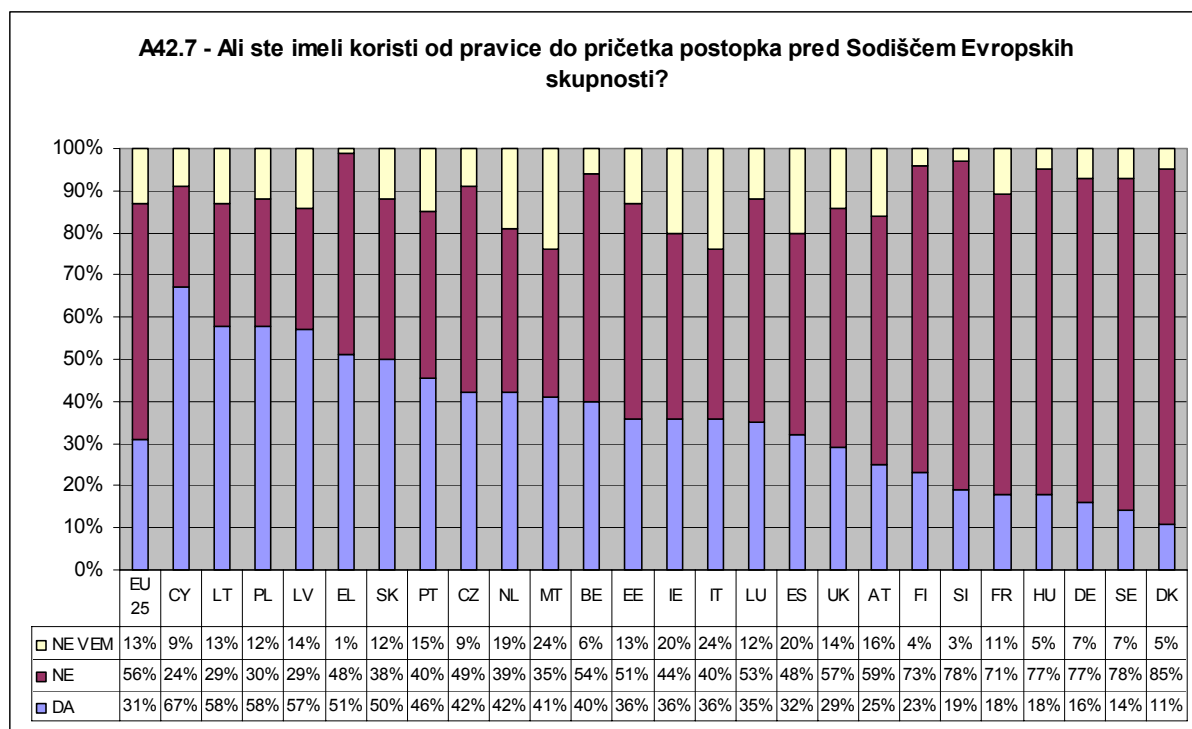

Zelo zanimiva pa so nihanja odgovorov pri članicah EU15. Najmanj so v korist evra prepričani v Veliki Britaniji in Italiji, sledijo pa Grčija, Nemčija, Nizozemska in Španija. Nad 50 odstotki so Irska in Luksemburg, Belgija, Avstrija, Finska ter Francija in Portugalska.

Zanimivo je tudi, da so imeli v povprečju več koristi od evra anketirani prebivalci novink (49%), ki evra z izjemo Slovenije sploh še nimajo, kot veterank (46%).

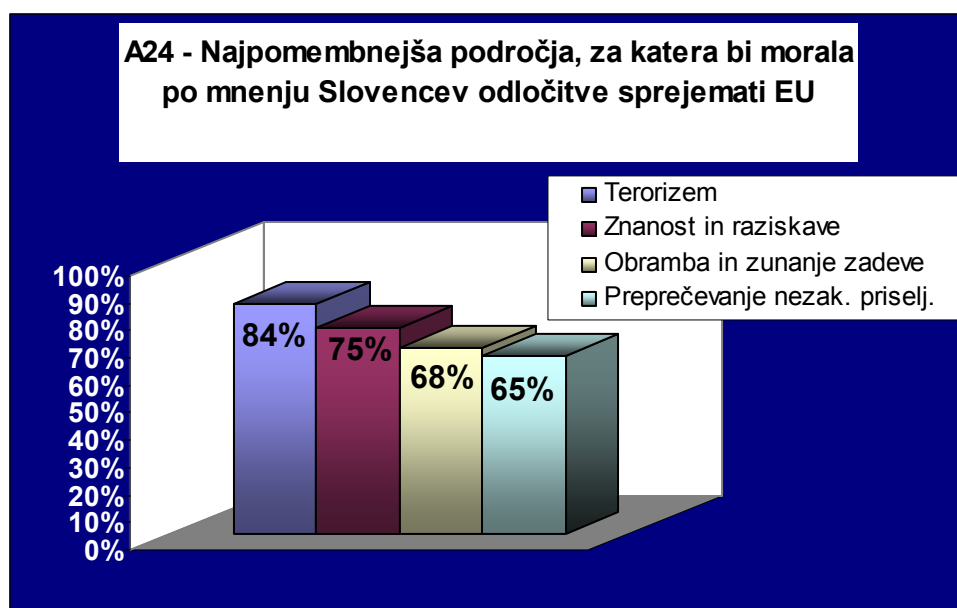
Pri odgovorih o koristih od možnosti pravice do pričetka postopka pred Sodiščem Evropskih skupnosti je kar precejšnja razlika med večino novink in veterank. Med članicami EU15 je večji delež tistih, ki so imeli koristi od pravice do pričetka postopka pred Sodiščem Evropskih skupnosti, le v Grčiji in na Nizozemskem. Med novinkami prevladujejo odgovori o koristi na Cipru, v Litvi, Latviji, na Malti, Poljskem in Slovaškem. Povprečje v Uniji je 31% za korist, 56% pa brez koristi. Slovenija je z 19% za in 78% brez koristi precej pod povprečjem Unije in približno na ravni odgovorov iz Nemčije, Francije, Švedske in Madžarske. Zanimivo je, da je v koristi od pravice do pričetka postopka pred Sodiščem Evropskih skupnosti prepričana polovica vprašanih v Savinjski regiji, višje od slovenskega in evropskega povprečja pa so še samozaposleni (34%).

O terorizmu naj odloča EU, o pokojninah Slovenija (A24)

EB je spraševal, ali bi odločitve na določenih področjih morala sprejemati slovenska vlada ali pa naj se odločitve sprejemajo skupno v okviru Evropske unije. Področja, o katerih so se izrekli anketirani, so bila: boj proti kriminalu, nezaposlenosti in terorizmu, obdavčevanje, obramba in zunanje zadeve, imigracije, izobraževalni sistem, pokojnine, varstvo okolja, zdravstveno in socialno varstvo, kmetijstvo in ribištvo, varstvo potrošnikov, znanstvene in tehnološke raziskave, podpora regijam, ki jim grozijo ekonomske težave, energija in konkurenčnost.

Slovenci so med tri najpomembnejša prednostna področja delovanja Unije postavili terorizem (84%), znanost in raziskave (75%) ter obrambo in zunanje zadeve (68%). Sledijo preprečevanje nezakonitega priseljevanja (65%) ter boj proti kriminalu in podpora regijam, ki jim grozijo ekonomske težave (po 63%).

Med glavne prednostne naloge slovenske vlade so vprašani uvrstili pokojnine (72%), zdravstveno in socialno varstvo ter obdavčevanje (po 69%), sledi pa boj proti nezaposlenosti (63%). Po mnenju anketirancev naj bi imela Slovenija večjo vlogo še pri odločitvah na področju izobraževanja (55%), kmetijstva in ribištva ter varstva potrošnikov (51%), na ostalih področjih pa naj odločitve sprejema EU.

Slovenci so pri prvih štirih najpomembnejših področjih, za katera menijo, da bi morala odločitve sprejemati nacionalna vlada, zelo blizu povprečju EU25. V državah severne Evrope so kot odgovornost vlade vprašani izrazito visoko postavili socialna področja. Tako na vseh štirih področjih, ki so jih najvišje uvrstili Slovenci, najdemo na vrhu Švedsko, Finsko in Dansko. Kot prioriteta jim sledita pokojnine in obdavčenje, za katere v

vseh državah petindvajseterice več kot polovica ljudi meni, da sta področji, s katerima bi se prav tako morale ukvarjati nacionalne vlade.

Slovenci so malce nad povprečjem EU25 (79%) po prepričanju, da je terorizem najpomembnejše področje, s katerim se mora spopadati EU. Države, ki so tej temi namenile največ glasov, so Danska (91%), Švedska (91%) in Poljska (90%).

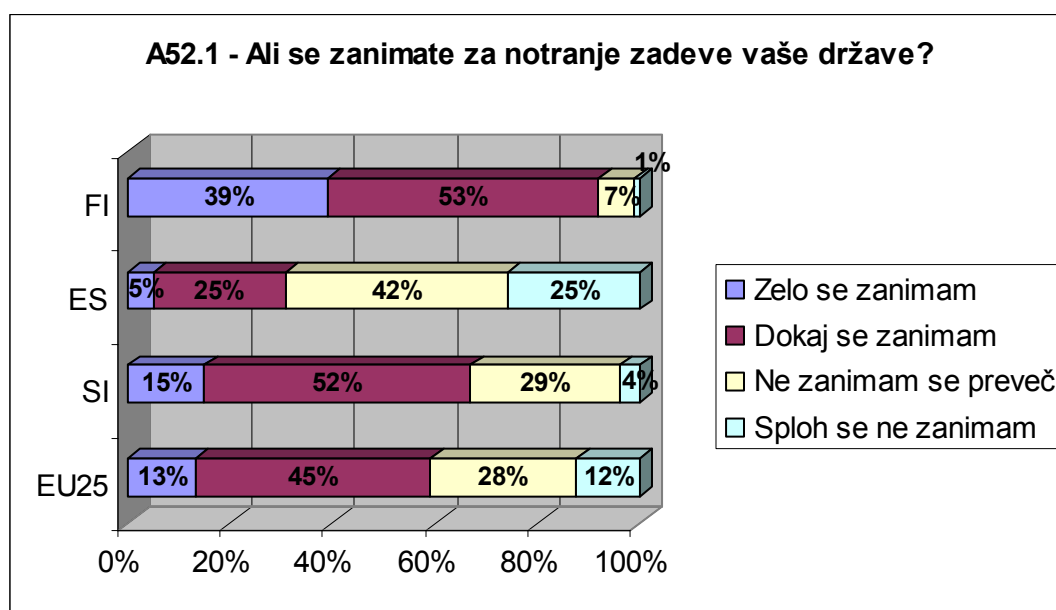
Slovenci so s 75% na drugo mesto postavili znanost in raziskave, pri čemer so spet nad povprečjem EU25 (70%). Pri tem vprašanju so največji delež glasov za to, da se mora s tem področjem ukvarjati EU, prispevali vprašani na Cipru (89%), Slovaškem (83%) in Poljskem (82%).

Pri večini področij so se vprašani na ravni EU25 dokaj kategorično odločali, ali naj odločitve sprejemajo nacionalne vlade ali EU. Najmanj odločni so bili na področjih kmetijstva in ribištva (45% nacionalne vlade, 49% EU) in varovanja pravic potrošnikov (49% nacionalne vlade, 46% EU).

III. EVROPSKA UNIJA V OČEH SLOVENSKEGA DRŽAVLJANA IN POZNAVANJE EU

Zainteresiranost za notranje in evropske zadeve med Slovenci nad evropskim povprečjem (A52.1 in A52.2)

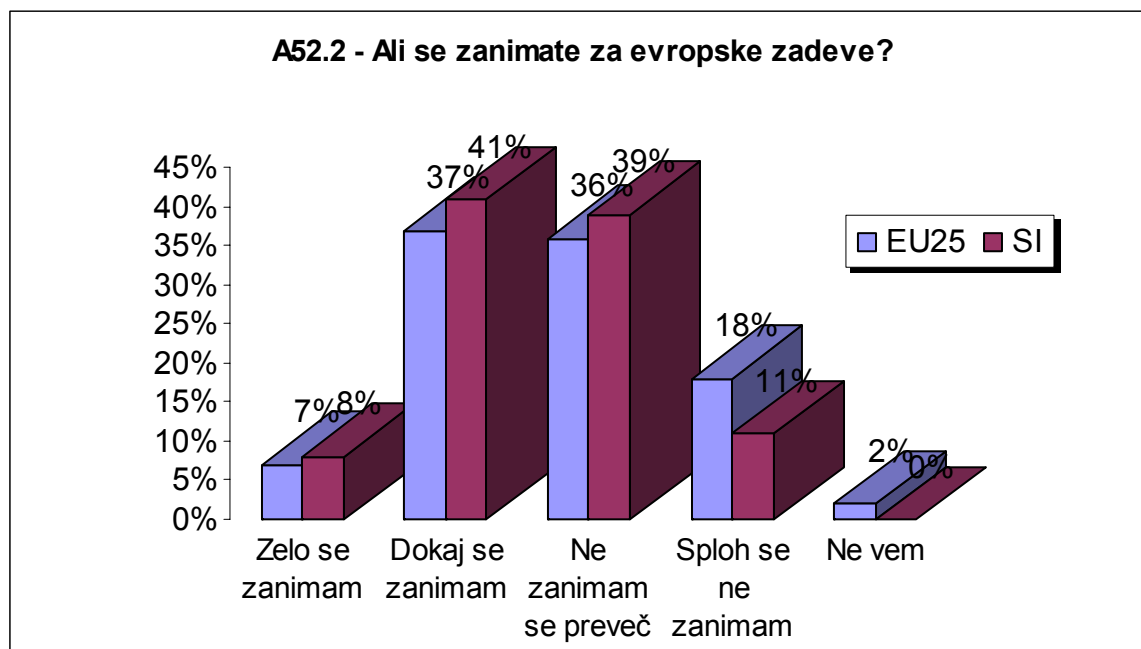
Slovenci se v primerjavi z evropskim povprečjem nadpovprečno zanimajo za notranje in evropske zadeve. Sicer so jim bolj zanimive notranje zadeve. Notranje zadeve namreč zanimajo 58% Evropejcev, 41% pa ne, medtem ko se zanje zanima 67% Slovencev, 33% pa ne. Notranje zadeve najbolj zanimajo Fince (92%). Le 1% Fincev dogajanje v državi sploh ne zanima. Najmanj zainteresirani za notranjo politiko so Španci, ki jih 68% notranja politika ne zanima.

V Sloveniji kažejo nadpovprečno zanimanje za notranje zadeve moški (71%), stari med 25 in 39 let (70%), visoko izobraženi (82%), direktorji (85%), prebivalci velikih mest (77%), prebivalci notranjsko-kraške regije (88%) in prebivalci jugovzhodnega dela Slovenije (82%). Podpovprečno zanimanje pa kažejo ženske (63%), mladi med 15. in 24. letom (62%), manj izobraženi (46%), gospodinje (33%), prebivalci na podeželju (64%) in prebivalci Zasavja (4%).

Prebivalci Evrope se v povprečju manj kot za notranjo politiko zanimajo za evropske zadeve, saj jih evropske zadeve zanima 54%, ne zanima pa 44%. Izrazito nezanimanje kažejo Španci (73% jih EU zadeve ne zanimajo), sledijo jim Britanci (66%). Največje zanimanje za evropske zadeve podobno kot za notranje zadeve spet kažejo Finci (73%), sledijo jim Poljaki (71%). Precej veliko zanimanje za evropske zadeve kažejo tudi Hrvati, kjer je 60% anketiranih dejalo, da jih evropske zadeve zanimajo.

V Sloveniji polovica vprašanih trdi, da jih evropske zadeve ne zanimajo. V zadnjih šestih mesecih se je število Slovencev, ki jih evropske zadeve ne zanimajo, povečalo za tri odstotne točke. Nezanimanje je tudi pri tem vprašanju večje med ženskami (57%) kot med moškimi (43%). Večje je med mladimi do 24 let (58%), manj izobraženimi (68%) in med gospodinjami (75%).

Polovica Slovencev o sebi ne razmišlja kot o Evropejcih (A30.1, A31.1, A32)

Na vprašanje, ali o sebi kdaj razmišljate ne le kot o Slovencu/Slovenki, ampak tudi kot o Evropejcu/Evropejki, je 10% Slovencev odgovorilo, da pogosto tako razmišlja, 40% jih tako misli samo včasih, 50% pa nikoli. Pred enim letom je bil delež Slovencev, ki se nikoli niso počutili kot Evropejci, za devet odstotnih točk manjši – 41-odstoten.

Več ljudi, ki o sebi ne razmišlja kot o Evropejcu, je v EU25 edino v Veliki Britaniji (67%) in v državi kandidatki Turčiji (68%). Najbolj »evropsko« se počutijo Grki, kjer jih samo 28% o sebi nikoli ne razmišlja kot o Evropejcu. Sledijo jim Luksemburžani in Finci (po 32%).

Med Slovenci je več žensk (58%) kot moških (42%), ki se nikoli ne počutijo kot Evropejci. Več jih je tudi med manj izobraženimi Slovenci (68%), fizičnimi delavci in gospodinjami (po 59%), Zasavci (86%) in Pomurci (76%).

Slovenci so zelo ponosni na svojo narodnost. Kar 97% jih je ponosnih in samo 3% jih ni ponosnih na to, da so Slovenci. Bolj ponosni na svojo

narodnost so v Evropi edino Ciprčani (98%), najmanj ponosni pa so Poljaki (70%) in Nemci (71%).

Kljub temu, da Slovenci še niso prevzeli evropske identitete in o sebi ne razmišljajo kot o Evropejcu/Evropeljki, pa je zanimivo, da so nadpovprečno ponosni na to, da so Evropejci. Ker 72% jih je bolj zadovoljnih in samo 12% jih je manj zadovoljnih, ker so Evropejci. Tako spada Slovenija skupaj s Slovaki (80%) in Poljaki (75%) v sam vrh lestvice.

Vrednota, ki najbolj simbolizira Evropsko unijo, je mir (A48b)

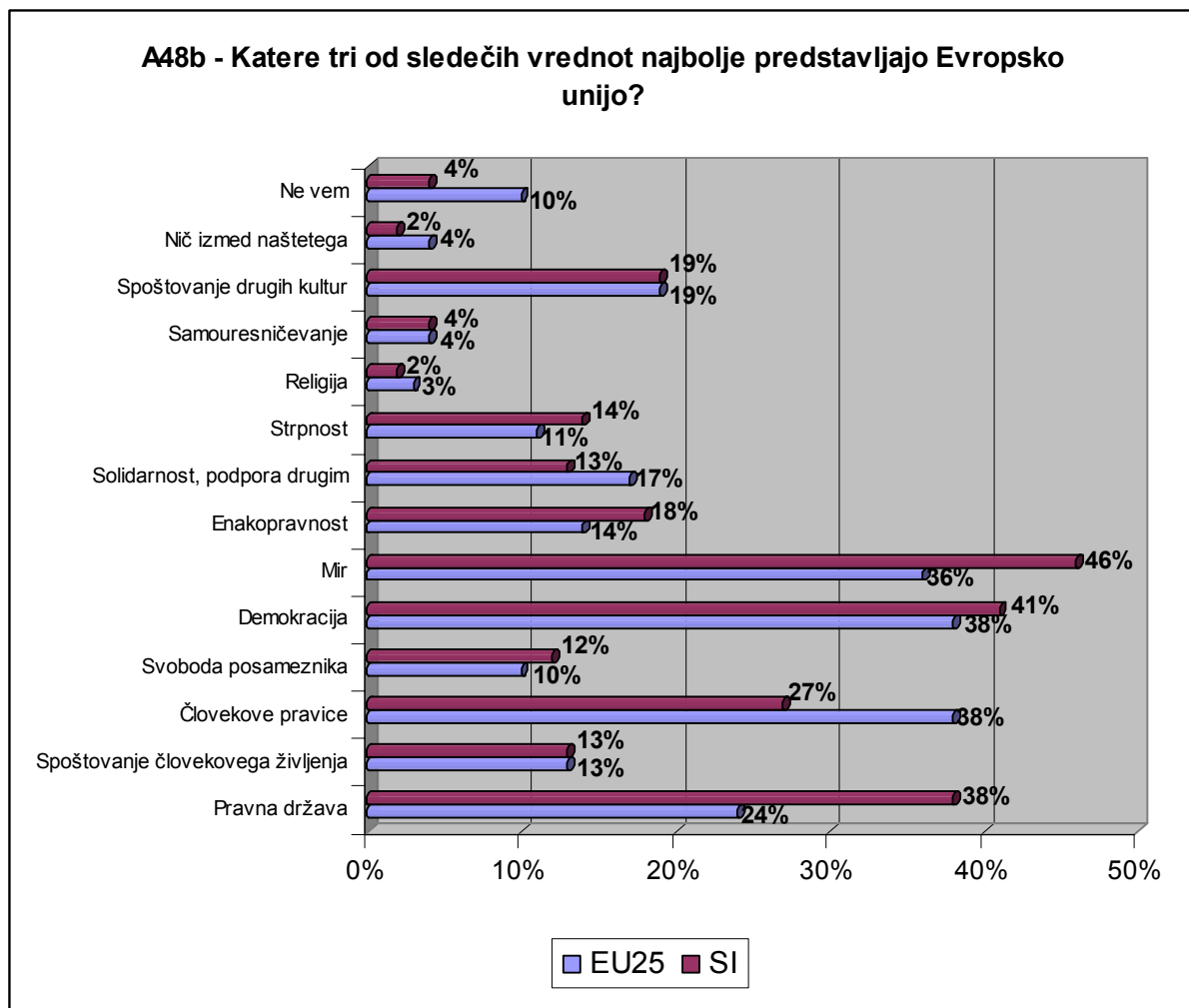
Eurobarometer sprašuje, katere od dvanajstih vrednot najbolj predstavljajo Evropsko unijo.

Na prvem mestu pri Slovencih je prepričljivo mir (46%), sledita pa demokracija (41%) in pravna država (38%). Povprečje EU25 kaže malce drugačno sliko, saj si prvo mesto delijo človekove pravice in demokracija (po 38%), mir pa je na tretjem mestu s 36%.

Slovenci so postavili človekove pravice (27%) na četrto mesto, odgovarjali pa so podobno kot Španci, Portugalci, Italijani in prebivalci turškega dela Cipra. Človekove pravice so najpomembnejše za deset držav EU25, med njimi najbolj za Ciprčane (56%), Belgijce (50%), Dance (49%) in Francoze (47%). Človekove pravice so kot vrednoto, ki najbolj simbolizira EU, postavili na prvo mesto tudi v Veliki Britaniji, Bolgariji, Romuniji in Turčiji.

Zanimivo je, da so človekove pravice v Sloveniji bolj pomembna vrednota za moške (30%) kot za ženske (24%). Sicer sta oba spola na prvo mesto postavila mir. Človekove pravice bolj podpirajo študenti in bolj izobraženi, pri starosti pa podpora niha. Človekove pravice bolj podpirajo anketiranci, stari od 15 do 24 (33%) ter od 40 do 54 let (31%), manj pa vprašani, stari od 25 do 39 let (23%) ter starejši od 55 let (24%). Za človekove pravice se tudi bolj zavzemajo samozaposleni (30%), direktorji (30%) in fizični delavci (29%), manj pa uradniki (20%) in – zanimivo – nezaposleni (20%). Človekove pravice so pomembnejše za prebivalce podravske in notranjsko-kraške regije (po 34%), skoraj nepomembne pa za Zasavje (3%) in Gorenjsko (14%).

Prednostna naloga EU je boju proti revščini in socialni izključenosti (A26)

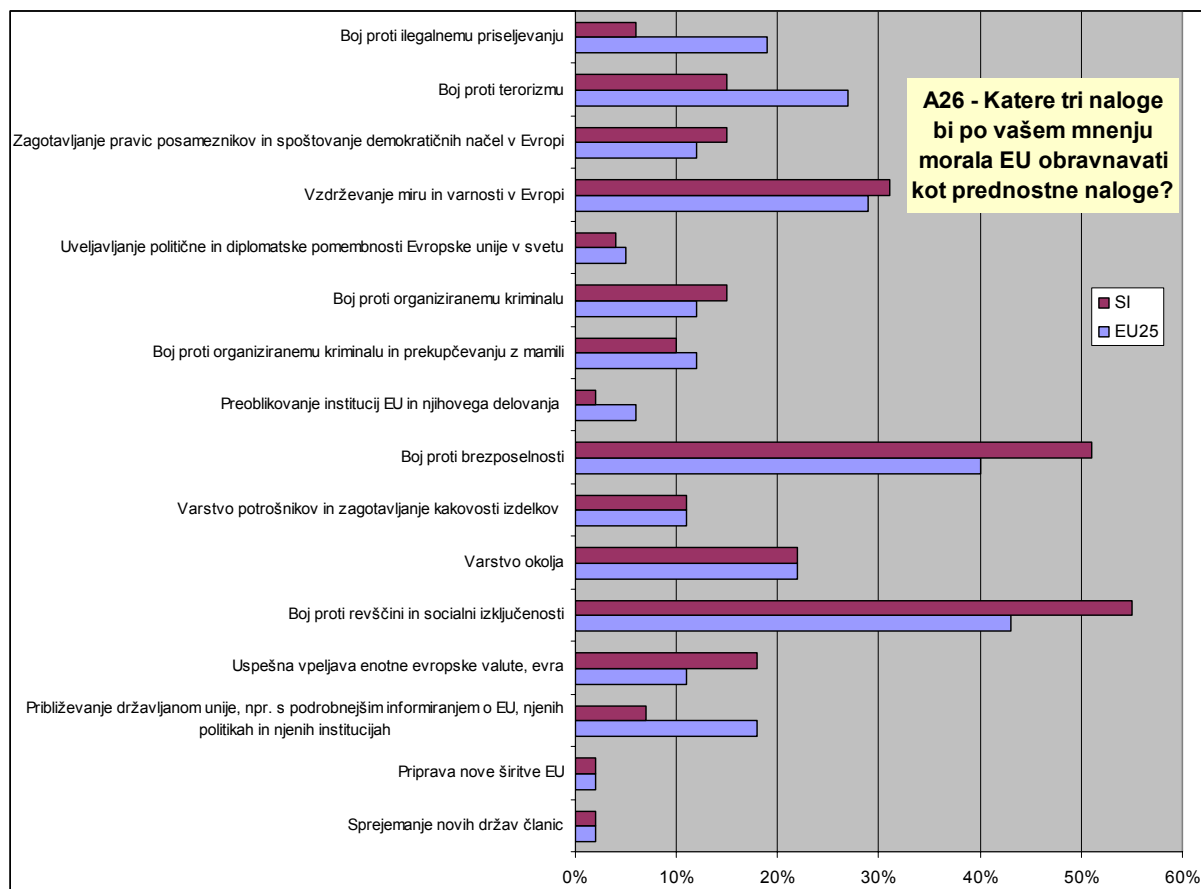
Na vprašanje, katere so tri prednostne naloge EU, je Eurobarometer ponudil šestnajst možnosti. Največ vprašanih v EU25 je kot prednostno nalogo navedlo boj proti revščini in socialni izključenosti (43%). Na drugo mesto so Evropejci uvrstili boj proti brezposelnosti (40%), na tretje mesto pa vzdrževanje miru in varnosti v Evropi (29%). Povprečnemu Evropejcu sta najmanj pomembni nalogi EU sprejemanje novih držav članic in priprava nove širitve EU (obe 2%).

Slovenci so podobno kot Evropejci kot prioritetenemu področju namenili največ glasov (55%) boju proti revščini in socialni izključenosti. Na drugo mesto so prav tako uvrstili boj proti brezposelnosti (51%) in na tretje vzdrževanje miru in varnosti v Evropi (31%). Slovenija je pri določanju treh glavnih prioritet povsem identična Evropi. Identičnost se odraža tudi v najmanj pomembnih nalogah, ki sta v Sloveniji poleg preoblikovanja institucij Evropske unije in njihovega delovanja tudi sprejemanje novih držav članic in priprava nove širitve EU (vse 2%).

Na lestvici držav EU25, ki so na prvo mesto postavile boj proti revščini in socialni izključenosti, zaseda Slovenija šesto mesto. Pri prejšnjem EB je s 63% zasedala tretje mesto. Pred njo so Litva (64%), Latvija (62%), Poljska (61%), Portugalska (59%) in Grčija (58%).

Med slovenskimi anketiranci je za boj proti revščini in socialni izključenosti glasovalo več žensk (60%) kot moških (51%), več manj izobraženih (63%), starih med 25 in 39 let (57%), nezaposlenih (71%), gospodinj (61%) in prebivalcev spodnjega Posavja (78%) ter notranjsko-kraške regije (70%). Najmanj pristašev ima ta tema med direktorji (48%), samozaposlenimi (44%) in prebivalci Podravja (48%).

Boj proti brezposelnosti, ki so ga Slovenci postavili na drugo mesto z 51%, sodi med pomembnejše naloge tudi na Poljskem (65%), Portugalskem (62%), Grčiji (55%), Nemčiji (53%) Madžarski (53%) in Malti (51%), ki je zbrala enak delež odgovorov kot Slovenija. Med Slovenci podpira to temo več mladih med 15 in 24 leti (59%), študentov (58%), nezaposlenih (66%) in prebivalcev Pomurja (66%). Najmanj podpore ima med starimi od 40 do 54 let (45%), gospodinjami (41%), prebivalci velikih mest (39%) in Zasavci (39%).

EU ima pozitiven ugled med Slovenci, le 7% vprašanih jo ocenjuje negativno (A10)

Za Slovence ima EU pozitiven ugled. Na petstopenjski lestvici 11% Slovencev pripisuje EU zelo pozitiven ugled, dokaj pozitiven ugled ji namenja še 51% vprašanih. Nevtralen ugled ji pripisuje 30% vprašanih, 5% jih pravi, da ima EU dokaj negativen ugled in samo 1% jih meni, da je ugled EU zelo negativen. Torej, če povzamemo, ima Unija pozitiven ugled za 62% Slovencev in samo 7% jih vidi EU negativno.

V petindvajseterici ima EU večji ugled le na Irskem, kje 73% prebivalcev meni, da ima EU pozitiven ugled. Večji ugled kot v Sloveniji ima EU tudi v obeh bodočih novih članicah - Bolgariji (63%) in Romuniji (65%), vendar pa je na drugi strani v obeh državah tudi več takih, ki ji pripisujejo negativen ugled (Bolgarija 10%, Romunija 9%).

Najmanjši ugled ima EU v Veliki Britaniji, kjer samo 28% vprašanih vidi ugled EU pozitivno in kar 36% bolj negativno. Tako je Velika Britanija edina država, ki ocenjuje podobo EU bolj negativno kot pozitivno. Od zadnjega EB se je število pozitivnih odgovorov celo zmanjšalo za 6 odstotnih točk, negativnih pa povečalo za 7.

Zelo nizek ugled ima EU na Hrvaškem, kjer 32% Hrvatov vidi EU pozitivno, 29% pa negativno. Od zadnjega EB se je število pozitivnih zmanjšalo za 3 odstotne točke, število negativnih pa povečalo za 2.

Največji padec ugleda EU od zadnjega EB beležimo na Madžarskem, kjer se je število pozitivnih odgovorov zmanjšalo s 53% na 36%, število negativnih pa povečalo z 11% na 19%.

Slovenci zelo dobro poznajo evropske institucije ... (A18.1, A18.2, A18.3, A18.4, A18.6)

Na vprašanje, ali ste že kdaj slišali za posamezno evropsko institucijo, so Slovenci odgovarjali takole: 97% jih je že slišalo za Evropski parlament, 91% jih je že slišalo za Evropsko komisijo, 81% za Svet Evropske unije, 82% za Sodišče Evropskih skupnosti in 77% za Evropsko centralno banko. Slovenci torej še vedno najbolje poznajo Evropski parlament. Uvrščajo se visoko nad povprečje EU25 (90%). Bolje poznajo Evropski parlament le Danci (99%) in Luksemburžani (98%). Najslabše poznajo Evropski parlament Britanci, kjer jih je za to ustanovo slišalo samo 82%.

Tudi Evropsko komisijo poznajo Slovenci bistveno bolje kot povprečen Evropejec. Zanj je namreč slišalo že 91% Slovencev, povprečje v EU 25 je 82%. Najbolje poznajo Evropsko komisijo Luksemburžani (96%), najslabše pa Britanci (72%). Poznavanje Evropske komisije s strani Slovencev se je od prejšnjega EB (pomlad 2006) povečalo za 1%.

Slovenci se uvrščajo visoko tudi po poznavanju Sveta Evropske unije (81%) – povprečje EU25 je 63% - in Sodišča Evropske unije (82%) - povprečje EU25 je 70%.

Med vsemi evropskimi institucijami Slovenci najslabše poznajo Evropsko centralno banko, še vedno pa so nad evropskim povprečjem. Zanj je slišalo 77% vprašanih, povprečje v EU25 pa je 72%.

.... in jim zaupajo (A19.1, A19.2, A19.3, A19.4 in A19.6)

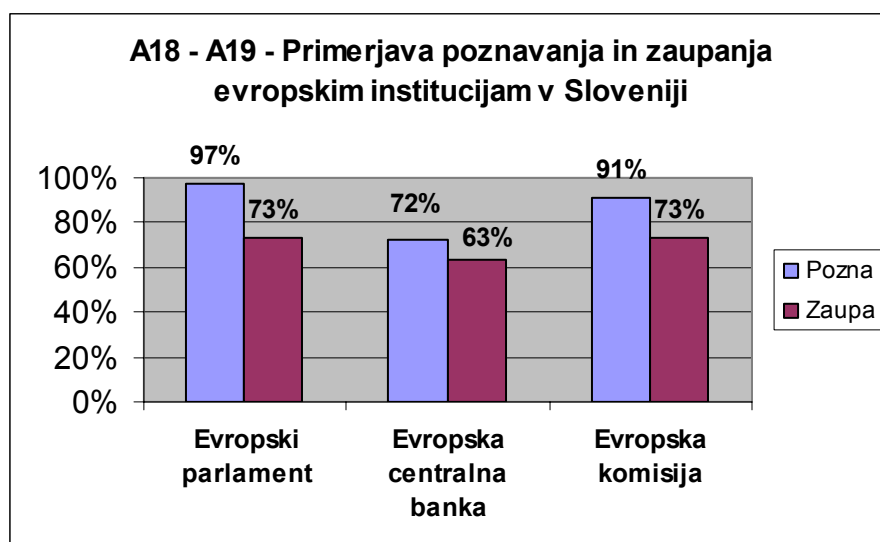
Kar 73% vprašanih Slovencev zaupa odločitvam Evropskega parlamenta, kar je tudi največ v EU. Sledita ji Slovaška (71%) in Grčija (70%). Povprečje zaupanja v EU25 je 52%. Daleč najmanjše zaupanje uživa Evropski parlament v Veliki Britaniji, kjer mu zaupa samo 25% ljudi.

Čeprav rezultati kažejo, da je manj Slovencev slišalo za Evropsko komisijo kot za Evropski parlament, Evropska komisija med Slovenci uživa enako zaupanje kot parlament (73%). Tudi tukaj so Slovenci na prvem mestu, in Britanci z 25% zaupanja na zadnjem.

Zaupanje Slovencev v Svet Evropske unije je nekoliko nižje (68%), vendar Slovenci še vseeno zasedajo drugo mesto. Za eno odstotno točko je zaupanje Svetu EU višje le v Grčiji. Pregovorno so tudi tej instituciji najmanj zaupljivi Britanci (19%).

V Evropi je povprečno dokaj nizko zaupanje v Sodišče Evropskih skupnosti (51%). Največje zaupanje imajo na Danskem (74%) in Švedskem (71%). Slovenija si s 67-odstotnim zaupanjem deli četrto mesto z Nemčijo. Najmanjše je zaupanje v Veliki Britaniji (33%). Zelo majhno zaupanje uživa ta institucija tudi v Turčiji (27%) in na Hrvaškem (35%).

Evropski centralni banki zaupa 46% Evropejcev. Slovenci so na četrtem mestu, ker ji zaupa 63% ljudi. Pred njo so Nizozemska (71%), Belgija in Danska (obe 64%). Najmanjše je zaupanje v Veliki Britaniji (27%), ki pa tudi sicer ni članica evroobmočja.

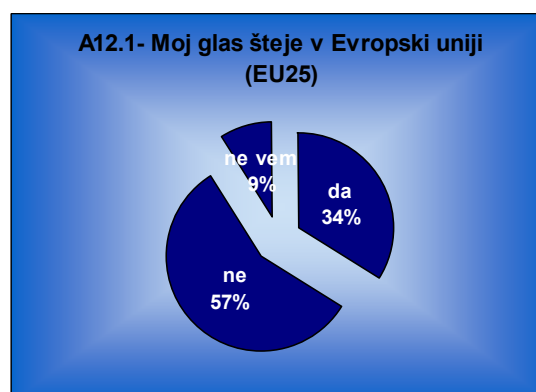

Glas malo manj kot polovice Slovencev šteje v EU (A12.1)

Malo manj kot polovica (46%) vprašanih Slovencev se strinja, da njihov glas šteje v EU. Kljub padcu za tri odstotne točke v primerjavi s prejšnjo raziskavo Eurobarometra (pomlad 2006) ostaja delež precej višji od povprečja EU25 (34%), ki tudi beleži padec za dve odstotni točki. Delež Slovencev, ki menijo, da njihov glas v EU ne šteje, je 51-odstoten, povprečje v EU25 pa je 57%.

Sociodemografski podatki kažejo, da je več ljudi, ki menijo, da njihov glas šteje med visoko izobraženimi (50%), politično opredeljenimi za desnico (58%), samozaposlenimi (54%), prebivalci malih mest (48%), v Pomurju (66%), na Savinjskem (64%) in v notranjsko-kraški regiji (62%).

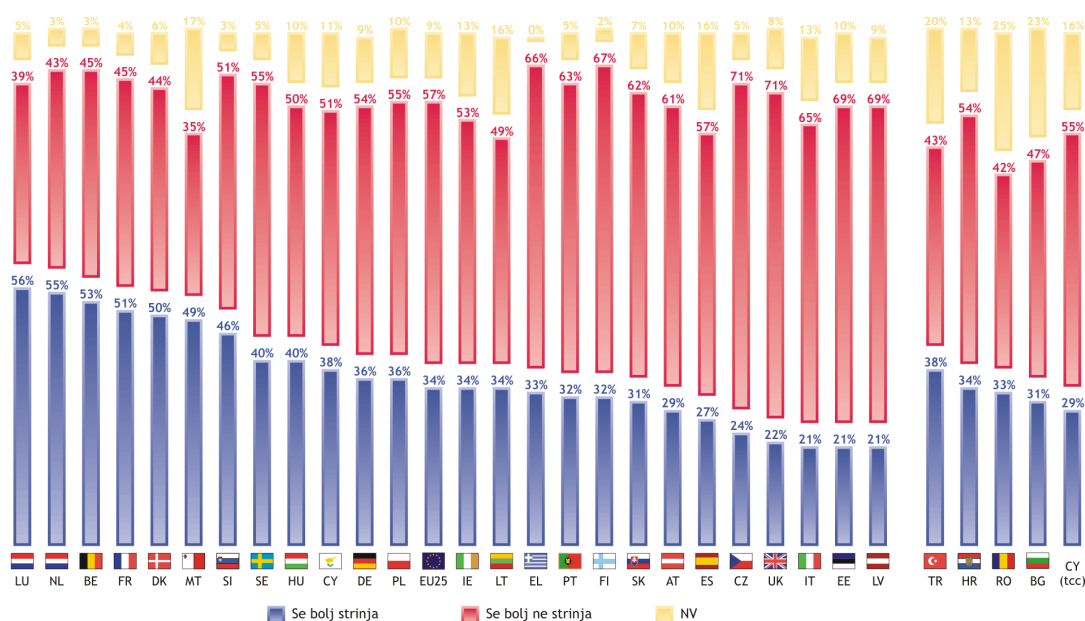
Da njihov glas ne šteje, meni več slovenskih gospodinj (72%), tistih z osnovnošolsko izobrazbo (58%), Zasavcev (70%) in prebivalcev jugovzhodne Slovenije.

Slabše mnenje o tem, ali njihov glas v Uniji šteje, imajo državljani kar devetnajstih držav petindvajsetice. Med novimi članicami imajo najslabše mnenje o tem na Češkem (71%), v Latviji (69%) in Estoniji (69%), med starimi pa v Veliki Britaniji (71%) in Italiji (65%). Boljše mnenje o veljavi svojega glasu imajo v Luksemburgu (56%), na Nizozemskem (55%), Belgiji (53%), Franciji (51%), Danskem (50%) in na Malti (49%).

Vprašanje: QA12_1. Za vsako naslednjo trditev mi prosim povejte, ali se z njo bolj strinjate ali bolj ne strinjate?

Možnost: Moj glas šteje v Evropski uniji

Vključenost Slovencev v evropske zadeve le 20-odstotna (A12.3)

Na vprašanje o vključenosti v evropske zadeve je 19% Slovencev odgovorilo, da se čutijo močno vključeni, 78% pa se vanje sploh ne čuti vključenih. Slovenija je pri tem vprašanju izenačena s povprečjem EU25, ima pa v primerjavi z evropskim povprečjem za 3 odstotne točke višji delež ljudi, ki menijo, da v zadeve EU niso vključeni.

Najmočnejše se v EU25 čutijo vključeni Danci, Italijani in Nizozemci, najmanj pa Ciprčani, Finci, Slovaki in Britanci. Sicer se v evropske zadeve najbolj čutijo vpeti Bolgari (30%), zanimivo pa je, da se je tako opredelilo le 13% prebivalcev druge bodoče članice Romunije.

V primerjavi z rezultati prejšnjega Eurobarometra se je mnenje o vključenosti v evropske zadeve na ravni EU25 poslabšalo kar za sedem

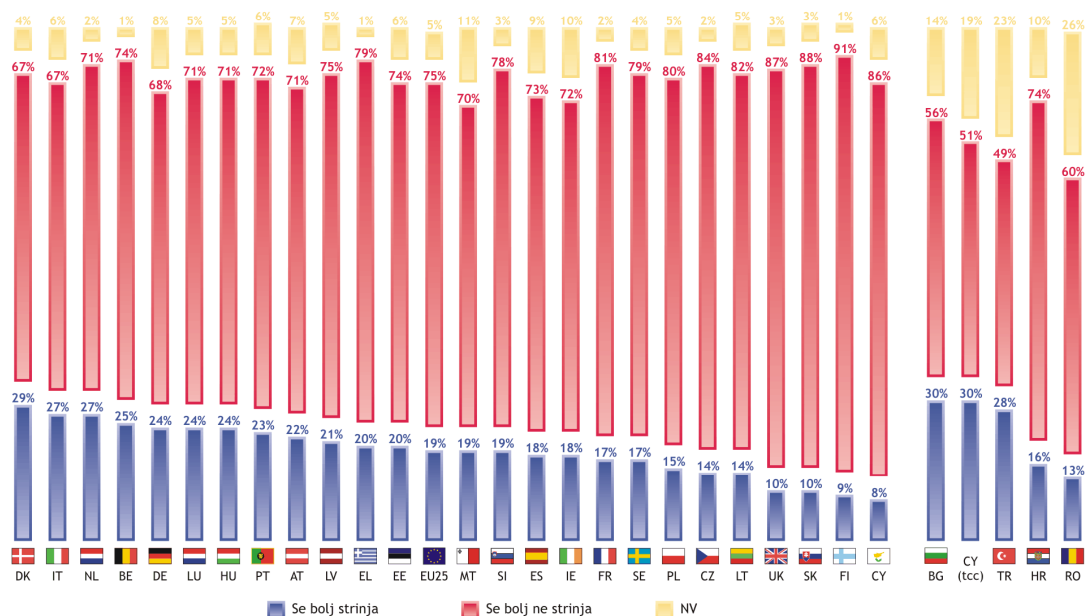
odstotnih točk. Pred letom dni se je namreč čutilo vključene v evropske zadeve 26% vprašanih Evropejcev. Tako visoko povprečje je bilo predvsem zaradi Madžarske, kjer je kar 51% vprašanih odgovorilo, da se čutijo vključeni v evropske zadeve. Letos se je ta delež zmanjšal za več kot dvakrat na 24%. Sicer pa so bili tudi lani na prvih mestih Švedi (44%), Nizozemci (43%), Danci (35%) in Italijani (34%), na zadnjih pa Slovaška (11%), Velika Britanija (13%) ter Češka in Slovenija (po 16%).

Delež Slovencev, ki se čutijo vključene v zadeve Evropske unije, se je v letu dni sicer povečal za tri odstotne točke, zmanjšal pa se je tudi delež tistih, ki se ne čutijo vključeni v zadeve EU (s 83% na 78%).

V veliki večini držav petindvajseterice se je od EB 64 zmanjšal delež tistih, ki se čutijo vključeni v evropske zadeve, razen v vzhodnem delu Nemčije, Estoniji, Grčiji in Sloveniji. Najbolj opazno zmanjšanje beležijo na Švedskem (s 44% na 17%), Madžarskem (s 51% na 24%), Nizozemskem (s 43% na 27%) in na Finskem (s 25% na 9%).

Vprašanje: QA12_3. Za vsako naslednjo trditev mi prosim povejte, ali se z njo bolj strinjate ali bolj ne strinjate?

Možnost: Zdi se mi, da sem zelo vključen v evropske zadeve

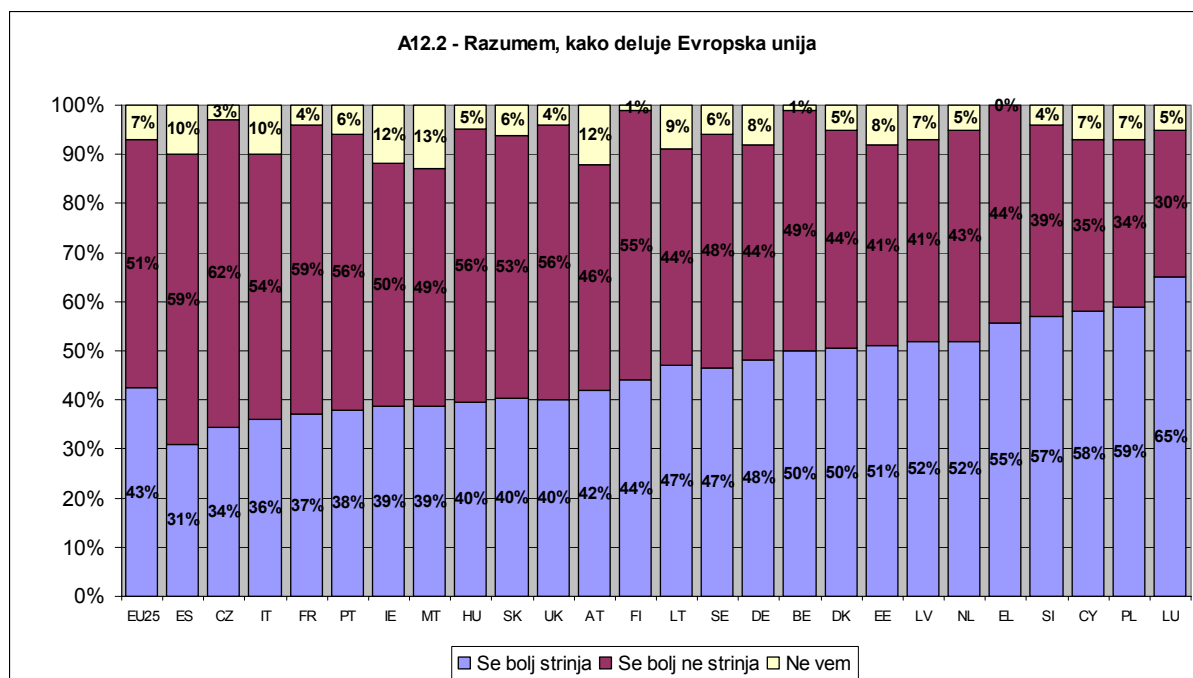

Skoraj dve tretjini Slovencev meni, da dobro poznajo EU (12.2)

Eurobarometer ponovno potrjuje, da Slovenci menijo, da sorazmerno dobro poznajo EU in delovanje njenih institucij. 57% vprašanih jih meni, da razume, kako deluje EU (EU25 43%), kar jo uvršča blizu vrha lestvice. Bolje od Slovencev poznajo delovanje institucij EU le Luksemburžani (65%), Poljaki (59%) in Ciprčani (58%). Najslabše poznajo delovanje EU Španci (31%), Čehi (34%), Italijani (36%) in Francozi (37%).

Delež tistih, ki razumejo delovanje Unije, je od zadnjega merjenja pred letom dni zrasel - v EU25 za dve, v Sloveniji pa za sedem odstotnih točk. Slovenija je bila pred enim letom (EB 64) na petem mestu, 50% vprašanih pa je menilo da pozna EU. Prvi so bili Poljaki z 59%.

V Sloveniji priznavajo, da bolje poznajo Unijo moški (65%) kot ženske (49%). Najboljše poznavanje naj bi imeli stari med 25 in 39 let (64%), visoko izobraženi (73%), direktorji (73%) in prebivalci spodnjega Posavja (73%). Najmanj poznajo EU starejši od 55 let (43%), manj izobraženi (30%), gospodinje (34%) in Zasavci (13%).

Slovenci ocenjujejo svoje znanje EU kot srednje dobro (A14)

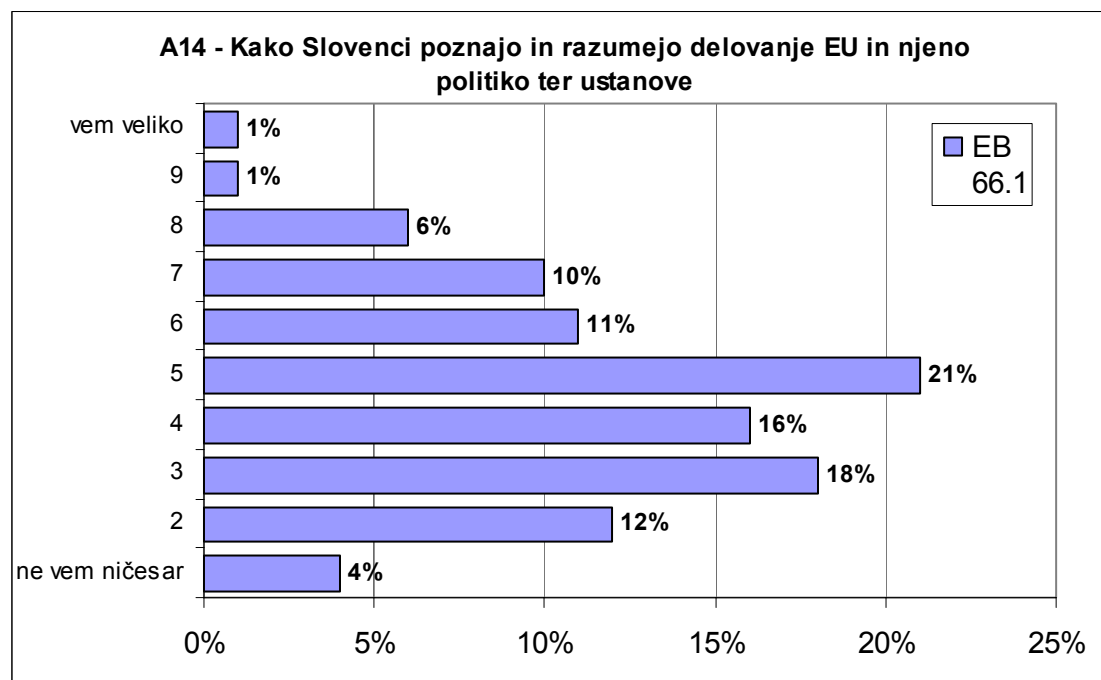
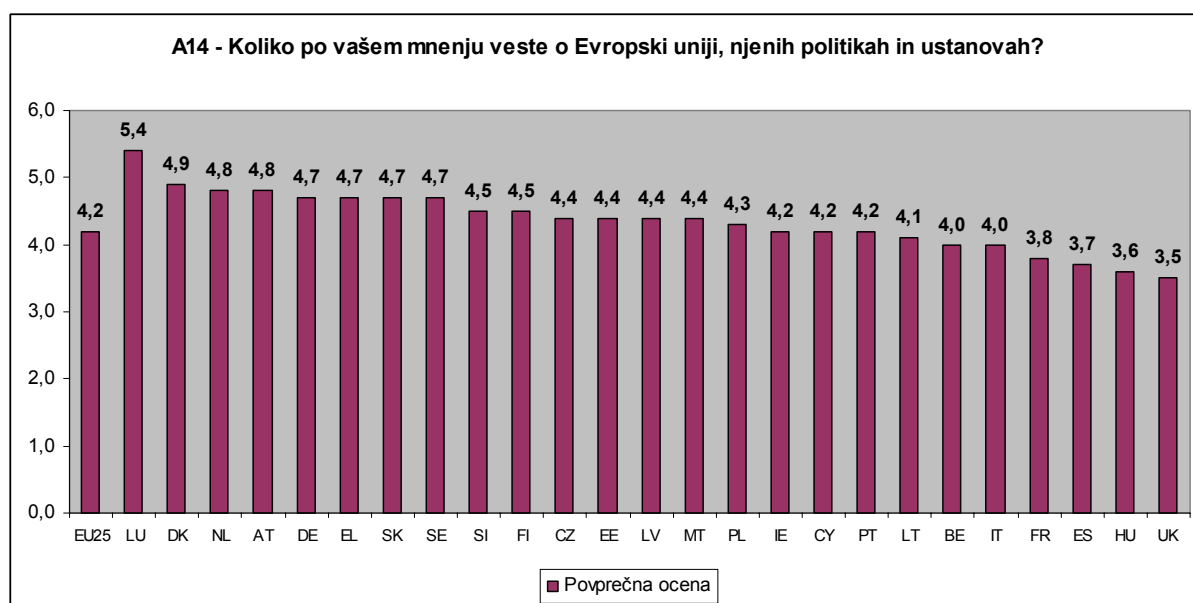
Anketiranci so s pomočjo lestvice od 1 do 10 sami ocenili poznavanje EU zadev. Podatki kažejo, da slaba polovica Slovencev ocenjuje, da razume in pozna delovanje Evropske unije.

Oceno svojega znanja o EU med 3 in 5 je dalo 55% vprašanih, med 2 in 6 pa 78%. Delež ocen od 1 do 5 je 71%, od 6 do 10 pa 29%. Svoje

poznavanje EU zadev je kot zelo dobro (nad 8) ocenilo 8% anketirancev, 4 % anketiranih Slovencev pa o EU ne ve ničesar.

Rezultati slovenskih anketirancev so boljši od povprečja petindvajseterice (povprečna ocena Slovenije je 4,5, EU25 pa 4,2), je pa v primerjavi z raziskavo pred pol leta moč zaznati rahel trend padanja poznavanja (Slovenija 4,8, EU25 4,5). Sicer pa najboljše poznajo delovanje EU v Luksemburgu (5,4), najslabše pa v Veliki Britaniji (3,5).

Preverjanje znanja potrjuje, da so Slovenci med večjimi poznavalci evropskih zadev (A20.1, A20.2, A20.3, A28)

Oceno lastnega znanja o EU so anketiranci potrjevali z odgovarjanjem na faktična vprašanja, povezana z EU. Anketiranci so se morali odločiti glede štirih trditev, za katere so morali ugotoviti ali so pravilne ali napačne. Pri konkretnih vprašanjih se je izkazalo, da Slovenci precej bolje poznajo Evropsko unijo od večine v EU25.

Prva trditev je bila:

Evropsko unijo trenutno sestavlja petnajst držav članic.

69% Slovencev je pravilno ugotovilo, da je trditev napačna. Več pravilnih odgovorov so dosegli le Ciprčani (77%) in Luksemburžani (71%). Najslabši delež pravilnih odgovorov so imeli Britanci (34%).

Druga trditev:

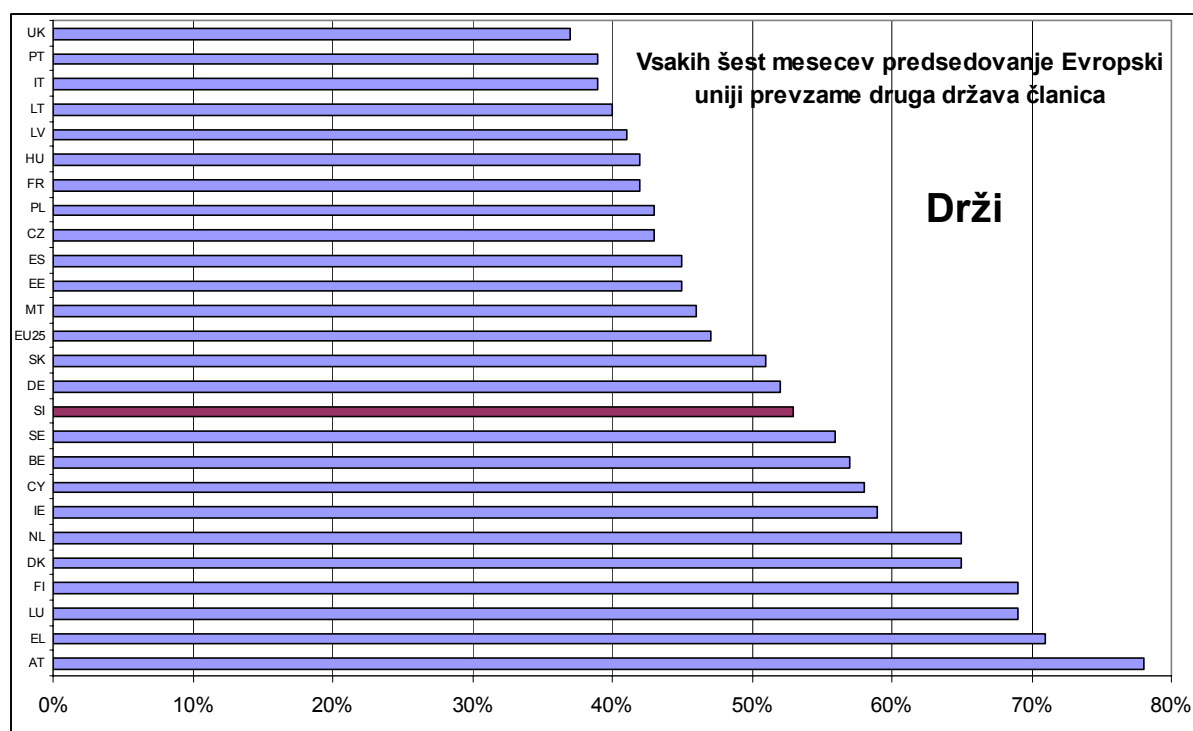
Poslance Evropskega parlamenta neposredno izvolijo državljani Evropske unije.

59% Slovencev je pravilno ugotovilo, da je trditev pravilna. Ta odstotek uvršča Slovence na sedmo mesto. Največ pravilnih odgovorov so poznali Maltežani (79%), Grki (77%) in Ciprčani (70%), najmanj pa Estonci (37%).

Tretja trditev:

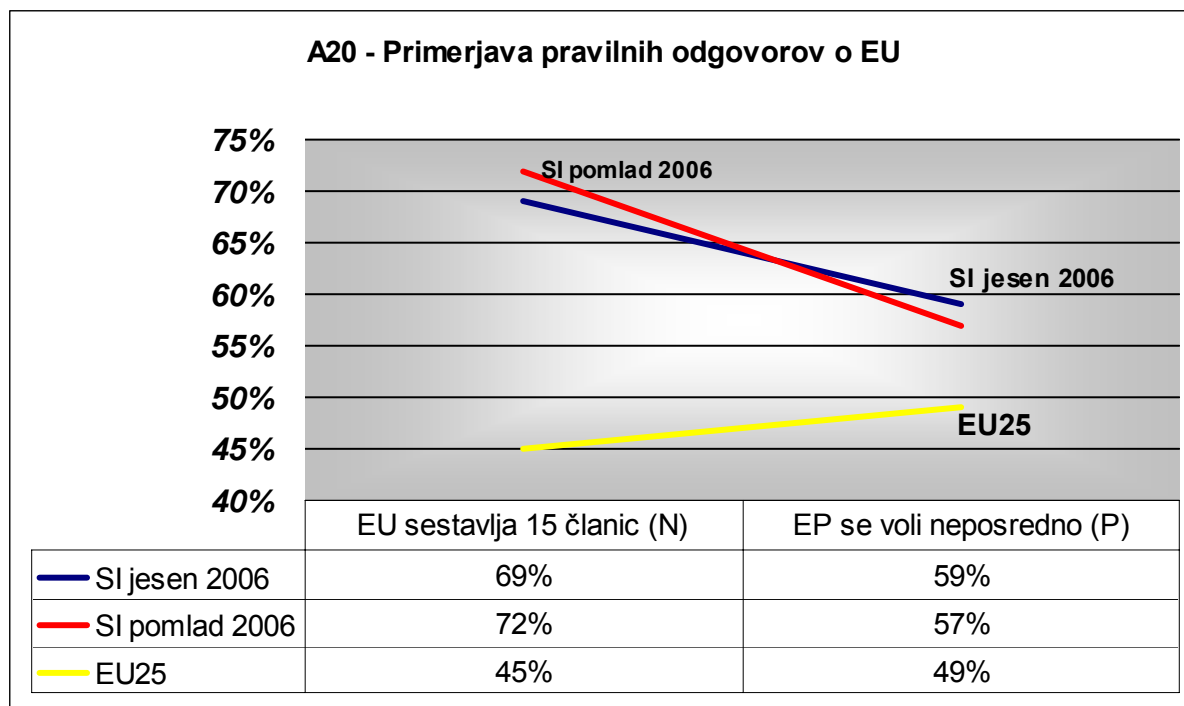
Vsaki šest mesecev predsedovanje Evropski uniji prevzame druga država članica

Slovenci so na tretje vprašanje odgovarjali najslabše. S 53% pravilnih odgovorov so se uvrstili na enajsto mesto. Najbolje so odgovarjali Avstrijci (78%), ki so v času izvajanja ankete zaključili 6-mesečno predsedovanje Uniji, najslabše pa Britanci (37%).

Višji delež tistih, ki so v Sloveniji pravilno odgovorili na vsa tri vprašanja, najdemo med moškimi (36%), med visoko izobraženimi (41%), politično opredeljenimi za levico (40%), direktorji (42%) in prebivalci Obalne regije (62%).

Slovenci v povprečju zelo dobro poznamo EU. Na vsa tri vprašanja je pravilno odgovorilo 30% vprašanih, kar nas uvršča na peto mesto za Ciprčani (44%), Grki (43%), Luksemburžani (40%) in Danci (35%). Najmanj pravih odgovorov na vsa tri vprašanja so zbrali Italijani (10%) in Britanci (11%).

Eurobarometer je zanimalo tudi, kako ljudje poznajo porabo proračuna EU. Med ponujeni odgovori so bile politike, ki predstavljajo večji delež porabe evropskih sredstev: zaposlovanje in socialne zadeve, kmetijstvo, znanost in raziskave, regionalna politika, zunanja politika in humanitarna pomoč ter stroški administracije in osebja.

Podobno vprašanje je EB zastavil že spomladi 2006, s to razliko, da je takrat preverjal znanje vprašanih o EU in postavil napačno trditev, da EU porabi največ denarja za stroške administracije.

Slovenci še vedno menijo, da se porabi največ denarja za stroške administracije in osebja, poslopja - 34%. Pred enim letom je tako menilo celo 40% vprašanih. Povprečje v EU je pri tem vprašanju padlo z 31% na 27%. Na drugem mestu je v Sloveniji mnenje, da se porabi največ denarja za kmetijstvo. Tako meni 21% vprašanih, to pa je 3 odstotne točke manj kot pred enim letom. Tudi v EU25 ostaja kmetijstvo s 17% na drugem mestu. Tik za kmetijstvom je na tretjem mestu zunanja politika in pomoč državam zunaj Evropske unije (16%), kar je za pet odstotnih točk več kot pred letom dni. To postavko so na tretje mesto postavili tudi v EU25 s 14%.

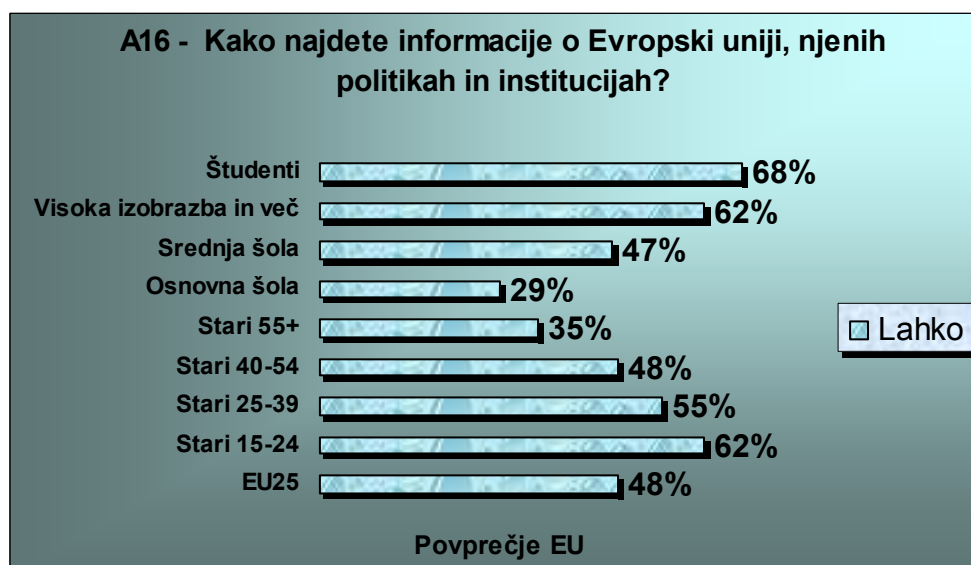
Od vseh držav petindvajseterice so kmetijstvo, ki je največ porabnik evropskih proračunskih sredstev, prepričljivo postavili na prvo mesto Danci (48%) in Švedi (38%), pa tudi Poljaki (30%), Litovci (28%), Latvijci (24%) in Madžari (19%). Tudi precejšen delež Nizozemcev (30%) je namenilo glas kmetijstvu, vendar so kljub temu na prvo mesto postavili administracijo. Slovenija pri deležu odgovorov za kmetijstvo deli 9. mesto z Belgijo in Francijo.

Slovenci menijo, da je pridobivanje informacij o EU lahko (A16)

V EU 25 je pridobivanje informacij najlažje za prebivalce Latvije, kjer 69% vprašanih meni, da je pridobivanje informacij lahko. Sledi ji Slovenija z 68%. Najtežje pridobivajo informacije Grki (51% jih meni, da je pridobivanje informacij težko) in Italijani (48%). V petindvajseterici 48% vprašanih meni, da je pridobivanje informacij lahko, 34% pa težko.

Pridobivanje informacij o EU je v pretežni meri povezano s starostjo in izobrazbo. Tako v EU kot v Sloveniji je veliko lažje dobiti informacije mlajšim izobraženim in študentom kot starejšim in neizobraženim.

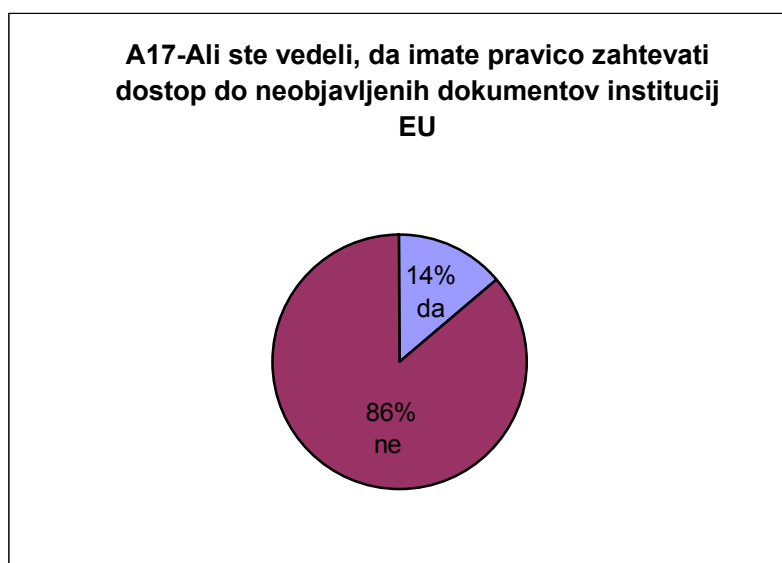
Sociodemografski kazalci za Slovenijo kažejo še, da je najtežje pridobivati informacije gospodinjam (39%), upokojemcem (29%), prebivalcem podeželja (22%) in Korošcem (31%).

Za dostop do dokumentov ve malo vprašanih (A17)

Na vprašanje, ali ste vedeli, da imate pravico zahtevati dostop do neobjavljenih dokumentov institucij Evropske unije, pritrdilno odgovarja samo 16% vprašanih v EU25, kar 84% vprašanih pa za to možnost ne ve. Nekaj manj neznanja o dostopu do dokumentov je v Luksemburgu (71%), na Madžarskem (74%) in Švedskem (76%), zelo slabo pa so se odrezali Estonci (90%). Slabo poznajo to možnost tudi državljani Bolgarije (90%) in Romunije (85%) ter držav kandidatki Hrvaške (92%) in Turčije (89%).

Odgovori Slovencev so blizu evropskemu povprečju: 86% jih te pravice ne pozna, 14% pa jo pozna.

IV. RAZVOJ EVROPSKE INTEGRACIJE IN EVROPSKIH POLITIK

Več kot tri četrtine Slovencev za razvoj v smeri evropske politične skupnosti (A11)

Slovenci so med EU-25 na prvem mestu pri vprašanju o tem, ali podpirajo razvoj Unije v smeri evropske politične skupnosti. Tako je odgovorilo 77% vprašanih, le 13% pa jih je proti. Na Slovaškem, ki je na drugem mestu tik za Slovenijo, je za tovrsten razvoj enak delež vprašanih kot v Sloveniji, vendar je hkrati tudi več Slovakov proti temu (14%). Tretje mesto zaseda s 73% Grčija, ki je edina izmed držav EU15 med prvimi devetimi, ki so najbolj naklonjene razvoju evropske politične skupnosti, vse ostale so namreč novinke. Zelo visoka je tudi odpora Romunije (74%) in Bolgarije (72%).

Pod evropskim povprečjem (54%) so samo stare članice EU, pri čemer je več tistih, ki so proti tovrstnemu razvoju - na Danskem (44%), Švedskem (47%), Finskem (50%), v Avstriji (43%) in Veliki Britaniji (54%).

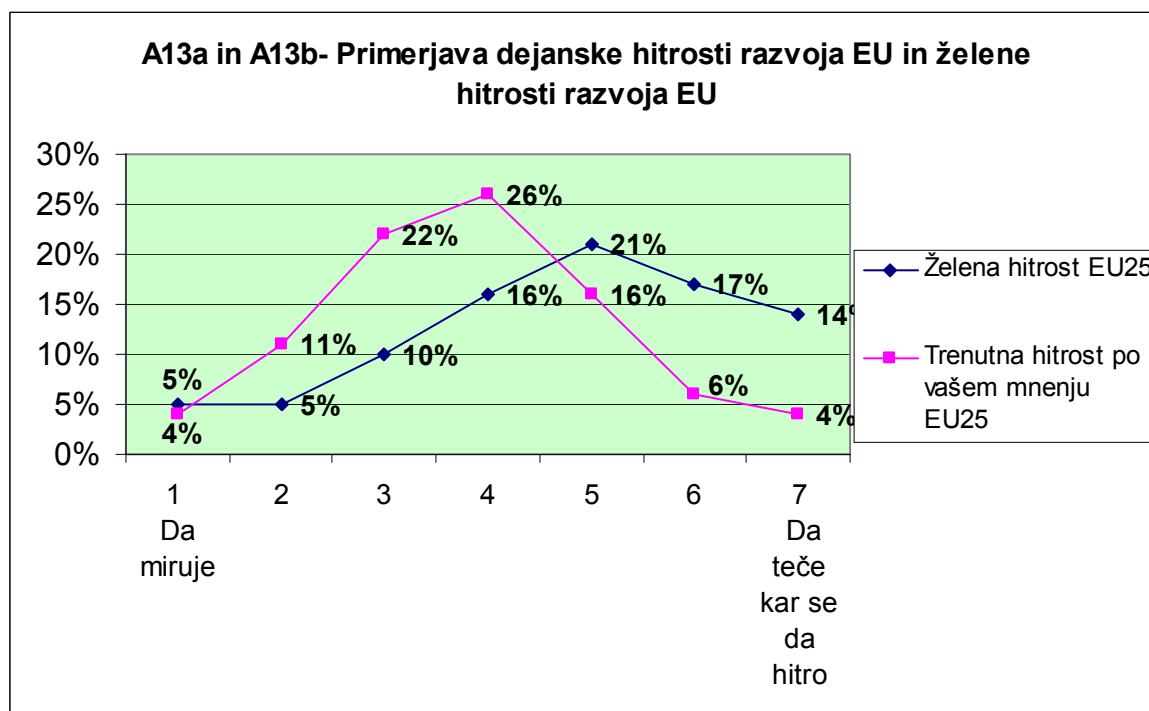
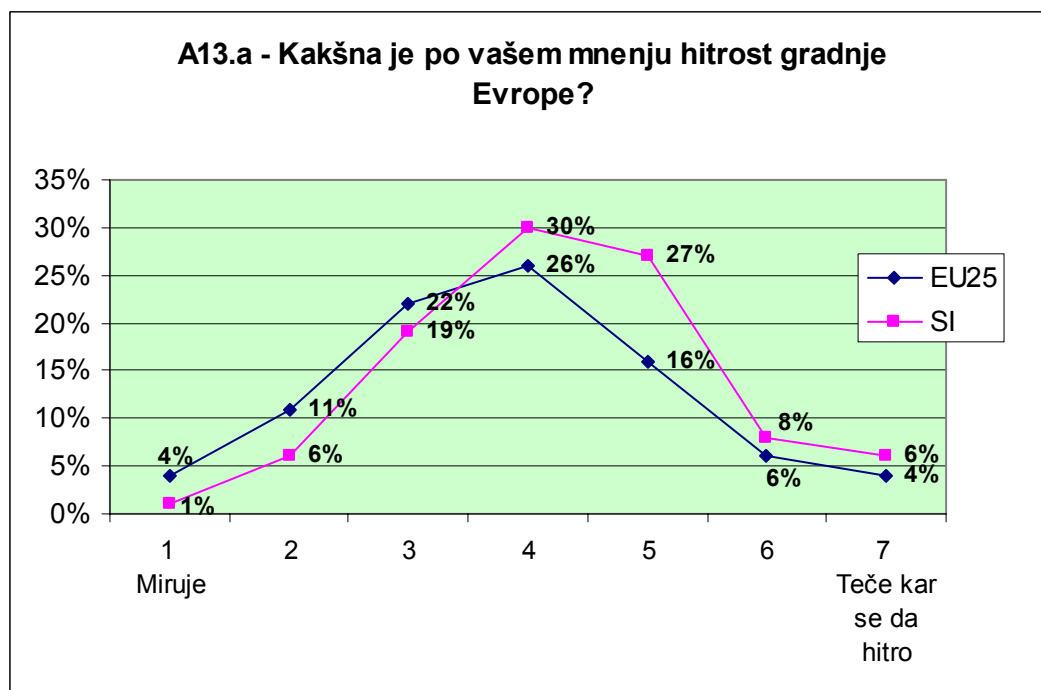
V Sloveniji si močno želijo razvoja v smeri evropske politične skupnosti stari med 15 in 24 let (61%), visoko izobraženi (63%), študenti (65%), direktorji (63%). Med regijami so najbolj naklonjeni političnemu razvoju Unije Gorenjci (89%). Po svoji nenaklonjenosti temu vprašanju najbolj izstopajo gospodinje (47%) in Zasavci (40%).

Izgradnja EU bi lahko potekala hitreje (A13a in A13b)

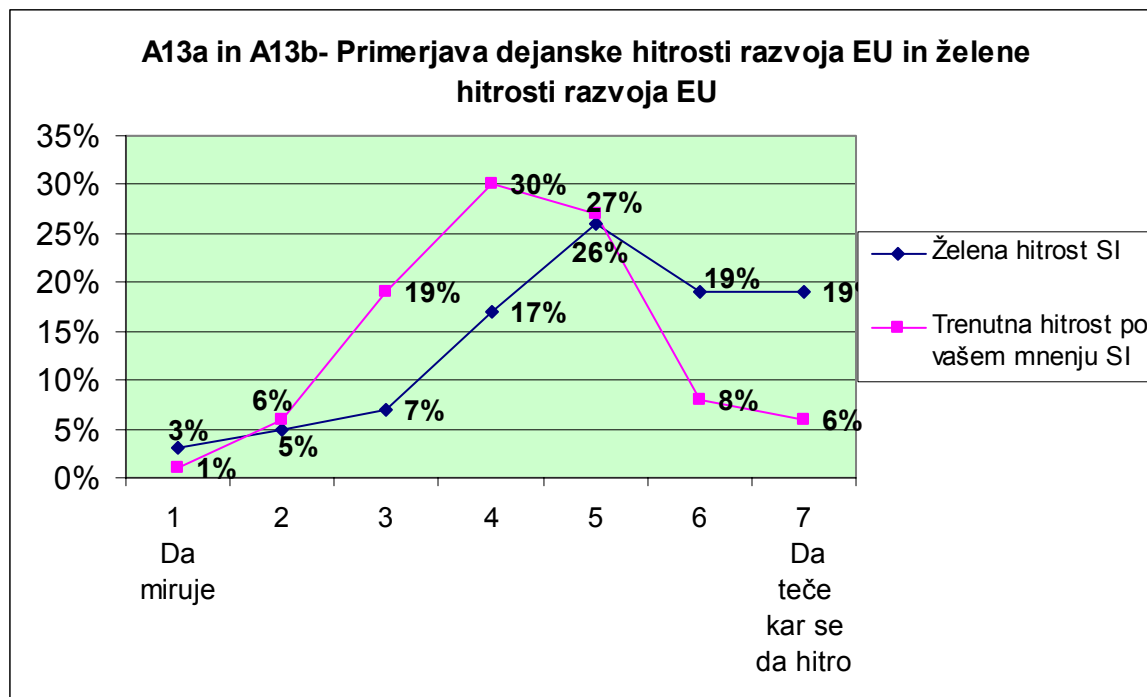
Eurobarometer je spraševal o tem, kakšna je hitrost gradnje Evrope in kakšno hitrost bi si vprašani želeli. Slovenci ocenjujejo, da izgradnja EU poteka dokaj hitro, a bi bila lahko še hitrejša.

Samo 1% Slovencev meni, da je hitrost gradnje EU popolnoma ustavljena (povprečje v EU25 je 4%), 6% Slovencev pa meni, da teče gradnja Evrope hitro, kar se da. Med ocenama 3 in 5 je v Sloveniji 76% glasov, v EU25 pa 64%.

V raziskavi pred enim letom so Slovenci slabše ocenili trenutno hitrost izgradnje EU. Da gradnja EU miruje, sta menila 2% vprašanih (povprečje EU25 je bilo 5%), 5% Slovencev pa je menilo, da gradnja Evrope teče kar se da hitro. Med ocenama 3 in 5 je bil v Sloveniji pred enim letom skoraj enak delež glasov (75%) kot letos.

EU igra najbolj pozitivno vlogo pri svetovnem miru in varovanju okolja, najmanj pa v boju proti svetovni revščini (A29b1-A29b.5)

Eurobarometer je anketirance povpraševal o tem, kakšno vlogo igra EU na področju zagotavljanja svetovnega miru, boja proti terorizmu, rasti svetovnega gospodarstva, boja proti svetovni revščini in varovanja okolja. Slovenci so pri vseh odgovorih v zlati sredini, v povprečju pa za devet odstotnih točk nad povprečjem EU25.

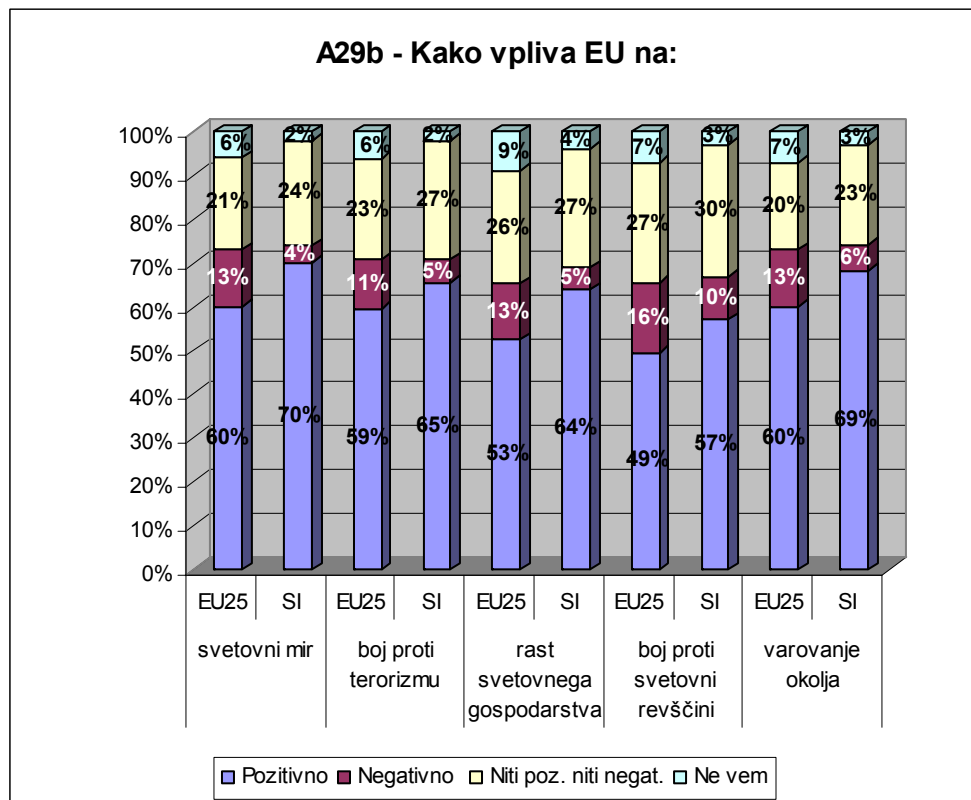
Slovenci pripisujejo EU najbolj pozitivno vlogo pri zagotavljanju miru (70%). Temu sledijo varovanje okolja (69%), boj proti terorizmu (65%) in rast svetovnega gospodarstva (61%).

Najslabše so Slovenci ocenili vlogo EU v boju proti svetovni revščini – 57% jo je ocenilo pozitivno, 10% negativno, 30% pa je neopredeljenih. Najmanj so v pozitivno vlogo na tem področju prepričani vprašani v starosti od 25 do 39 let (55%), tisti z nižjo stopnjo izobrazbe (49%), direktorji (46%), gospodinje (39%), pa prebivalci spodnjeposavske (27%) in zasavske regije (33%).

V primerjavi z raziskavo pred letom dni se je med vprašanimi Slovenci za devet odstotnih točk povečala pozitivna ocena vloge EU pri rast svetovnega gospodarstva, za sedem odstotnih točk pri zagotavljanju svetovnega miru in boja proti terorizmu, za šest odstotnih točk pa pri odpravljanju svetovne revščine. Delež vprašanih Slovencev, ki so vlogo EU

na teh področjih ocenili negativno, je skoraj enak kot pred letom dni, delež neopredeljenih pa se je precej zmanjšal.

Najbolj pozitivno vlogo Unije na omenjenih področjih vidijo v Litvi, na Češkem in Slovaškem, najmanj pozitivno pa v Veliki Britaniji, Avstriji in Italiji, pa tudi na Švedskem in v Španiji.

Visoka podpora EU projektom (A25)

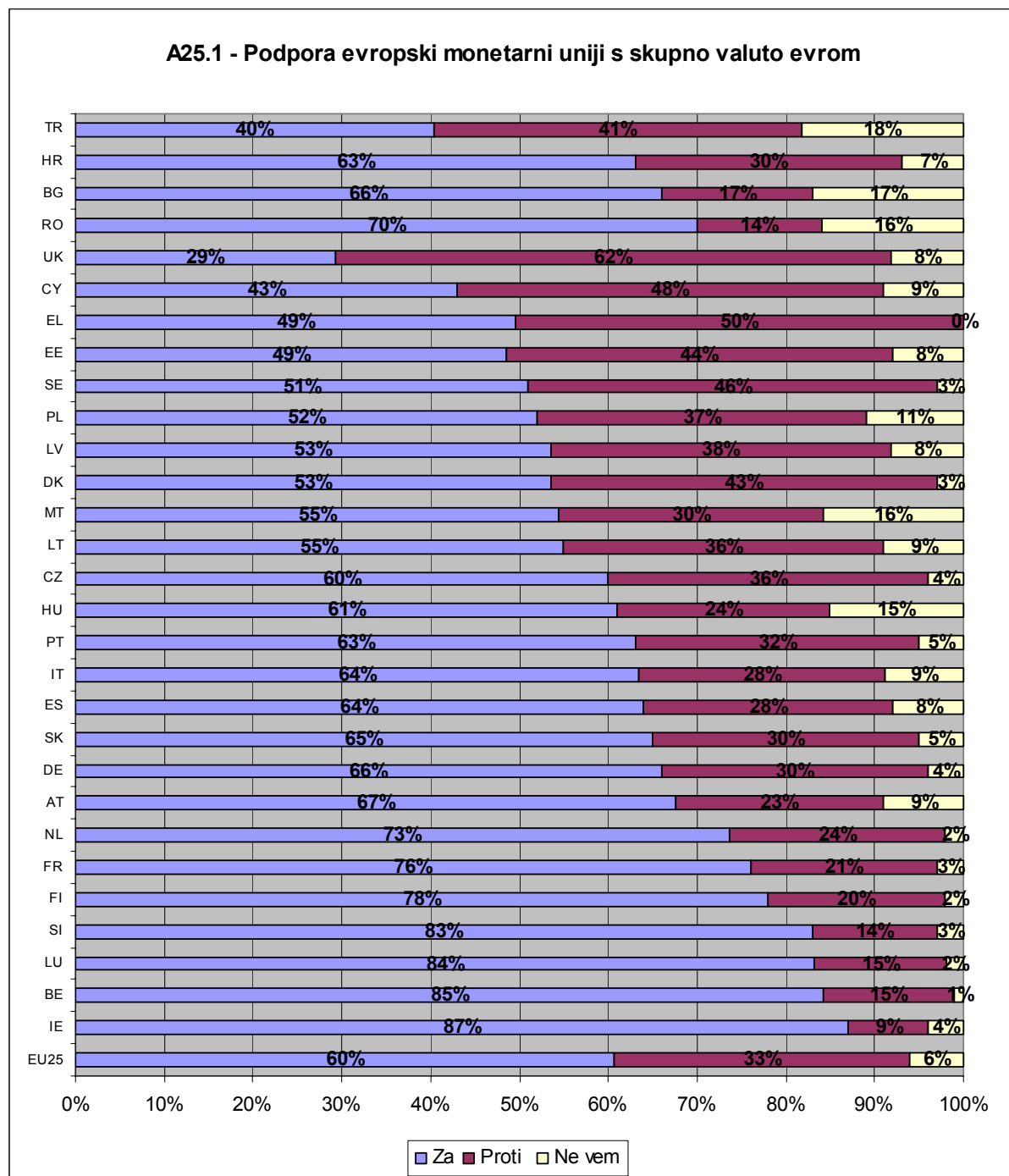
Slovenci še vedno močno podpirajo projekte, povezane z izgradnjo politične integracije - skupno evropsko zunanjo in varnostno politiko, monetarno unijo, evropsko ustavo, širitev in razvoj Evrope več hitrosti.

Slovenci po podpori evropski monetarni uniji na 4. mestu (A25.1)

83% Slovencev podpira evropsko monetarno unijo s skupno valuto – evrom, s čimer se Slovenija uvršča na visoko četrto mesto. Večji pristaši evropske monetarne unije so le Irci (87%), Belgijci (85%) in Luksemburžani (84%). Povprečje v EU25 je 60%. Najmanjšo podporo je dobil evro pri Britancih z 29% glasov, ki pa tako ali tako niso člani monetarne unije.

Med novinkami je Sloveniji najbližja Slovaška (65%), sledita pa Madžarska (60%) in Češka (60%). V Litvi, ki ni dobila pozitivnega priporočila Evropske komisije glede izpolnjevanja inflacijskega kriterija, je delež

podpore 55-odstoten. V Estoniji, ki je sprva načrtovala vstop v EMU skupaj s Slovenijo in Litvo, je podpora EMU še nižja, 49-odstotna.

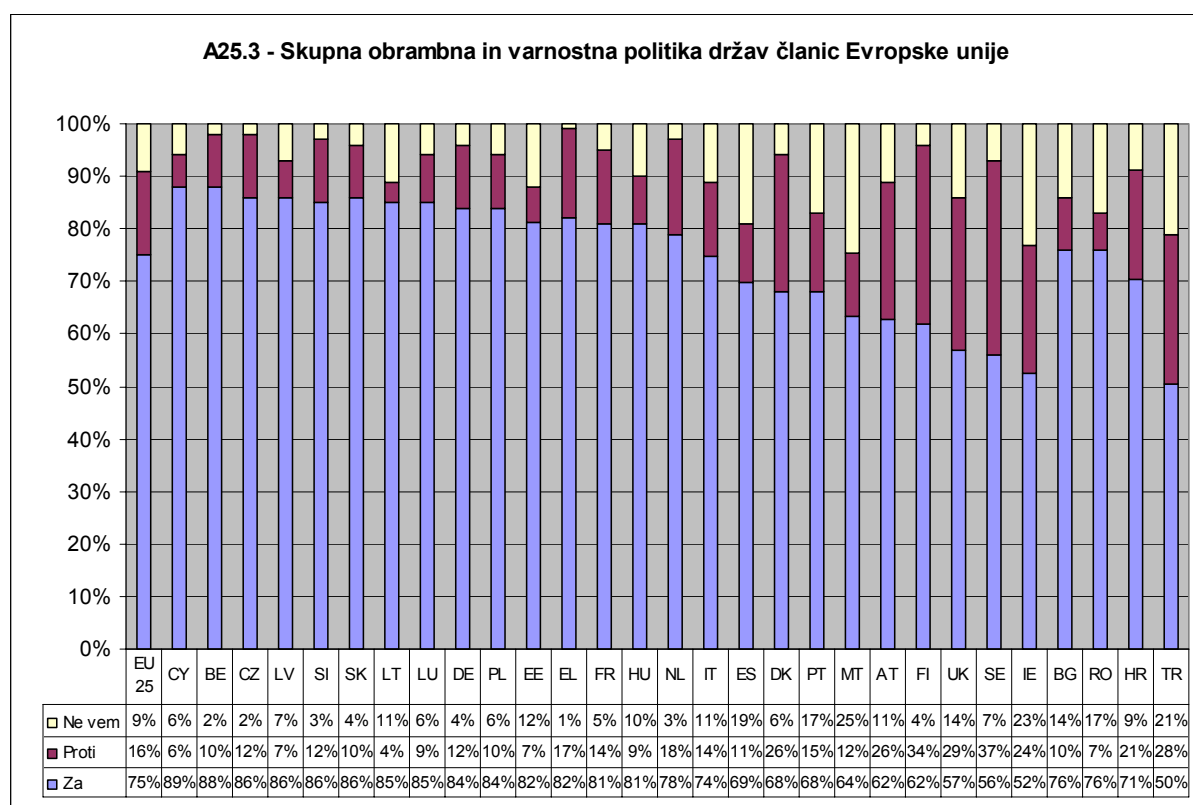

Slovenija in Grčija največji podpornici skupne zunanje politike (A25.2)

Skupno zunanjo politiko držav članic Evropske unije podpira 80% slovenskih anketirancev. Slovenija si glede podpore skupni zunanji politiki skupaj z Grčijo deli prvo mesto. Povprečje v EU25 je 68%. Najmanj pristašev ima skupna zunanja politika v Veliki Britaniji (48%), ki pa ima še vseeno višjo podporo kot skupna monetarna unija.

Glede podpore skupne varnostne in obrambne politike na 3. mestu (A25.3)

Slovenija se visoko uvršča tudi glede podpore skupni varnostni in obrambni politiki. Le-ta uživa največ podpore na Cipru (89%) in v Belgiji (88%). Slovenija si s 86% glasov deli tretje mesto s Slovaško, Latvijo in Češko. Najmanj pristašev ima razvijanje skupne obrambne in varnostne politike še vedno v nevtralnih državah na Irskem (52%) in Švedskem (56%). Povprečje v EU25 je 75%.

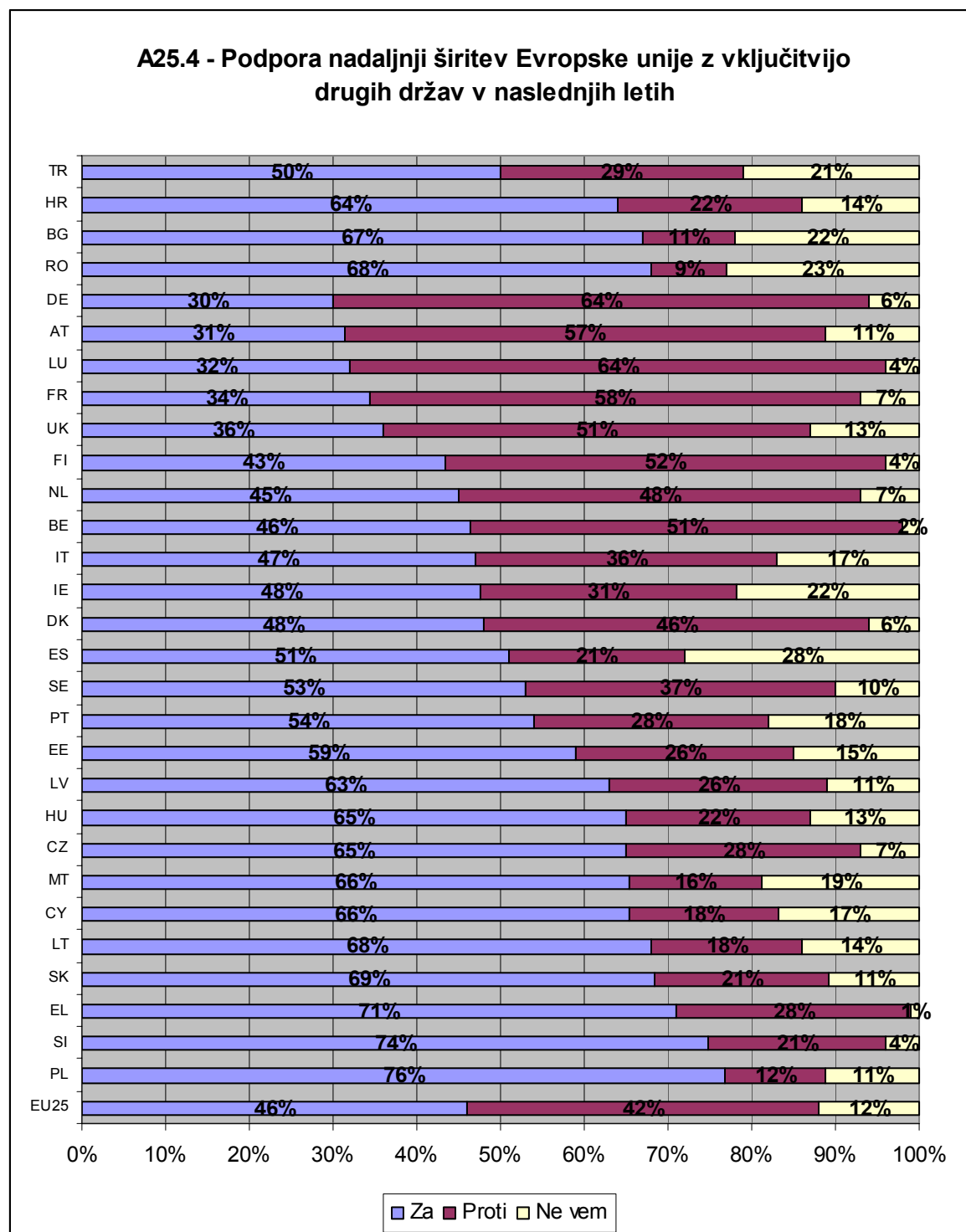
Za obrambo naj skrbi EU (A27)

Več kot polovica vprašanih Slovencev (54%) je odgovorila, da naj za obrambo skrbi EU. To je šest odstotnih točk več kot pred letom dni. Slovenci so državo kot garanta obrambe uvrstili na tretje mesto (18%), saj 21% vprašanih meni, da naj obrambo zagotovi Nato.

Slovenija je s tovrstno podporo obrambni politiki EU za šest odstotnih točk nad povprečjem EU, pred Slovenijo pa so poleg novinke Cipra (74%) le veteranke - Luksemburg (66%), Grčija, (61%), Belgija (60%), Francija (59%) in Nemčija (57%). Na Danskem najmanj zaupajo skupni obrambni in varnostni politiki (20%), saj Danci bolj zaupajo Natu (40%) in državi (35%). Natu nadpovprečno zaupajo tudi na Poljskem (29%), skoraj nič pa na Cipru (1%) in v Grčiji (2%). Skandinavske države v večji meri prepuščajo skrb za obrambo državi.

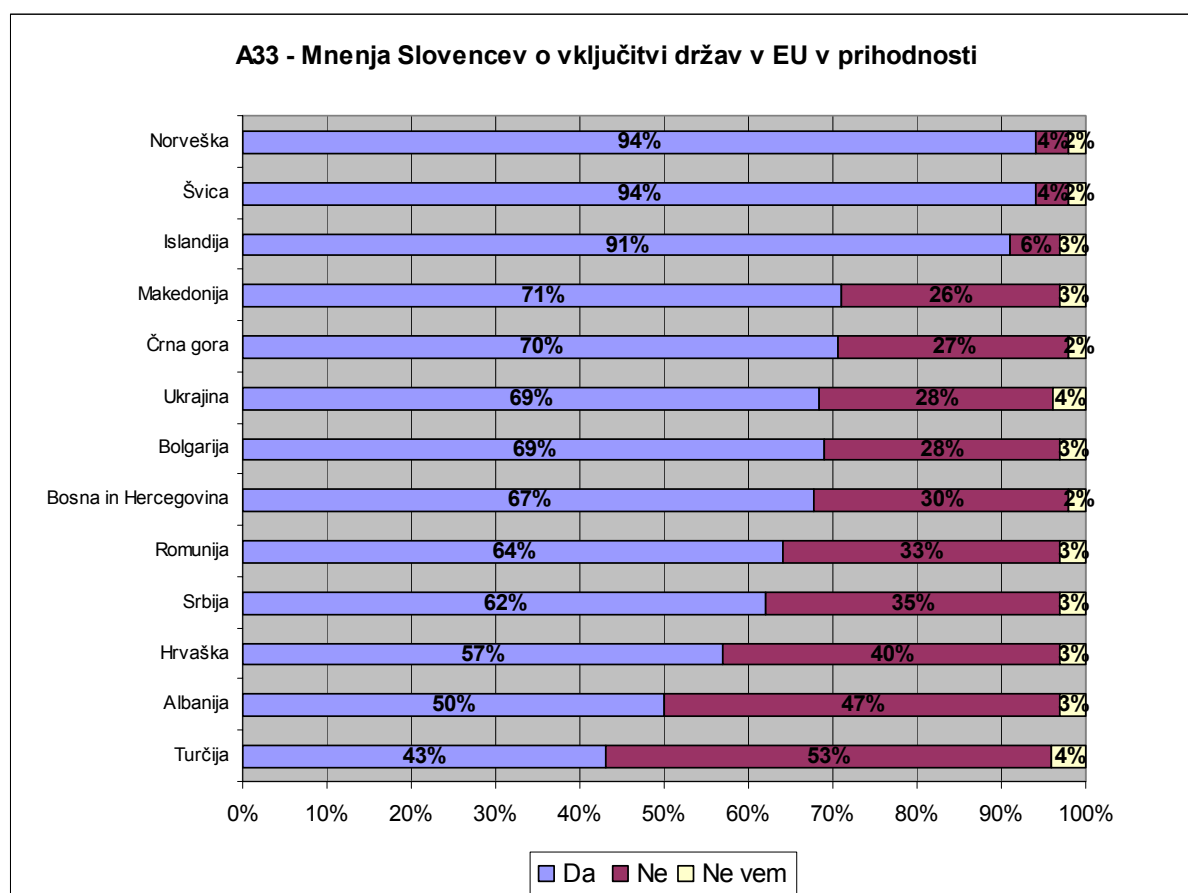
Poljska prehitela Slovenijo glede podpore nadaljevanja širitve; podpora Slovencev širitvi še vedno zelo visoka (A25.4)

Slovenija ni več največja zagovornica širitve Evropske unije, saj širitev bolj podpirajo Poljaki (76%). Sledijo jim Slovenci (74%) in Grki (71%). Širitev najmanj podpirajo v Nemčiji (30%) in Avstriji (31%). Povprečje v EU25 46%.

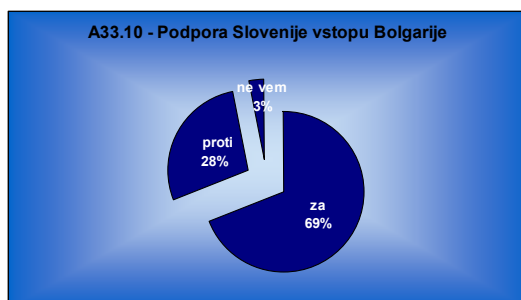

Več kot polovica Slovencev proti vstopu Turčije; Hrvaška najmanj priljubljena med državami nekdanje Jugoslavije (A33)

Slovenci so tudi pri vprašanju o vključevanju trenutnih in potencialnih državah kandidatkah kot tudi Romunije in Bolgarije dokazali, da so med petindvajseterico med najbolj gorečimi zagovorniki širitve EU. Razen pri vprašanju za vključitev Hrvaške in Bolgarije so Slovenci vedno med prvo četverico, na prvem mestu pa so pri podpori za vključitev Švice (94%), Norveške (94%), Makedonije (71%), Črne gore (70%) in BiH (67%).

Državi, ki s 1. 1. 2007 vstopata v EU, imata v državah EU različno podporo. Bolgarija ima v povprečju EU25 večjo podporo (46% za, 40% proti, 14% ne vem) kot Romunija. Največjo podporo ima Bolgarija na Slovaškem 75%, Cipru (74%) in Poljskem (71%), najmanj pa v Avstriji (23%) in Nemčiji (36%). Slovenci so izrazili podporo vključevanju Bolgarije z 69% glasov in tako zasedli šesto mesto med državami EU25.

Na ravni EU-25 Romunija uživa 41-odstotno podporo, 46% vprašanih vstopa Romunije v EU ne podpira. Romunija ima največjo podporo za vključevanje v EU na Cipru (75%) in Švedskem (68%), tretje mesto pa si z Grki delijo Slovenci s 64% glasov podpore. Najmanj so podprli vključevanje Romunije Avstrijci (71% proti) in Nemci (64% proti).

Med državami nekdanje Jugoslavije Slovenci v najmanjši meri podpirajo vstop Hrvaške. Vstop Hrvaške v EU podpira 57% Slovencev, 40% jih temu nasprotuje. Slovenija je tako glede podpore članstvu Hrvaške v Uniji še vedno nad povprečjem EU25 (50% za in 36% proti). Vključitvi Hrvaške so manj kot znaša evropsko povprečje naklonjeni še v Franciji (42%), Belgiji, Avstriji in Veliki Britaniji (po 43%), Finski in Italiji (46%), Nemčiji (48%) in Luksemburgu (53%). Vključitev Hrvaške najbolj podpirajo novinke – Slovaška, Češka, Poljska in Madžarska, najmanj pa Velika Britanija in Luksemburg.

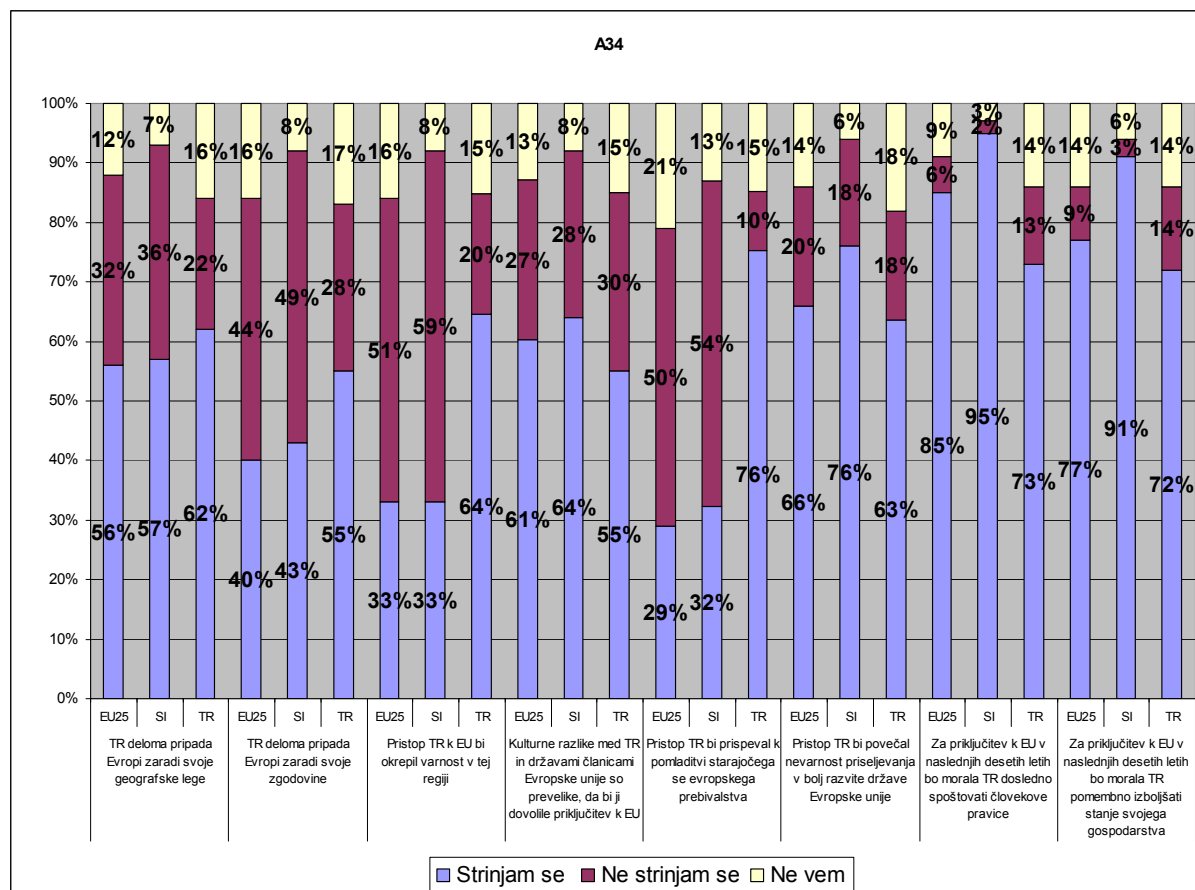
Med državami nekdanje Jugoslavije so Slovenci najbolj naklonjeni članstvu Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije (71%), sledijo pa Črna gora (70%), BiH (67%) in Srbija (62%).

Vstop Turčije v EU najbolj podpirajo Švedi, ki jim sledijo Slovenci. Sicer je Turčija edina izmed omenjenih držav, kjer je bilo več vprašanih Slovencev proti (53%) kot za (43%) njeno vključitev. Za članstvo Turčije je bilo več pozitivnih kot negativnih odgovorov le na Švedskem in na Portugalskem, najbolj proti vključitvi Turčije pa so Avstrijci (5% za in 87% proti), Nemci (16% za in 78% proti), Luksemburžani (17% za in 77% proti) ter Ciprčani (19% za in 74% proti). Podpora članstvu Turčije v EU je na evropski ravni v povprečju 28-odstotna, medtem ko članstvu nasprotuje 59% anketirancev. Podpora vključitvi Turčije se v primerjavi z EB 64 zmanjšuje, saj je bilo povprečje EU25 pred letom dni 31% za in 55% proti.

Pozitivni odgovori pri Slovencih so komajda prevladali nad negativnimi tudi pri vprašanju o vključitvi Albanije – 50% jih je bilo za, 47% pa proti. Kljub temu je Slovenija pri vprašanju o vključitvi Albanije na četrtem mestu – pred njo so le Švedska (57%), Malta (54%) in Poljska (53%). Vključitev Albanije spet najmanj podpirajo Avstrija, Nemčija in Luksemburg.

Albanija je za Turčijo druga najmanj priljubljena »bodoča« članica EU, saj je v EU25 povprečno le 32% vprašanih za vstop Albanije, 53% pa proti. Na tretjem mestu po neprijetnosti je Srbija s 37% vprašanih za in 48% proti.

Turčija spada v EU deloma le zaradi geografske lege, po stanju na področju človekovih pravic in gospodarstva pa še ne (A34)

Zakaj Turčija po mnenju vprašanih sodi v EU in zakaj ne, izvemo pri odgovorih, ki se nanašajo na značilnosti Turčije (geografska lega, zgodovina, kulturne razlike, gospodarstvo) ali morebitne posledice pristopa (varnost v regiji, pomladitev prebivalstva Evrope, priseljevanje).

Dobljeni odgovori kažejo zanimivo sliko, saj Turki v večini primerov odgovarjajo podobno kot državljani EU25 in so dokaj samokritični. S trditvijo, da so kulturne razlike med Turčijo in državami članicami Evropske unije prevelike, da bi ji dovolile priključitev k EU, se strinja 61% državljanov EU25 in 55% Turkov. 63% Turkov in 66% državljanov EU25 se strinja s trditvijo, da bi pristop Turčije povečal nevarnost priseljevanja v bolj razvite države Evropske unije. S trditvijo, da bo za priključitev k Evropski uniji v naslednjih desetih letih morala Turčija dosledno spoštovati človekove pravice, se strinja več kot tri četrt vprašanih Turkov in 85%

državljanov EU25. Turki se zavedajo tudi potrebe po izboljšanju gospodarstva. S trditvijo, da bo za priključitev k Evropski uniji v naslednjih desetih letih morala Turčija pomembno izboljšati stanje svojega gospodarstva, se namreč strinja kar 72% Turkov in 77% državljanov EU25. Opaznejše razlike so le pri treh odgovorih – o pomladitvi, zgodovini in okrepljeni varnosti.

Odgovori Slovencev so v večji meri podobni povprečju EU25, zato pa bolj odločno kot Evropejci podpirajo potrebe po izboljšanju stanja turškega gospodarstva (91%) in dosledno spoštovanje človekovih pravic (95%). Od povprečja EU Slovenci odstopajo tudi pri trditvi, da bi pristop Turčije povečal nevarnost priseljevanja v bolj razvite države Evropske unije (76%).

Med vprašanimi Slovenci sta 2% muslimanov, na ravni EU-25 pa 1%.

Štiri petine Slovencev podpira sprejem ustave (A25.5)

Sprejem Pogodbe o ustavi za Evropo najbolj podpirajo Belgijci (81%), na drugem mestu pa je Slovenija (79%). Največji nasprotniki skupne evropske ustave so Britanci, predlog jih je podprlo samo 43%. V EU25 se s sprejemom evropske ustave strinja 63% vprašanih.

Evropska ustava bi povečala preglednost (A36)

Anketirani so se opredeljevali do tega, ali bi Unija s Pogodbo o ustavi za Evropo postala bolj demokratična, učinkovita, pregledna in socialno usmerjena, močnejša v svetu in gospodarsko bolj konkurenčna. Podporo vsem omenjenim odgovorom sta dali dve tretjini do tri četrtine Slovencev.

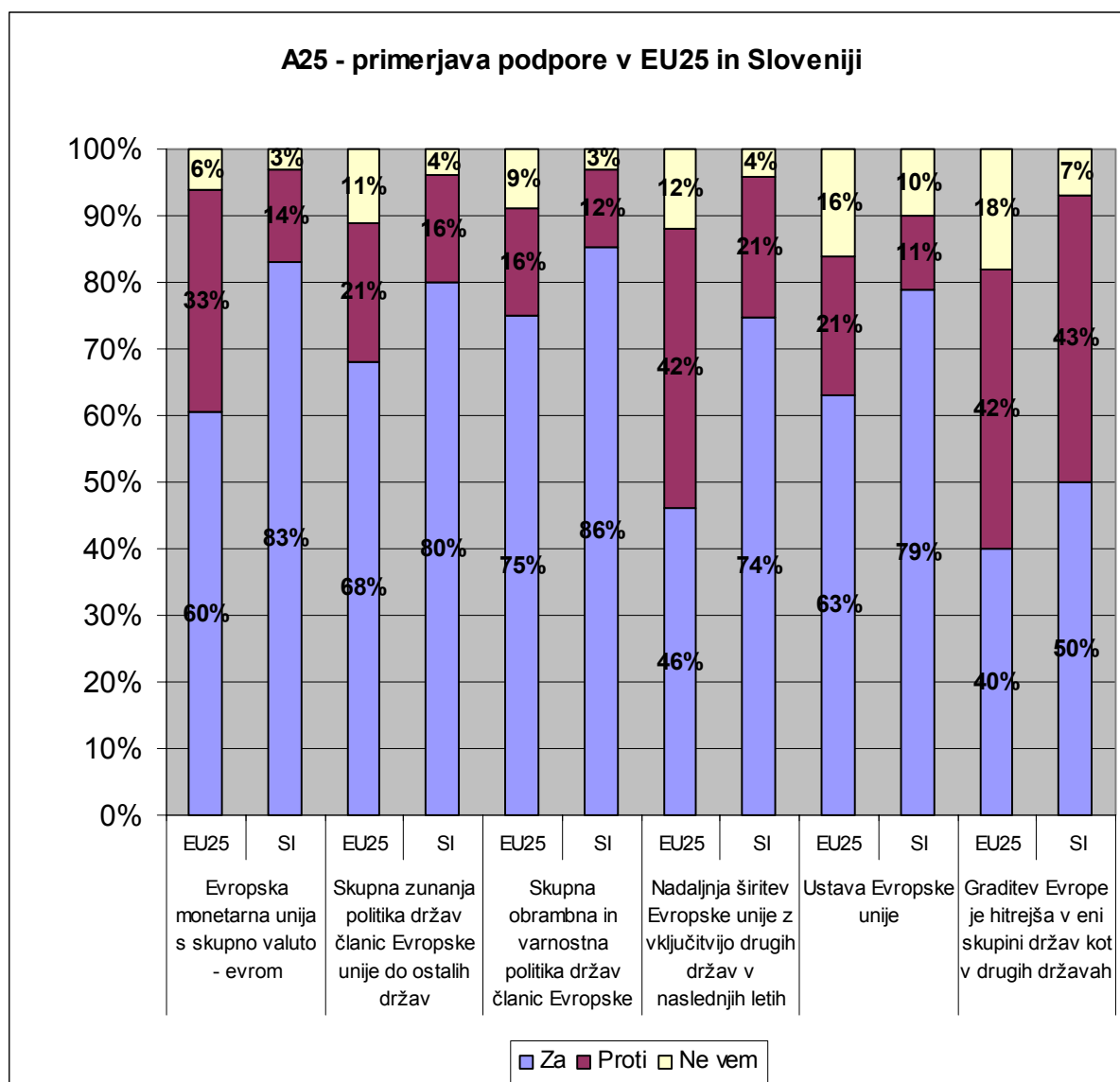
In sicer so Slovenci najbolj prepričani, da bi ustavna pogodba povečala preglednost – tu je Slovenija z 78% na prvem mestu, najmanj pa bi po

mnenju Slovencev dokument povečal socialno usmerjenost Unije, v kar je prepričanih 65% vprašanih Slovencev.

Slovenci nekoliko bolj zadržani glede Evrope več hitrosti (A25.6)

Koncept Evrope več hitrosti oziroma da je graditev Evrope hitrejša v eni skupini držav kot v drugih državah, so v največji meri podprli Estonci (58%) in Čehi (56%). S trditvijo se je strinjalo tudi 50% Slovencev, s čimer se je Slovenija uvrstila na 5. mesto. Na evropski ravni je trditev podprlo 40% vprašanih. Najbolj so ji nasprotovali Finci. 64% vprašanih jih konceptu ni izrazilo podpore.

Če povzamemo, so Evropejci med projekti najbolj prepričljivo podprli razvoj skupne obrambne in varnostne politike držav članic EU (75%). Pomembna se jim zdi tudi skupna zunanja politika držav članic EU (68%). Najmanj so podprli trditev, da poteka graditev Evrope v nekaterih državah hitreje kot drugod (40%).

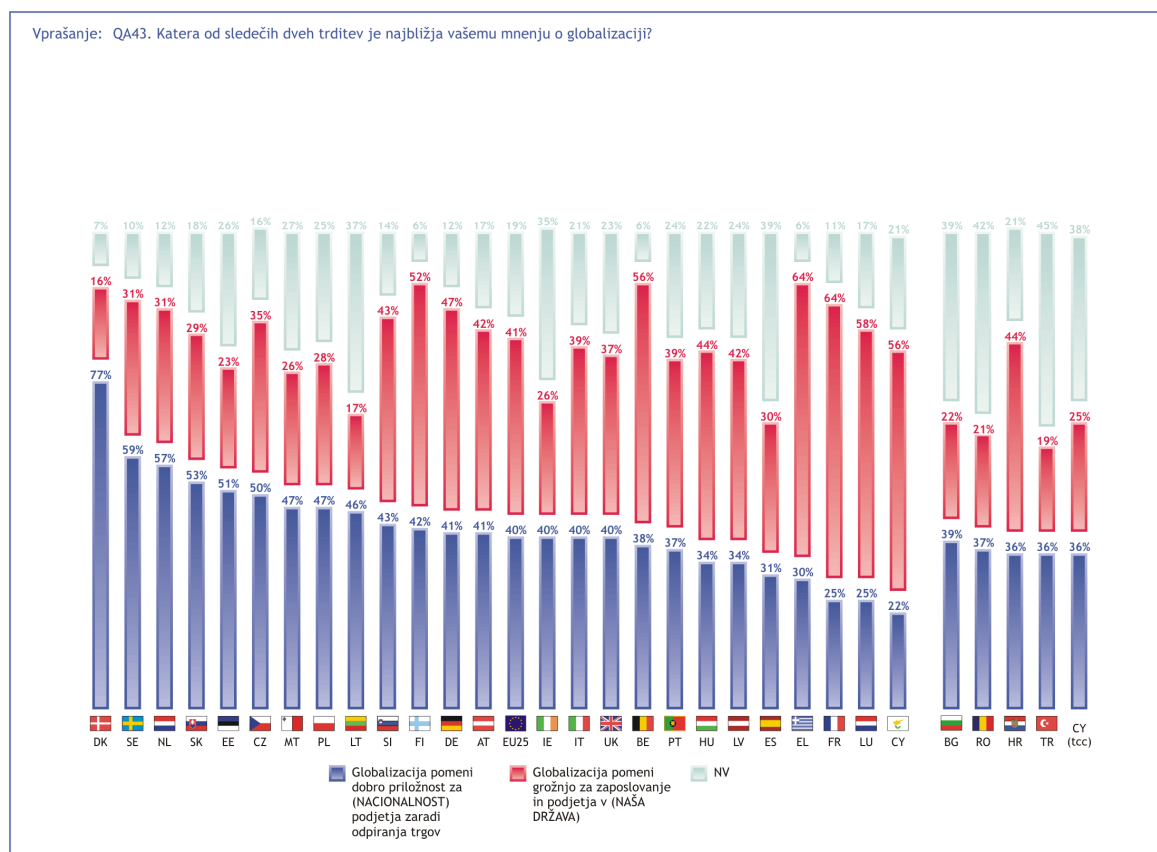

POSLEDICE GLOBALIZACIJE IN VLOGA EU

Mnenja o vplivu globalizacije na slovensko gospodarstvo deljena (A43.1 in 43.2)

Pri vprašanju o tem, ali je globalizacija v gospodarskem smislu pozitivna ali negativna, so Slovenci razdeljeni na pol. 43% jih meni, da globalizacija pomeni dobro priložnost za slovenska podjetja zaradi odpiranja trgov, za enak delež vprašanih pa globalizacija pomeni grožnjo za zaposlovanje in podjetja v Sloveniji. V primerjavi z rezultati pred šestimi meseci, ko je bilo globalizaciji naklonjenih 37% vprašanih Slovencev, proti njej pa jih je bilo 53%, je torej moč opaziti večjo podporo globalizaciji med Slovenci.

Povprečje na evropski ravni je 40% v prid globalizaciji in 41% proti njej. Evropsko povprečje pred pol leta je bilo bistveno slabše – 37% za globalizacijo, 47% pa proti njej. Zanimivo, da se stare in nove članice pri tem vprašanju ne razlikujejo bistveno. Državljeni EU15 so globalizacijo ocenili pozitivno z 38-odstotnim deležem, negativno pa s 43-odstotnim. Državljeni v novinkah so celo bolj naklonjeni globalizaciji (39%), več jih je pa tudi proti njej (45%).

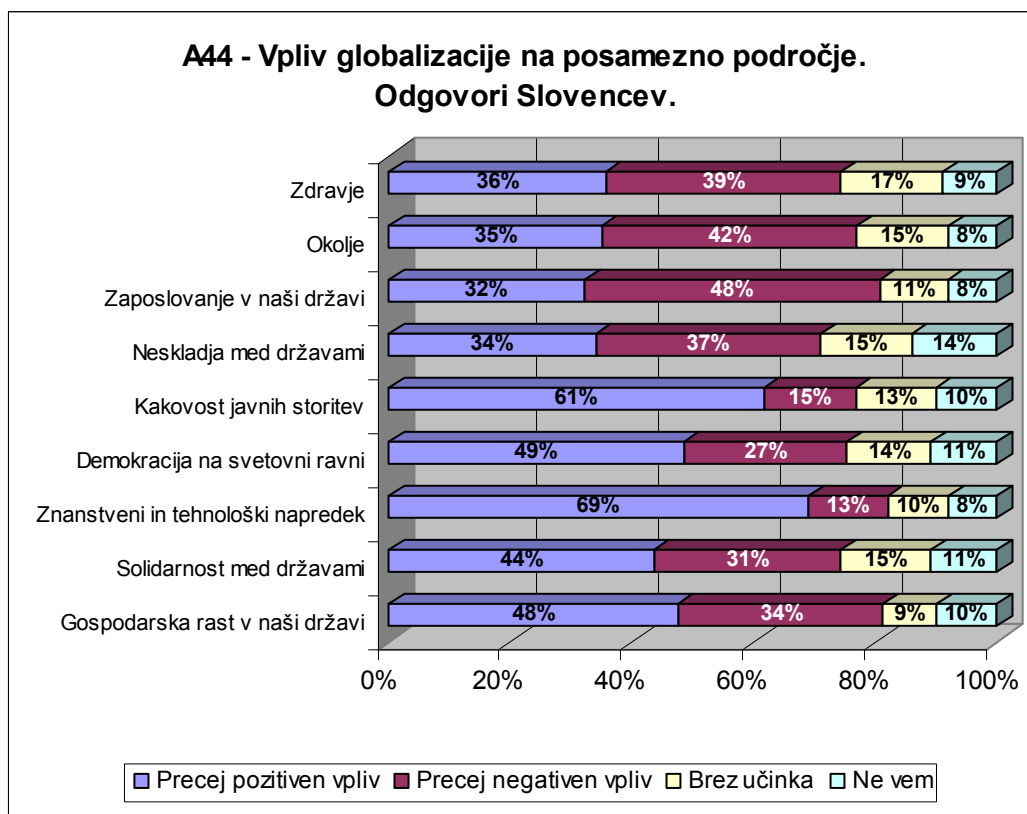
Sicer pa globalizacijo najbolj podpirajo na Danskem (77%), ki ji s precejšnjo razliko sledijo Švedska, Nizozemska in prva med novinkami, Slovaška. Najbolj so proti globalizaciji v Grčiji in Franciji, najmanj

pozitivnih glasov pa so zbrali na Cipru (22%). Pristopnici in kandidatki so skorajda v enaki meri za globalizacijo in proti njej, pri negativnih glasovih izstopa le Hrvaška (44%).

Globalizacija vpliva pozitivno na znanost in tehnologijo, negativno pa na zaposlovanje (A44.1-A44.8)

Glede na to, da je globalizacija med Slovenci precej pridobila na ugledu v zadnjih šestih mesecih (naklonjenost se je povečala za šest, zmanjšala pa za deset odstotnih točk), je bilo zanimivo ugotoviti, kakšen vpliv naj bi imeli globalizacijski procesi na različna področja.

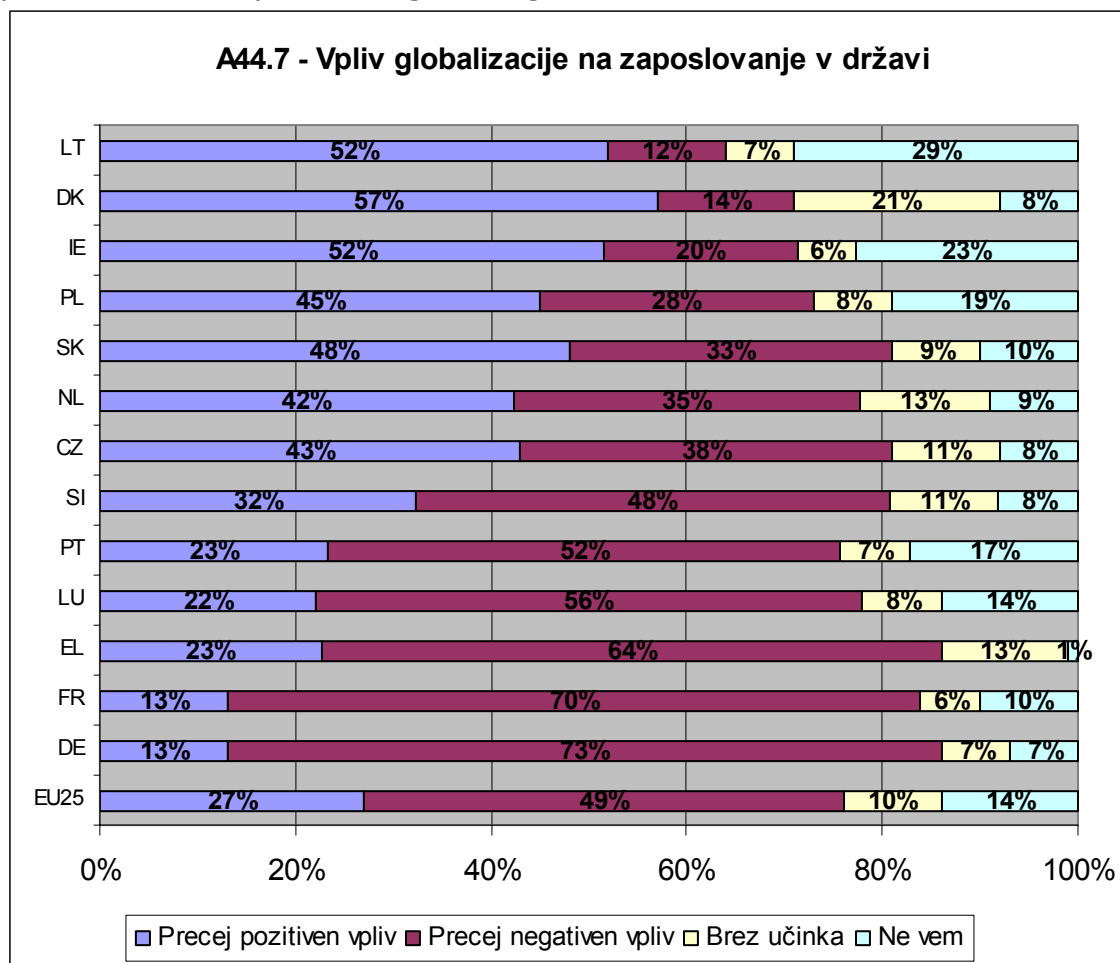
Globalizacija naj bi po mnenju Slovencev najbolj pozitivno vplivala na znanstveni in tehnološki napredek (69%) in povečevanje kakovosti javnih storitev (61%). Vpliv globalizacije je dobil srednjo podporo pri zagotavljanju demokracije (49%), gospodarske rasti v državi (48%) in solidarnosti med državami (44%). Več negativnih kot pozitivnih ocen pa so vprašani namenili vplivu globalizacije pri zaposlovanju v državi, na okolje, zdravje in povečevanje neskladij med državami. Najbolj negativno naj bi globalizacija po mnenju Slovencev vplivala na zaposlovanje, kjer tako meni 48% vprašanih, pozitiven vpliv pa ji prisoja 32% Slovencev.

Delež mnenj o negativnem vplivu globalizacije na zaposlovanje se povečuje s starostjo in zmanjšuje z izobrazbo. Izrazito negativno ocenjujejo vpliv globalizacije na zaposlovanje gospodinje (21% pozitivno

in 56% negativno) in uradniki (25% pozitivno in 53% negativno), skorajda izenačen delež pa je med samozaposlenimi (41% pozitivno in 44% negativno). Najbolj pozitivno gledajo na globalizacijo na Koroškem (69% pozitivno in 24% negativno), najmanj pozitivno pa na Obali (17% pozitivno in 71% negativno).

Vpliv globalizacije na zaposlovanje je na ravni EU25 doživel še slabši rezultat kot v Sloveniji – 27% vprašanih ocenjuje vpliv globalizacije kot pozitiven, 49% pa kot negativnega.

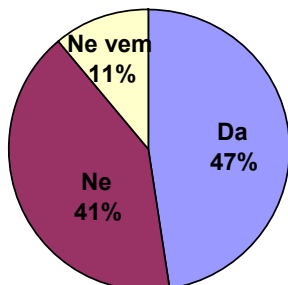

Sicer pa se mnenja pri tem vprašanju med evropskimi državami zelo razlikujejo, kar je razvidno tudi iz grafa A44.7. Globalizacijo kot zelo pozitivno ocenjujejo Danci, Litovci in Irci. Zmerno pozitivni so Poljaki, Slovaki, Nizozemci in Čehi, najmanj naklonjeni globalizaciji pa so Francozi in Nemci.

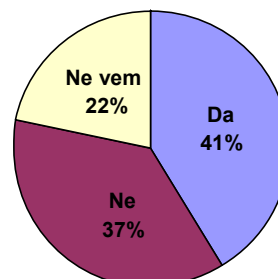
Skoraj pol Slovencev meni, da nas EU varuje pred negativnimi učinki globalizacije (A45.a in A45.b)

Slovenci so le deloma prepričani, da nas Evropska unija pomaga varovati pred negativnimi učinki globalizacije. S to izjavo se strinja 47% vprašanih, 41% pa ne. Povprečje na ravni EU25 je 41% za in 37% proti.

A45a - Evropska unija nas varuje pred negativnimi učinki globalizacije(SI)?

A45a - Evropska unija nas varuje pred negativnimi učinki globalizacije(EU25)?

V večini držav petindvajseterice je več tistih, ki se z gornjo izjavo strinjajo, izjema je le šest držav – pet veterank in ena novinka. Najmanj prepričanih je v Franciji (32% za in 52% proti), sledijo Nemčija (36% za in 50% proti), Litva (35% za in 44% proti) ter Avstrija (39% za in 44% proti) in Finska (44% za in 46% proti). Zanimivo, da je tudi v Romuniji več vprašanih odgovorilo, da jih Evropska unija ne bo varovala pred negativnimi učinki globalizacije (55%). V Bolgariji, Turčiji in na Hrvaškem je več tistih, ki so prepričani, da jih Unija varuje pred negativnimi učinki globalizacije.

Med tistimi, ki so najbolj prepričani v moč EU v zvezi z negativnimi učinki globalizacije, so Irci (51% za in 14% proti) in Ciprčani (54% za in 22% proti).

Evropska unija se je bolje odrezala pri drugi izjavi, in sicer da EU omogoča državljanom Evrope, da imajo večje koristi od pozitivnih učinkov globalizacije. Na ravni EU25 se s to izjavo strinja 48% vprašanih, 30% pa ne. V Sloveniji smo nad evropskim povprečjem pri tistih, ki se z izjavo strinjajo (56%), enak delež kot v EU25 pa se jih ne strinja.

Tokrat se z gornjo izjavo večinoma ne strinjajo le v dveh državah, in sicer v Franciji (38% za in 45% proti) in Luksemburgu (35% za in 44% proti).

»Tekma« med EU in ZDA: EU v prednosti na družbeno-socialnih področjih, ZDA pri raziskavah (A39.1-39.10)

Eurobarometer sprašuje o tem, kdo je v prednosti na različnih področjih - Evropska unija ali ZDA.

Po mnenju Slovencev je EU v prednosti predvsem pri varovanju okolja (68%), boju proti socialni neenakosti (62%), zdravstvenem sistemu in boju proti diskriminaciji (po 58%), pa tudi pri izobraževanju in boju proti nezaposlenosti. Po mnenju Slovencev EU zaostaja za ZDA predvsem na področju zdravstvenih (49%) in medicinskih raziskav (43%). Pri inovacijski tehnologiji in ustanavljanju podjetij pa naj bi bili EU in ZDA na enaki ali skoraj enaki ravni.

Slovenci se pri izboru področij ne razlikujejo od državljanov EU25, le da se splošna slika bolj nagiba k EU. Evropski uniji so praviloma namenili več odstotnih točk prednosti kot povprečje EU25, na nekaterih področjih pa so mnenja, da EU manj zaostaja za ZDA kot znaša evropsko povprečje. To je značilno predvsem pri vprašanjih o ustanavljanju podjetij in inovacijski tehnologiji. Tretjina vprašanih Slovencev (32%) je namreč mnenja, da pri ustanavljanju podjetij EU zaostaja za ZDA, enak delež odgovorov pa je tudi v prid trditvi, da sta na tem področju na enaki ravni. Povprečje EU25 je krepko na strani ZDA, saj so vprašani namenili prednost ZDA s 43%, skoraj pol manj (23%) pa jih meni, da sta na enaki ravni.

Podobno je tudi pri vprašanju o inovacijski tehnologiji. 38% Slovencev meni, da so v prednosti ZDA, 35% pa, da sta na enaki ravni. Na ravni EU25 daje prednost ZDA 43% vprašanih, na enako raven pa ZDA in EU postavi le 27% vprašanih.

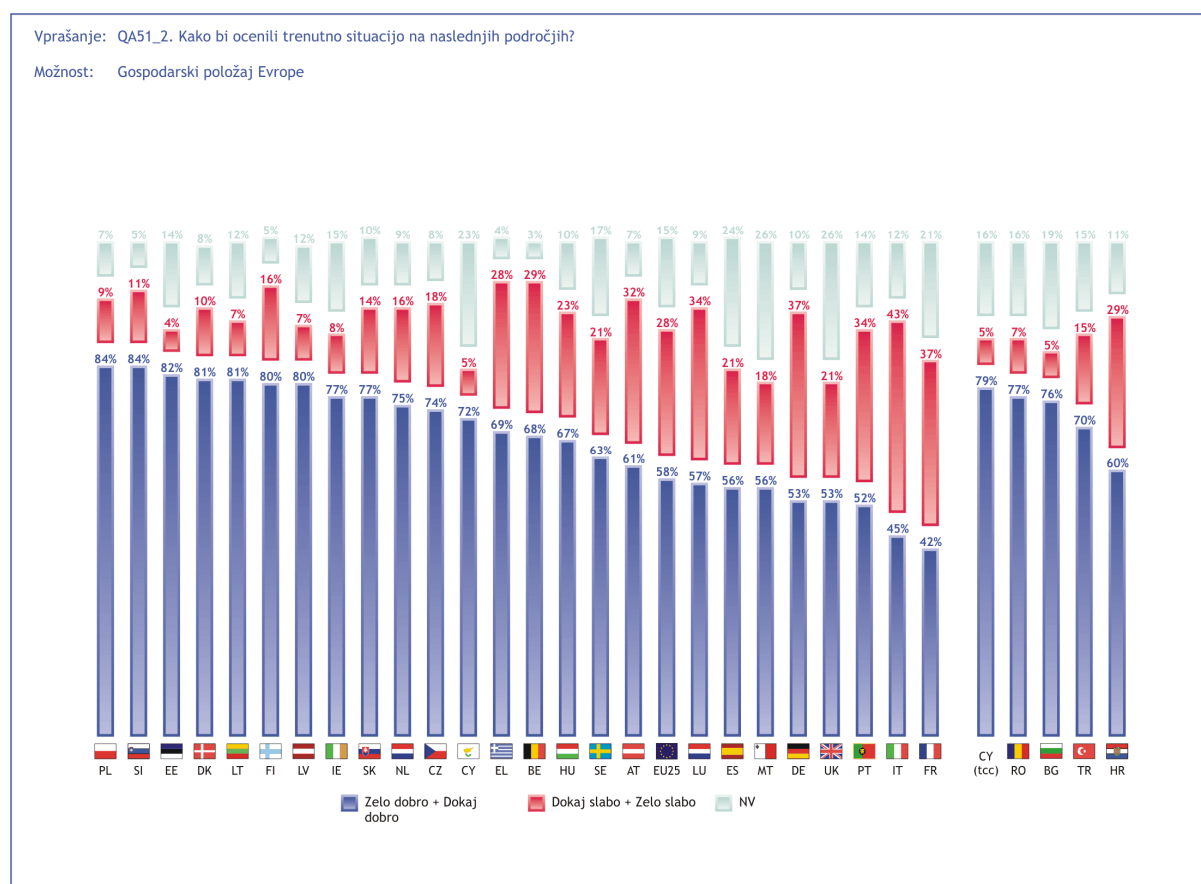
Sicer pa so tudi na ravni EU25 vprašani prisodili prednosti Evropski uniji na področju varovanja okolja (59%), boju proti socialni neenakosti (51%), zdravstvenem sistemu (49%) in boju proti diskriminaciji (44%), ZDA pa naj bi bile v prednosti pri znanstvenih (49%) in medicinskih raziskavah (45%) ter inovacijski tehnologiji in ustanavljanju podjetij (po 43%). Edino področje na ravni EU25, kjer so odgovori dokaj izenačeni, je boj proti nezaposlenosti. 33% vprašanih prisoja prednost EU, 24% ZDA, 29% pa je mnenja, da sta EU in ZDA na približno enaki ravni pri soočanju z nezaposlenostjo.

EVROPSKO GOSPODARSTVO IN OCENA EVROPSKEGA NOTRANJEGA TRGA

Stanje evropskega gospodarstva je dokaj dobro (A51.2)

74% Slovencev ocenjuje stanje evropskega gospodarstva kot dokaj dobro, nadaljnjih 10% vprašanih pa kot zelo dobrega – kot dobrega skupaj torej 84%. Za oceno »dokaj slabo« se je odločilo 11% vprašanih Slovencev. V EB63 pred letom in pol je stanje evropskega gospodarstva kot dobro ocenilo 78% vprašanih Slovencev, 17% pa kot slabega.

Stanje evropskega gospodarstva v EB66 najboljše ocenjujejo študentje (92%), mladi od 15 do 24 let (91%) in višje izobraženi (90%), slabše pa gospodinjke (73%) ter nezaposleni in fizični delavci (po 78%). Stanje evropskega gospodarstva so negativno ocenili le v zasavski regiji - 34% vprašanih ga je ocenilo kot slabo, 27% pa kot dobro.

Tudi na ravni EU 25 se je povečalo število vprašanih, ki evropsko gospodarsko kondicijo ocenjujejo kot dobro (58%). V EB63 je bil ta delež 50-odstoten. Oceno »slabo« je gospodarstvu EU v najnovejšem Eurobarometru prisodilo 28% vprašanih, pred letom in pol pa 36%.

Slovenija si s Poljsko deli prvo mesto na lestvici držav petindvajseterice, za njima pa sta Estonija (82%) in prva med starimi članicami, Danska z 81%. Najmanjši delež pozitivnih ocen je dobilo evropsko gospodarstvo v Franciji (42%) in Italiji (45%), pa tudi v teh dveh državah je več pozitivnih kot negativnih ocen – v Italiji sicer le za dve odstotni točki.

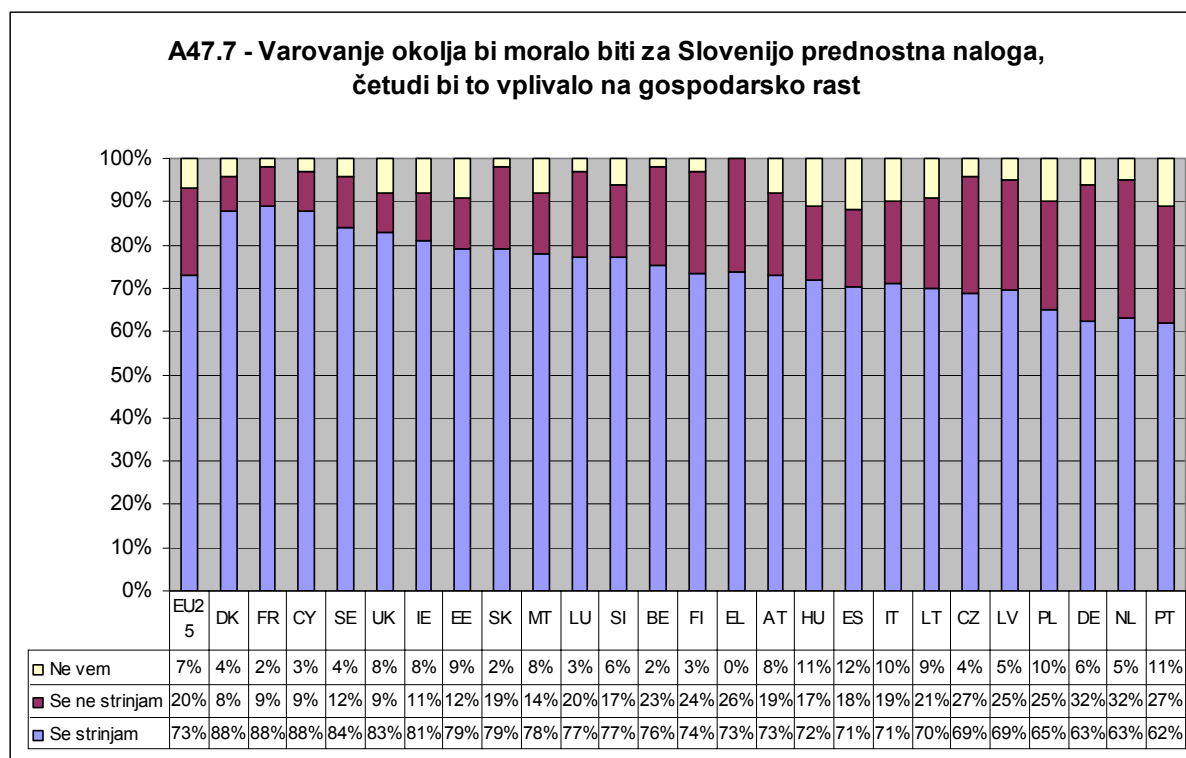
Delovanje evropskega gospodarstva bi se izboljšalo z boljšim izobraževanjem in strokovnim usposabljanjem ter z vlaganji v inovacije in raziskave (A46)

Na vprašanje, kako bi se dalo izboljšati delovanje evropskega gospodarstva, je večina vprašanih Slovencev na prvo mesto postavila izboljšanje izobraževanja in strokovnega usposabljanja (60%), sledijo pa vlaganja v raziskave in inovacije (54%) in olajšano ustanavljanje podjetij (40%). Tretjina vprašanih je izbrala vlaganja v prometno infrastrukturo (avtoceste, železnice, itd.) in učinkovitejšo rabo energije.

Na ravni petindvajseterice je vrstni red predlogov enak. V primerjavi s Slovenijo sta na lestvici odgovorov zamenjana le zadnja dva ukrepa. Učinkovitejšo rabo energije je namreč izbralo 36% vprašanih, vlaganja v prometno infrastrukturo pa 27% Evropejcev.

Zaščita okolja bolj pomembna od gospodarske rasti (A47.6, A47.7)

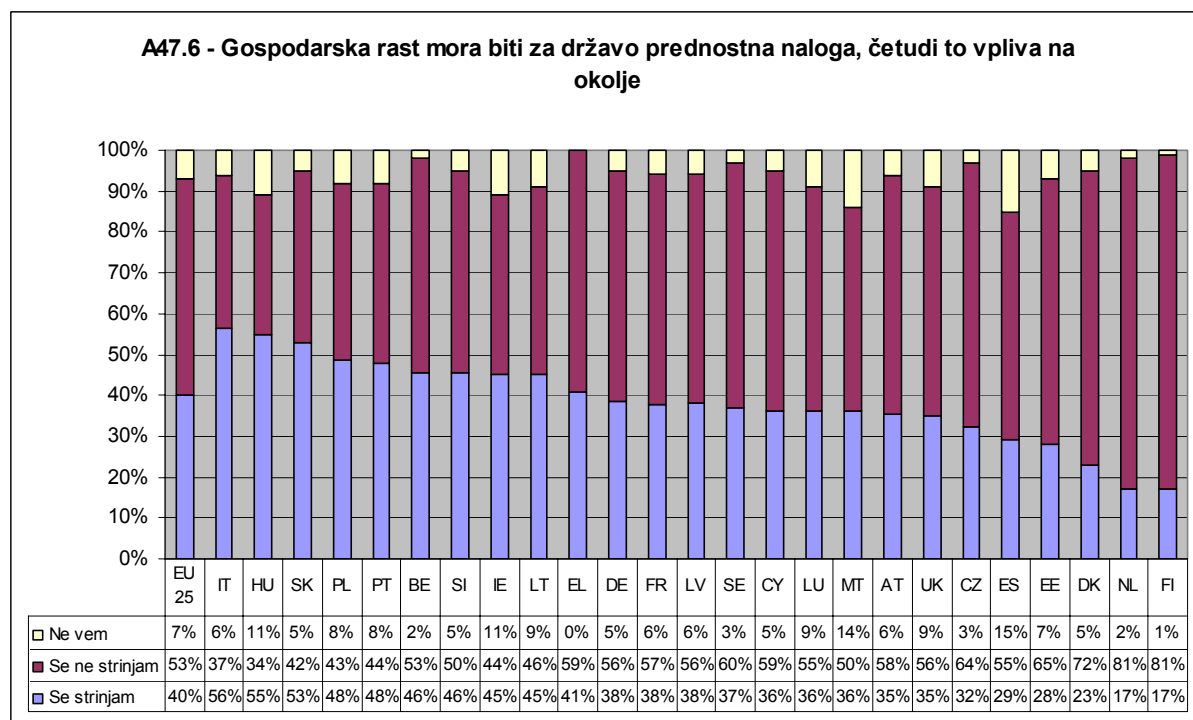
Varovanje okolja bi moralo biti za Slovenijo prednostna naloga, četudi bi to vplivalo na gospodarsko rast, je prepričanih 77% vprašanih Slovencev, 17% pa se jih s tem ne strinja. Slovenci so še nekoliko bolj ekološko ozaveščeni kot državljani EU25. S to trditvijo se namreč strinja 73% vprašanih, 20% pa ne. Slovenci pri tem vprašanju odgovarjajo podobno kot Belgijci, Estonci, Luksemburžani, Maltežani in Slovaki. Da je zaščita okolja pomembnejša od gospodarske rasti, so skoraj 90-odstotno prepričani na Danskem, v Franciji in na Cipru, manj kot dvetretjinsko podporo pa ima ta predlog v Nemčiji, na Portugalskem in Nizozemskem.

Pri predlogu o tem, da mora biti gospodarska rast za Slovenijo prednostna naloga, četudi to vpliva na okolje, pa je rezultat bolj izenačen. S takim predlogom se namreč strinja 46% vprašanih Slovencev, 50% pa jih je proti. Gospodarski rasti daje prednost pred varovanjem okolja več moških kot žensk; za ta predlog so v večini tudi starejši in manj izobraženi, pa samozaposleni, nezaposleni in prebivalci Zasavja in Spodnjega Posavja. Temu predlogu izrazito nasprotujejo gospodinje, uradniki in študenti, levo usmerjeni ter prebivalci velikih mest, Obale in jugovzhodne Slovenije.

Na ravni EU25 je v primerjavi s Slovenijo precej večja razlika med tistimi, ki se s predlogom strinjajo (40%), in tistimi, ki se ne (53%). Najbolj so proti temu predlogu na Nizozemskem, Finske in Danskem. Samo v šestih državah so v večini tisti, ki menijo, da mora biti gospodarska rast za njihovo državo prednostna naloga, četudi to vpliva na okolje – na Madžarskem, v Italiji, na Slovaškem, v Poljski, na Portugalskem in Irskem. Enako menijo tudi Bolgari in Romuni.

Da ekološka zavest narašča, priča tudi primerjava z odgovori pred tremi leti. Takrat so to vprašanje zastavili samo državljanom EU15; za ta predlog se je izreklo 43% vprašanih, 47% pa jih je bilo proti. V zadnjem Eurobarometru je 39% vprašanih na ravni EU15 za ta predlog, 54% pa proti.

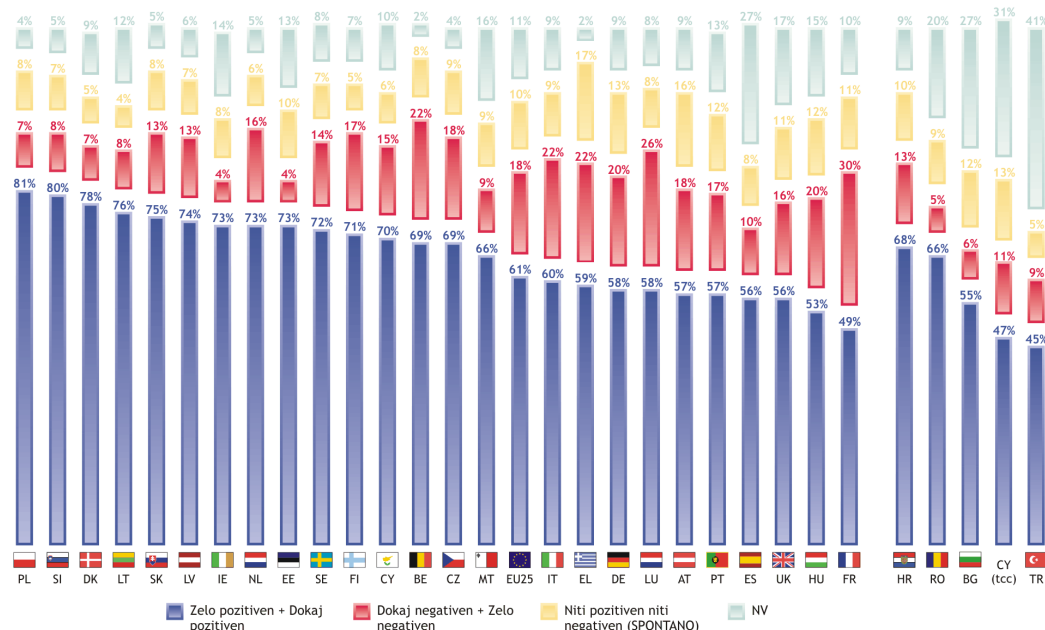
Večjo konkurenčnost, ki jo zagotavlja notranji trg, pozdravlja štiri petine Slovencev (A40)

Eurobarometer trdi, da je enotni trg povečal konkurenco na številnih področjih (npr. prevoznishstvo, telekomunikacije, bančne in zavarovalniške storitve). 80% Slovencev meni, da ima povečanje konkurence pozitivni učinek, nasprotno meni 8% vprašanih, 7% pa je nevtralnih. V Eurobarometru pred enim letom je večjo konkurenco na notranjem trgu pozitivno ocenjevalo 73% Slovencev, negativno pa 11%.

Slovenija je med petindvajseterico pri tem vprašanju na drugem mestu, za Poljsko (81%). Za Slovenijo so uvrščene Danska, Litva in Slovaška. Povečanje konkurence najmanj pozitivno ocenjujejo Francozi in Madžari.

Slovenija je pri tem vprašanju precej na povprečjem EU25 (61%), EU15 in EU10 (po 58%).

Vprašanje: QA40. Enotni trg je povečal konkurenco na številnih področjih (npr. prevoznitvo, telekomunikacije, bančne in zavarovalniške storitve). Bi splošno rekli, da ima to... učinek?

Dve tretjini Slovencev prepričani, da je mednarodna konkurenčnost slovenskih podjetij boljša kot pred 10 leti (A41)

Eurobarometer je spraševal, kakšna je mednarodna konkurenčnost slovenskih podjetij zaradi enotnega trga v primerjavi s stanjem pred 10 leti.

Večina Slovencev meni, da je boljša (63%), 16% jih ocenjuje, da je enaka, 14% vprašanih pa, da je slabša. Mlajši, bolj izobraženi, samozaposleni, direktorji, uradniki in študenti ter prebivalci Gorenjske in Obale so mednarodna konkurenčnost slovenskih podjetij ocenili višje; gospodinjke, nezaposleni ter prebivalci Podravske in jugovzhodne Slovenije pa nižje.

Mednarodno konkurenčnost svojih podjetij izrazito pozitivno ocenjujejo v Estoniji (78%), le nekaj odstotnih točk pred Slovenijo pa so Litva, Danska, Irska in Latvija. Slovenija je na 7. mestu skupaj s Poljsko. Na ravni EU25 je 42% vprašanih ocenilo mednarodno konkurenčnost kot boljšo, pol manj kot enako in 24% vprašanih kot slabšo. Na repu razporedelnice so Francija, Madžarska in Luksemburg.

Vprašanje: QA41. V primerjavi s stanjem pred 10 leti, ali menite, da je zaradi enotnega trga mednarodna konkurenčnost (NACIONALNOST) podjetij zdaj boljša, slabša ali enaka?

Odgovori (singular: odgovor): Boljša

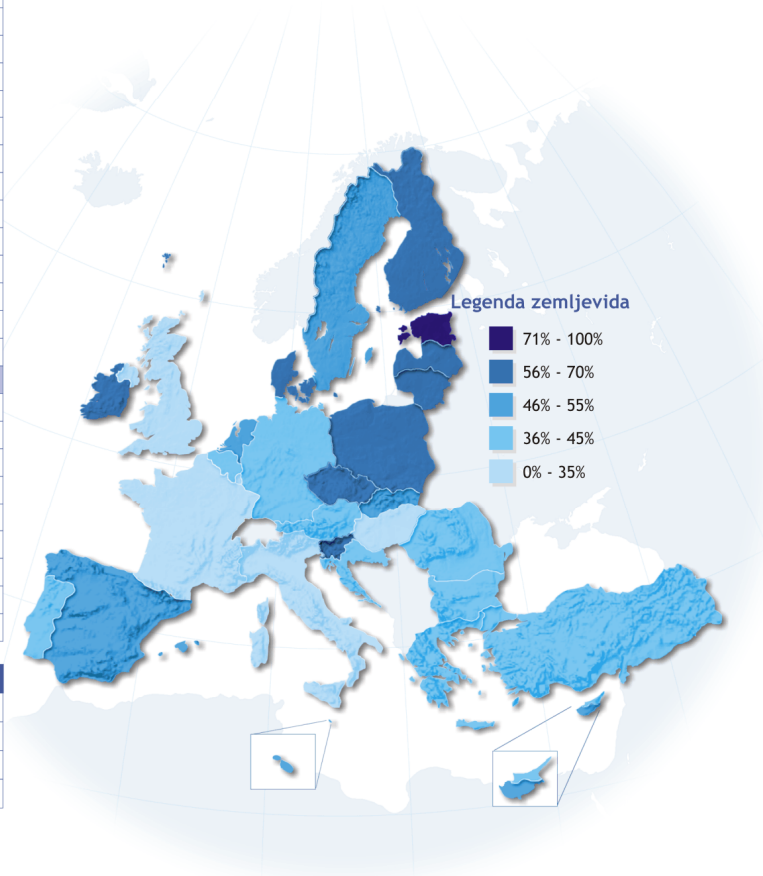
Rezultati države

	Estonija	78%
	Litva	68%
	Danska	67%
	Irska	64%
	Latvija	64%
	Poljska	63%
	Slovenija	63%
	Finska	59%
	Češka republika	57%
	Španija	54%
	Slovaška	53%
	Nizozemska	51%
	Švedska	50%
	Malta	50%
	Ciper*	47%
	Avstrija	45%
	Evropska unija (25)	42%
	Nemčija	42%
	Belgija	40%
	Grčija	40%
	Portugalska	37%
	Velika Britanija	34%
	Italija	32%
	Luksemburg	32%
	Madžarska	29%
	Francija	26%

* CY(tcc) = 38%

Druge države

	Bolgarija	43%
	Turčija	42%
	Romunija	41%
	Hrvaška	38%

SUMMARY

Introduction

This EB66 report explores the state of the Slovenian public opinion before the introduction of the euro and the enlargement of the EU to two additional countries. Continuing the trend of previous Eurobarometer surveys, the EB66 report retains strong overall optimism among the Slovenians regarding the EU.

I. LIFE IN SLOVENIA

Slovenians satisfied with their life

The Slovenians are even more optimistic about their personal situation than in the previous EB. The percentage of Slovenians satisfied with their life has increased in the past six months – from 88% to 89%.

The Slovenians are also optimistic about their future although the majority (59%) does not expect any major changes in the next 12 months. A total of 27% of Slovenians think that life will improve in the next 12 months while 11% think the opposite – which it will get worse.

The opinion of Slovenians about the general economic situation in Slovenia has also improved in the last six months – by one percentage point and it is better than the EU25 average.

II. SLOVENIA AND THE EU

Slovenia is benefiting from EU membership

A total of 57% of Slovenians believe that Slovenia's membership in the EU is positive compared to the 54% in the previous EB, while only 6% regard the membership as negative.

Taking everything into account 71% of Slovenians are of the opinion that Slovenia has benefited from being a member of the European Union (in the spring of 2006 the level was lower - 68%). The EU25 average stands at 54%. EU membership has a positive effect on the country's economy and security and a less positive effect on agriculture and employment.

Not yet benefiting from the euro

A total of 31% of Slovenians have benefited from the common currency, the Euro so far, and 66% have not. The level of response is understandable because that question was asked just before the

introduction of the Euro in Slovenia and was intended more for members of the Euro zone countries.

EU should make decisions about fighting terrorism, Slovenia about pensions

The Slovenians have classified fighting terrorism (84%), scientific and technological research (75%), and defence and foreign affairs (68%) as the three priority areas of EU action. The priority tasks for the Slovenian government have been defined as pensions (72%), health and social care (69%) and taxation (69%).

III. EUROPEAN UNION THROUGH THE EYES OF THE SLOVENIAN CITIZEN AND HIS KNOWLEDGE ABOUT THE EU

Positive image of the EU

For the majority of Slovenians (62%) the EU has a positive image. Only 7% see it as negative. Peace is the value which represents the EU best and fighting poverty and social exclusion is a priority action.

The Slovenians think that they know the European Parliament the best among the European institutions followed by the European Commission and the Council of the European Union. The European institutions are highly trusted in Slovenia. Slovenians believe they know the EU and the functioning of its institutions rather well. As much as 57% of them believe they understand how the EU works.

Testing the actual knowledge about the EU confirms that Slovenians are indeed well acquainted with EU matters. They also believe it is quite easy to find the information about the EU.

Involvement of Slovenians in European affairs is comparatively low but it is increasing

Half of the respondents regard themselves also as European, and 46% of them believe their voice counts in the EU. The percentage of the Slovenians who feel involved in EU affairs has increased by 3 percentage points in the last year. In comparison to the previous EB64 standard the portion of negative answers decreased from 83% to 78%.

IV. THE DEVELOPMENT OF EUROPEAN INTEGRATION AND EUROPEAN POLICIES

High support for EU projects

Slovenians are still much in favour of the EU projects regarding the development of political integration - a common defence and security

policy among European Union Member States (86%), a European Monetary Union with one single currency, the euro (83%), a common foreign policy of the Member States of the European Union (80%), a constitution for the European Union (79%) and further enlargement of the European Union to include other countries (74%).

IV.1 Enlargement

Only 46% of respondents from the EU25 support further enlargement of the European Union, which is slightly better than in the previous EB (45%). The support for enlargement has increased in most of the EU25, also in Slovenia (from 73% to 74%). In spite of that Slovenia is no longer the strongest supporter of the enlargement as it has been overtaken by Poland. Slovenia has also dropped from the first place regarding the support for Turkey's entry. The support for Bulgaria and Romania is considerably higher in Slovenia than the EU25 average.

IV.2 The effects of globalization

The Slovenians are divided in their opinion whether globalization has a positive or a negative impact on the economy. They believe that globalization has the most positive effect on scientific and technical progress (69%) and on the quality of public services (61%). The most negatively it is believed to affect the employment in Slovenia.

Slovenians believe that the EU is ahead of the USA in the protection of the environment (68%) but it is lagging behind in healthcare research (49%) and medical research (43%).

IV. 3 The state of the European economy is good

A total of 84% Slovenians believe that European economy is well off. It could be given additional boost through better education and professional training and increased investment in research and innovation.

Four fifths of Slovenians welcome increased competition on the single market. Most of the Slovenians (63%) think that the single market has improved the international competitiveness of Slovenian companies in comparison to 10 years ago.

EUROBAROMETER "Standard" 66.1

TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 6th of September and the 10th of October 2006, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 66.1 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The EUROBAROMETER "Standard" is part of wave 66.1 and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The EUROBAROMETER "Standard" has also been conducted in the two acceding countries (Bulgaria and Romania) and in the two candidate countries (Croatia and Turkey) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens of the respective nationalities and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in those countries and have a sufficient command of one of the respective national language(s) to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

Different rounding methods having been adopted for the EU graphs and the volumes, as a result the figures shown may differ by a point with the sum of individual cells.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.003	6/09/2006	1/10/2006	8.650.994
CZ	Czech Rep.	TNS Alisa	1.091	7/09/2006	26/09/2006	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.003	9/09/2006	10/10/2006	4.411.580
DE	Germany	TNS Infratest	1.525	8/09/2006	4/10/2006	64.361.608
EE	Estonia	Emor	1.000	8/09/2006	2/10/2006	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	6/09/2006	3/10/2006	8.693.566
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.003	6/09/2006	5/10/2006	37.024.972
FR	France	TNS Sofres	1.007	6/09/2006	30/09/2006	44.010.619
IE	Ireland	TNS MRBI	1.000	6/09/2006	10/10/2006	3.089.775
IT	Italy	TNS Abacus	1.006	7/09/2006	5/10/2006	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	503	6/09/2006	1/10/2006	596.752
CY(toc)	Turkish Cypriot Comm.	KADEM	500	7/09/2006	30/09/2006	157.101
LV	Latvia	TNS Latvia	1.015	8/09/2006	9/10/2006	1.418.596
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.000	6/09/2006	2/10/2006	2.803.661
LU	Luxembourg	TNS ILRes	500	6/09/2006	4/10/2006	374.097
HU	Hungary	TNS Hungary	1.005	6/09/2006	25/09/2006	6.503.379
MT	Malta	MISCO	500	7/09/2006	4/10/2006	321.114
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.018	6/09/2006	5/10/2006	13.030.000
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.016	6/09/2006	5/10/2006	6.848.736
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	9/09/2006	4/10/2006	31.967.880
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	995	6/09/2006	2/10/2006	8.080.915
SI	Slovenia	RM PLUS	1.031	6/09/2006	5/10/2006	1.720.137
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.023	13/09/2006	26/09/2006	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.000	7/09/2006	4/10/2006	4.348.676
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.013	7/09/2006	2/10/2006	7.486.976
UK	United Kingdom	TNS UK	1.308	6/09/2006	7/10/2006	47.685.578
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.035	6/09/2006	20/09/2006	6.671.699
RO	Romania	TNS CSOP	1.047	7/09/2006	29/09/2006	18.173.179
HR	Croatia	Puls	1000	7/09/2006	27/09/2006	3.722.800
TR	Turkey	TNS PIAR	1005	6/09/2006	4/10/2006	47.583.830
TOTAL			29.152	6/09/2006	10/10/2006	444.406.021

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are *estimations*, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points